

AGATHA CHRISTIE

„CĂRȚILE PE MASĂ”

PREFAȚA AUTORULUI.

Pentru mulți cititori, un roman polițist se aseamănă cu plecarea unei mari curse de cai, cu mulți participanți. Fiecare jucător cumpără un buletin, mizând pe calul favorit. Orice s-ar întâmpla pe drum, câștigătorul este în cea mai mare parte a timpului un outsider. Dibuiți persoana cea mai puțin bănuită de a fi comis crima și, nouăzeci la sută, veți câștiga.

Intenția mea, nefiind de a-i descuraja pe cititori de la început, prefer să-i avertizez din capul locului că acest roman nu e în genul acesta.

Nu sunt decât patru bănuți și fiecare din ei, date fiind împrejurările, ar fi putu comite crima. Dacă elementul surpriză e oarecum micșorat, în schimb pentru toate patru personajele va fi aceeași curiozitate, toți având câte. O crimă pe conștiință, și fiecare fiind capabil să comită alta. Prezint patru criminali de tipuri diferite: fiecare din ei are un motiv personal, care-l împinge spre crimă și fiecare are metoda sa. În concluzie, soluția va trebui să fie, ca atare pur psihologică, ceea ce nu răpește câtuși de puțin din interesul problemei, căci ceea ce interesează mai presus de orice aici, este mentalitatea ucigașului.

În sprijinul celor de mai sus, trebuie să adaug că această afacere, a pasionat mai mult ca oricare alta pe Hercule Poirot. Dar când a povestit-o prietenului meu, colonelul Hastings, acesta a găsit-o plicticoasă.

Care va fi părerea cititorilor? Iată întrebarea ce mi o pun.

CAP. I

— Scumpul meu domn Poirot! Spuse o voce dulce și prefăcută, o voce cu intonații studiate, lipsită de impulsivitate

și spontaneitate.

Hercule Poirot se întoarse și salută, strângând politicos mâna interlocutorului său.

În privirea detectivului belgian, apărură o expresie neobișnuită.

S-ar fi spus că întâlnirea aceasta neașteptată, deștepta în el o emoție de o rară calitate.

— Scumpul meu domn Shaitana! Răspunse el.

Amândoi făcură o pauză, ca doi dueliști care se pregătesc de atac. Erau înconjurați de un elegant public londonez care murmură: Încântător, admirabil!

— Sunt adevărate minuni, nu-i așa?

Acestea se petreceau la Expoziția Tahachenior de la Wessex-House, la Londra. Prețul de intrare: o guinee, în beneficiul spitalelor londoneze.

Domnule, reluă Shaitana, e o plăcere să vă întâlnesc, În acest moment nu e nici un amator de spânzurătoare sau de ghilotină E oare sezonul mort în lumea crimei? Sau trebuie să se comită vreun furt aici, azi după amiază? M-ar distra enorm, eventualitatea aceasta.

— V-ai domnule, răspunse Poirot, mă plimb pe-aici ca orice burghez cumsecade.

O clipă, atenția domnului Shaitana fu prinsă de apariția unei încântătoare fete, având pe-o parte a capului între bucle, trei cornuri ale abundenței din pai. Domnul Shaitana se repezi înaintea ei:

— Scumpă prietenă, de ce n-ai venit la mine la magnifica mea recepție? Am avut o mulțime de lume necunoscută, o femeie chiar m-a întrebat: „Ce mai faci?”. Și a adăugat: „La revedere și mulțumesc!”. Săraca, probabil că era de la țară. În timp ce încântătoarea persoană răspundea așa cum se cuvine, Poirot observă frumosul ornament care umbrea buza, supenoară a d-lui Shaitana.

O mustață frumoasă... O foarte frumoasă mustață, poate unica în Londra comparabilă cu aceea a d-lui Herculo Poirot.

— Nu-l chiar la fel de stufoasă ca a mea, își spuse detectivul hotărât, nu-i ca a mea, dar tot atrage atenția.

Întreaga persoană a d-lui Shaitana atrăgea atenția și pe bună dreptate. Se silea s-o tacă pe Mefisto. Înalt și subțire, cu fața lungă și melancolică, sprâncenele foarte negre și accentuate, el arbora o mustață cu vârfurile ridicate în sus prin cosmetice.

Hainele sale, de o tăietură elegantă, adevărate opere de artă, produceau o impresie bizară.

Orice englez cumsecade, simțea pofta să-i dea un picior undeva. Și văzându-l totdeauna bărbații spuneau:

Iată-l pe Shaitana, veneticul ăsta blestemat!

Dar soțiile, fiicele, surorile, mătușile, mamele și chiar bunicele lor, spuneau:

— Oh! Știi, scumpa mea. E un tip îngrozitor. Dar bogat și primește atât de bine!

Totdeauna avea pregătită câte o istorie amuzantă și deochiată, despre alții.

Nimeni nu ar fi putut spune dacă dl. Shaitana era argentinian, portughez, grec, sau dacă aparținea altei naționalități demne de disprețul oricărui insular britanic.

Trei fapte erau sigure.

Trăia într-un lux uimitor, într-un superb apartament din Jark Lane.

Dădea recepții strălucite: mari serate, dineuri intime, macabre, respectabile sau pur și simplu excentrice.

Înspăimânta puțin pe toată lumea.

De ce semăna astfel groaza? Imposibil de explicat în termeni preciși. Lăsa impresia că știe o mulțime de lucruri despre fiecare. De altfel, poseda un deosebit simț al umorului.

Toți cei ce-l cunoșteau, preferau să nu se ia la ceartă cu el.

În după amiaza aceasta, dl. Shaitana se distra tachineându-l pe micul detectiv cu înfățișare ridicolă, Hercule Polrot.

— Va să zică, domnule Poirot, chiar și-un polițist are nevoie de distracție. Studiați arta în vacanță?

Poirot surâse cu amabilitate.

— Constat, spuse el, că și dv. Ați împrumutat trei tabachere la această expoziție.

Dl. Shaitana făcu un gest vag.

— Eh! Niște mici bibelouri. Trebuie să vii într-o zi pe la mine

d-le Poirot. O să vezi lucruri interesante. Eu nu am preferință pentru o epocă, sau o categorie specială de obiecte.

— Aveți gusturi catolice, făcu Poirot surâzând.

— Chiar așa e.

Brusc, pupilele d-lui Shaitana aruncară scânteii, colțurile buzelor se ridicară într-un rânj, și sprâncenele sale desenară un unghi fantastic.

— Aș putea să vă arăt chiar câteva specialități în legătură cu profesiunea dumitale, domnule Poirot.

— Aveți un „Muzeu negru” personal?

— Eh!

— Dl. Shaitana își pocni degetele cu dispreț.

— Ceașca din care a băut asasinul din Brighton, pantofii unui celebru hoț de buzunare... Copilării absurde! Cu mărunțișuri deacestea nu mă încurc. Nu colecționez decât piese rare – Și ce înțelegeți dv. Prin „piese rare” ale criminologiei, din punct de vedere artistic?

D. Shaitana se aplecă înainte și puse două degete pe umărul lui Poirot. Cuvintele le pronunța cu un șuierat teatral:

— Oameni care au comis crime, domnule Poirot. Detectivul își încreți ușor fruntea.

— Ah! Vă uimesc, exclamă dl. Shaitana.

Scumpul meu prieten, dumneata și cu mine întrevădem fenomenele acestea, sub un unghi diametral opus.

Pentru dumneata, o crimă este chestie de obișnuința un asasin, o anchetă, o piesă convingătoare, și ca încheiere căci dumneata ești foarte priceput, un vinovat. Atare banalități, pe mine mă lasă indiferent. Cel care se lasă prins e un incapabil, un asasin de duzină, care nu mă interesează deloc.

Nu, eu mă preocup de punctul de vedere artistic și nu de excepții.

— Excepțiile? Repetă Poirot.

— Da, dragul meu, cei care nu se lasă prinși, șireții, cel care reușesc. Asasinii care nu se sinchisesc nici de cea mai mică bănuială.

Trebuie să recunoști că e amuzant.

— Eu aș fi întrebuințat cu totul alt adjectiv...

— Am o idee! Exclamă Shaitana, fără să-i dea atenție lui Poirot. Dacă aş organiza un mic dineu... Un dineu ca să-ți prezint speci­menele mele? Hotărât lucru, proiectul acesta mi se pare foarte amuzant. Cum de nu m-am gândit mai de mult la el?

Da, da, văd de pe acum scena... Exact. Acordă-mi puțin timp. Să zicem săptămâna viitoare. Ești liber? Ce zi ți-ar conveni?

— Oricare zi din săptămâna viitoare îmi convine, spuse Poirot înclinându-se politicos.

— Foarte bine... Atunci vineri. Vineri șaptesprezece. O clipă, să-mi trec data în agendă. Ideea aceasta mă încântă.

— N-aș putea afirma același lucru, murmură Poirot. Nu că nu mi-ar face plăcere invitația dv... nu., nu...

Shaitana îl întrerupse.

— Cred că mai degrabă aceasta îți rănește mentalitatea d-tale de burghez. Scumpul meu, eliberează-te măcar odată, de mentalitatea aceasta strâmtă de polițist Poirot răspunse rar:

— E foarte adevărat că atitudinea mea în fața crimei, este aceea a unui adevărat burghez.

— Și de ce, scumpul meu? Evident, când e vorba de o afacere stupidă, însângera­ta capabilă să-ți provoace desgust... Atunci, îți împărtășesc sentimentele. Dar o crimă, poate fi executată cu virtuozitate, de un adevărat artist.

— Sunt de aceeași părere.

— Și atunci? Întrebă dl. Shaitana.

— Artistul dv. Nu e totuși mai puțin, un asasin.

— Dar, scumpul meu domn Poirot, perfecțiunea actului justifică aproape fapta autorului. Omule lipsit de imaginație, nu te gândești decât să arestezi criminalul, săi pui cătușele, să-l bagi la închisoare și la nevoie săi atârni lațul de gât. După umila mea părere, un asasin abil ar trebui să primească pensie de la stat și să fie invitat la dineurile oamenilor subțiri.

Poirot dădu din umeri.

— Oh! Nu sunt chiar așa de insensibil cum credeți, față cu arta crimei. Pe asasinul perfect, îl admir. Dar, e ca și cum aş admira un tigru. Îl contemplu dincolo de gratii și mă păzesc să

intru în cușcă, numai dacă nu mi-o impune datoria. Căci, amintiți-vă domnule Shaitana, tigrlul e periculos...

D. Shaitana izbucni în răs.

— Înțeleg. Și asasinul...

— Poate ucide, completă Poirot cu voce gravă.

— Atunci nu vrei să vii să-mi vezi colecția mea de... Tigri?

— Dimpotrivă, aș fi încântat.

— Ce bravură!

— Mă înțelegeți greșit, d-le Shaitana. Cuvintele mele nu cuprind decât un avertisment.

Vreți cu orice preț să găsec amuzantă ideea dv. De a vedea o colecție de asasini.

— În fine, vă răspund că „amuzant” nu e cuvântul just: potrivit ar fi „periculos”.

— După mine, d-le Shaitana, martora dv. E destul de primejdioasă.

Dl. Shaitana izbucni într-un răs mefistofelic și spuse:

— Deci, pot conta pe d-ta pe vineri și Poirot se înclină politicos – Voi veni. O mie de rnulțumiri.

— Voi organiza o mică serbare, murmură Shaitana. Vă rog să veniți exact la ora opt.

Poirot îl privi în timp ce se îndepărta. Dădu încet din cap, cu un aer gânditor.

CAP. II

UN DINEU LA DL. SHAITANA

Ușa apartamentului d-lui Shaitana, se deschise fără zgomot. Un maitre d'hotel cu înfățișare distinsă deschise ușa lui Poirot. Apoi o închise cu discreție, abil, luă pardesiul și pălăria invitatului.

Cu voce slabă și fără expresie, îl întreabă:

— Pe cine să anunț, vă rog?

— Dl. Hercule Poirot.

Un murmur de voci străbătu în vestibul când maitre d'hotel deschise ușa și anunță:

— Dl. Hercule Poirot.

Dl Shaitana, cu un pahar cu sherry în mână, ieși înaintea detectivului. Ca de obicei, era îmbrăcat cu eleganță. În seara aceasta, mai mult ca de obicei, avea aspectul său mefistofelic și linia batjocoritoare a sprincenelor era și mai accentuată.

— Îmi dați voie să vă prezint... O cunoașteți pe dna Oliver.

Dl. Shaitana, păru foarte încântat de surprinderea d-ului Poirot.

D-na Ariana Oliver era celebră printre autorii de romane polițiste și istorii senzaționale.

Ia scrisese o mulțime de lucrări în care, îndeosebi gramatica era pusă la încercări grele despre aptitudinea de a fi criminal și despre faimoasele crime pasionale, asasinatul din dragoste și asasinatul din lăcomie.

Ca o feministă convinsă. De îndată ce o crimă mai importantă umplea coloanele ziarelor, erai sigur că vei găsi un interviu cu d-na Oliver, în care aceasta spunea totdeauna:

Ah! Dacă ar conduce o femeie Scotland Yardul”. Ar avea o credință de neclintit în intuiția feminină.

În fond, era o persoană simpatică, de o vârstă mijlocie, frumoasă, dar fără a fi luxoasă. Avea ochi mari, umeri frumoși și un păr cenușiu, pentru care era mereu în căutarea unei coafuri adecvate.

Într-o zi, ea părea un ciorap albastru, cu fruntea ei complet descoperită și părul strâns la ceafă într-un mare coc.

A doua zi însă, o vedeai pieptănată ca o fetiță sau cu tot capul numai bucle ușor în dezordine. În seara aceea; d-na Oliver purta coc.

Cu o voce plăcută de bas, ea îl salută pe Poirot, a cărui cunoștință o făcuse la un banchet literar.

— Îmi dați voie să vă prezint pe șeful poliției, dl. Battle, pe care probabil însă că-l cunoașteți, adăuga dl. Shaitana.

Un bărbat foarte viguros, cu trăsăturile aspre, le ieși în cale. Privindu-l pe dl. Battle, aveai impresia ca fața sa fusese sculptată din lemnul unui vas de război.

Șeful poliției Battle, se spunea, era unul din cei mai buni copoi ai Scotland Yardului.

Ii plăcea însă să arboreze totdeauna o aparență stângace, de

stupid aproape

— Îl cunosc pe dl. Poirot, spuse el. Figura sa de lemn se încreți pentru o clipă într-un surâs, după care își relua aspectul inexpresiv.

— Colonelul Race, continuă dl. Shaitana.

Poirot nu-l întâlnise încă pe colonelul Race, dar avea fizionomia tipului acela frumos cam de cincizeci de ani, cu chipul bronzat, care se găsea de obicei la câte un avanpost al Imperiului.

Serviciul Secret e un termen melodramatic, dar pentru profani, indică destul de exact natura și întinderea activității colonelului Race.

În prezent, Poirot înțelese și aprecie simțul umorului pe care-l avea gazda sa.

— Ceilalți invitați sunt în întârziere, spuse dl. Shaitana.

Dar poate e din vina mea. Cred că le-am spus să vină la orele opt și un sfert.

În clipa aceea, ușa se deschise și maitre d'hotelul anunți)

— Doctorul Roberts.

Numitul personaj intră, arătând aerul grăbit al unul doctor față de bolnavii săi.

Era un bărbat jovial. Negricios și de-o vârstă mijlocie. Caracteristice: ochii mici din care clipea mereu, o ușoară calviție, tendință spre îngrășare și înfățișarea de doctor bine spălat și desinfectat.

Manierele lui alese, îți inspirau încredere. Simțeai că diagnosticul său va fi exact și tratamentul indicat, agreabil și folositor...

„Puțină șampanie pentru ca să fie mai plăcută convalescența”, în rezumat, un om de lume.

— Nu cumva am întârziat? Întreabă el surâzând.

Îi strânse mâna gazdei sale și fu prezentat celorlalți invitați. Păru în special încântat de a fi făcut cunoștință cu Battle.

— Nu ești dumneata unul din stâlpii Scotland-Yardului? Foarte interesant! Ar trebui să nu te plictisesc cu chestiile astea, dar nu mă pot abține. Totdeauna m-au pasionat afacerile criminale. Poate nu-i prea recomandabil pentru un

doctor. Dar mă feresc și pomenesc aceasta, clienților mei prea impresionabili. Ha! Râa!

Ușa se deschise din nou.

— D-na Lorrimer.

D-na Lorrimer era o femeie cam de 60 de ani. Elegant îmbrăcată, ea avea trăsături frumoase, părul gri admirabil coafat, o voce limpede și pătrunzătoare.

— Sper că nu sunt în întârziere, spuse ea înaintând spre gazda sa. Apoi se întoarse să-l salute pe d-nul Roberts, pe care-l cunoștea de mai demult.

Maitre d'hotelul, continuă să anunțe:

— Maiorul Despard.

Maiorul Despard, bărbat frumos, foarte zvelt, avea o cicatrice ușoară la tâmplă. După ce fu prezentat, se apropie de colonelul Race și începură să vorbească despre sport.

— Miss Meredith.

Intră o fată tânără, cam de 20 de ani. De înălțime mijlocie, toarte drăguță, părul căzând în bucle castanii îi acoperea ceafa; avea ochi mari cenușii și nu era deloc fardată. Ea vorbea încet, cu o voce timidă.

— Oh! Dumnezeule? Eu sunt ultima? Exclamă ea, Dl. Shaitana îi întinse un pahar de sherry, făcându-i un compliment plin de galanterie.

Foarte strict când era vorba de etichetă. Îi plăcea să facă prezentări cât mai ceremonioase.

O lăsă pe Miss Meredith să-și bea sherry-ul, în compania lui Poirot.

— Prietenul nostru respectă uzanțele, observa detectivul cu un surâs.

Tânăra fată aprobă:!

— Constat că azi, oamenii trec cu vederea prezentările. Se mulțumesc să spună: „Nădăjduiesc că cunoașteți pe toată lumea”. Câteodată nu e prea plăcut, dar în orice caz toate formalitățile acestea sunt un adevărat supliciu.

Ezită o clipă și reluă:

— Femeia aceea e d-na Oliver, scriitoarea?

D-na Oliver vorbea cu d-l Robert și vocea el se auzi clar:

— Inutil să negi innuiția feminină, doctore femeile presimt o mulțime de lucruri.

Uitând cum era pieptănată, voi să-și ridice buclele de pe frunte și apoi, cu uimire, constată că avea coc.

— Da, e d-na Oliver, răspunse Poirot

— Aceea care a scris Cadavrul din Biblioteca? Chiar ea.

Miss Meredith încruntă sprâncenele.

— Și bărbatul acela cu figura de lemn... Dl. Shaitana mi l-a prezentat ca șeful poliției

— Ba da, al Scotland Yardului.

— Și d-ta?

— Eu? I

— Vă cunosc foarte bine domnule Poirot. D-ta al descoperit misterul crimelor A. B. C.

— Domnișoară, mă faceți să roșesc.

Miss Meredith își apropie sprâncenele una de alta.

— Dl. Shaitana... Începu ea și se opri brusc. Poirot îi veni în ajutor.

— Nu s-ar spune-că are o adevărată predilecție pentru crime. Fără îndoială, dorința sa este să discutăm despre acest subiect. Priviți-i pe d-na Oliver și d-l Roberts. Fără îndoială că în acest moment ei discută despre otrăvurile care nu lasă nici o urmă.

Miss Meredith scoase un suspin ușor.

— Ce om ciudat!

— Doctorul Roberts?

— Nu, dl. Shaitana.

Ea se cutremură și adăugă:

— Are în el ceva înspăimântător. Niciodată nu știi ce are de gând. Plăcerile lui trebuie să fie crude.

— Ca vânătoarea de vulpi, de pildă? Miss Meredith îi privi plină de reproșuri.

— Nu... Mă gândesc la ceva mai oriental.

— Probabil îi plac torturile, sugeră Poirot.

— Omul acesta nu-mi place deloc, mărturisi Miss Meredith cu o voce înceată.

— Dineul său vă va place totuși, o asigură Poirot. Are un bucătar excelent.

Ea îl privi cu un aer de neîncredere și apoi isbucni în râs.

— Sunteți plin de indulgență domnule Poirot.

— De ce nu

— Toți oamenii celebri mă intimidază.

— Nu vă intimidați domnișoară... Dimpotrivă, profitați de ocazie și scoateți din poșetă stiloul și carnetul de autografe.

— În ceea ce mă privește, crimele nu mă prea pasionează! Și nici nu cred că femeile se pot interesa de atare istorii

Totdeauna bărbații sunt cei care devorează romanele polițiste.

Hercule Poirot oftă cu prefăcătorie.

— Vai! Ce n-aș da ieu acum să fiu măcar pentru o clipă, actor de cinema, chiar cea din urmă vedetă.

Maitre d'hotelul deschise larg ușile anunțând:

— Dineul e servit.

Pronosticurile lui Poirot se adevărară întocmai. Dineul fu delicios și servit la perfecție. Lumină difuză, panouri de stejar lustruit, strălucire albăstruie de sticlă de Islanda. În lumina slabă la celălalt capăt al mesei, dl. Shaitana părea și mai diabolic ca de obicei.

În cuvinte alese, se rugă să fie iertat pentru faptul că nu invitasese un număr egal de oaspeți de ambele sexe.

La dreapta sa se afla d-na Lorrimer, iar la stânga sa, d-na Oliver. Miss Meredith se afla între șeful de poliție Battle și maiorul Despard. Poirot între d-na Lorrimer și d-l Roberts.

Acesta-i spusese lui Poirot în glumă.

— Sper că n-o să vi se permită să acaparați toată seara, singura domnișoară prezentă. Dvs. Francezii nu prea pierdeți timpul, nu-i așa?

— Aflați că sunt belgian, rectifică Poirot.

— Ce are a face? E tot una, când e vorba de femei.

Părăsindu-și aerul glumeț, doctorul Roberts adoptă un ton profesional și începu să vorbească despre ultimele descoperiri în domeniul tratamentului bolii somnului colonelului Race care se afla în fața sa.

D-na Lorrimer se întoarse spre Boirot și începu să-i vorbească despre noile piese de teatru. Părerile sale păreau documentate și criticile sale obiective. Discuția devie apoi în domeniul

literaturii și apoi în cel al politicii internaționale. Poirot constată că vecina sa era o femeie foarte informată și de o inteligență superioară.

De cealaltă parte a mesei, d-na Oliver îl întrebă pe maiorul Despard dacă nu cunoaște o otravă extraordinară și foarte rară.

— Ba da, curara.

— Domnul meu, aceasta e învechită. A fost folosită de sute de ori. Aș voi ceva inedit.

Maiorul Despard răspunse sec:

— Triburile primitive sunt cele mai demodate. Ele recurg la excelente rețete, odinioară folosite de strămoșii lor.

— Aș fi crezut dimpotrivă, că ele continuă să inventeze noi fierturi de ierburi și alte Ingrediente. Ce plească pentru exploratorii de odinioară! Întorși acasă, puteau să scape de bătrânii unchi cu moșteniri, făcându-l să înghită cine știe ce drog necunoscut.

— Mai degrabă le veți găsi la oamenii civilizați, în laboratoarele moderne de pildă, spuse Despard. Culturi de microbi, în aparență Inofensivi și care produc maladii mortale.

— Rafinamentele acestea științifice, n-ar fi pe placul cititorilor mei, spuse d-na Oliver.

E ușor să amesteci toate numirile astea științifice, stafilococi, streptococi, sau mai știu ce altceva. Secretara mea n-ar înțelege o boabă și cititorii mei nici atât.

Ce părere aveți d-le Battle?

— În viața reală, doamnă Oliver, oamenii nu prea se sinchiesc de aceste subtilități, răspunse șeful poliției. De obicei toți se opresc la arsenic, otrava aceasta de o întrebuintare atât de comodă și care se poate procura atât de ușor.

— Prostii, d-le Battle. Vorbiți așa fiindcă dv. Cel de la Scotland Yard nu descoperiți decât o mică parte din crimele comise zilnic. Dacă ați avea cel puțin o femeie...

— Dar avem...

— Da, femeile acelea agent, îngrozitoare, cu niște căști ridicole și care necăjesc oamenii prin parcuri. Vorbesc de o

femeie care să conducă, serviciul de cercetări criminale. Ea s-ar achita foarte bine de însărcinările sale.

— Femeile sunt foarte abile criminale, observă șeful poliției Battle. De obicei, dau dovadă de un remarcabil sânge rece și de o măiestrie extraordinară.

Dl. Shaitana schiță un surâs:

— Dat fiind că otrava este arma favorită a femeilor, trebuie să existe pe lume o mulțime de otrăvitoare nebănuite

— Fără îndoială, aprobă d-na Oliver, servindu-se generos, cu o felie respectabilă de pateu.

— Deasemeni un doctor, are o mulțime de ocazii prielnice, continuă dl. Shaitana.

— Protestez! Strigă doctorul Roberts, râzând cu poftă. Când ne otrăvim pacienții, o facem totdeauna din greșeală.

— Dacă aș vrea să comit o crimă... Începu dl. Shaitana.

— Aș proceda foarte simplu. În fiecare zi se produc tot felul de accidente: accidente de vânătoare, de pildă.

CAP. III.

O PARTIDA DE BRIDGE.

Când Invitații se reîntoarseră în salon, găsiră acolo o masă de bridge. Se servi cafeaua.

— Cine joacă bridge? Întrebă dl. Shaitana. D-na Lorrimer știu că joacă. Deasemeni doctorul Roberts. Dar d-ta Miss Meredith?

— Da joc, dar vă avertizez că nu știu prea bine.

— Perfect! Și maiorul Despard. Bine. Jucați aici toți patru?

— Minunat! Se va juca bridge îi șopti d-na Lorrimer lui Poirot. Mă înnebunesc după jocul ăsta. Nu accept nici o Invitație la un dineu, dacă nu se termină cu bridge. Altfel, imediat adorm. Mi-e rușine, dar ce să fac?

Traseră la sorți partenerii d-nei Lorrimer în cazul de parteneră Anne Meredith, împotriva maiorului Despard și doctorului Roberts – Femeile împotriva bărbaților observă d-na Lorrimer așezându-se pe scaun. Ea amestecă cu îndemănare cărțile. Luăm cărțile albastre nu-i așa? Pot juca cu ambele la fel de bine.

— Încercați să câștigați, spuse d-na Oliver, făcând apel la Instinctele ei feminine. Să arătăm bărbaților că nu totdeauna sunt cei mai tari.

— Vai de capul lor, spuse dl. Roberts amestecând celălalt pachet de cărți, nu le mai rămâne nici o speranță. Rândul dv. Domană Lorrimer.

Maiorul Despard se așează încet pe scaun, cu ochii la 'Anne Mereduh, ca și cum abia acum ar fi descoperit că e foarte drăguță.

— Tăiați vă rog, ordonă d-na Lorrimer nerăbdătoare.

Scuzându-se pentru neatenție, maiorul Despard taie pachetul de cărți care i se întinsese.

D-na Lorrimer, dădu repede cărțile.

— In camera alăturată, se găsește o altă masă de bridge, anunță dl. Shaitana.

Se îndreaptă spre o ușă și ceilalți patru îl urmară într-un fumoar confortabil mobilat, unde aștepta o a 2-a masă de bridge.

— Să tragem locurile, propuse colonelul Race. Dl. Shaitana clătină din cap.

— Eu nu joc. Bridge-ul nu mă amuză de loc. Ceilalți protestară, amenințând că nu joacă fără el, dar până la urmă trebuiă să se resemneze: Poirot și d-na Oliver împotriva lui Battle și Race.

Dl. Shaitana îi privi o clipă. In timp ce d-na Oliver anunța două sans atouri, surâsul său mefistofelic îi reapăru pe figură.

Apoi, fără zgomot, trecu în cealaltă cameră.

Acolo jocul era în toi. Figurile erau serioase și anunțurile se succedau rapid. „O cupă”. „Pas”, „Trei trefle”, „Trei pici”, „Patru carale”, „Contra”, „Patru cupe”.

Dl. Shaitana îi scrută un timp, având același surâs pe buze.

Apoi traversă salonul și se așează într-un fotoliu larg, în fața căminului. Pe o mäsută se afla o tablă cu sticle și pahare. Lumina focului strălucea în dopurile de cristal.

Cu dibăcie, dl. Shaitana făcuse așa fel încât salonul să pară luminat numai de flăcările din cămin. O mică lampă cu abajur așezată lângă el îi permitea să citească dacă ar fi avut ce.

Din plafon se răspândea cu discreție, o lumină indirectă, în timp ce altă lumină mai puternică, inunda masa de bridge, de unde se auzeau vocile jucătorilor.

— Sans atout! Striga d-na Larrimer cu glas limpede și hotărât.

— Trei cupe î anunța doctorul Roberts pe un ton agresiv:

— Pas! Spunea liniștită Miss Meredith.

Totdeauna se producea o scurtă pauză, înainte de anunțarea lui Despard. Nu fiindcă ar fi jucat încet, ci fiindcă totdeauna voia să dea o lovitură sigură.

— Patru cupe.

— Contra.

Cu figura crispată luminată de reflexele căminului, dl. Shaitana surâdea.

Surâdea neîncetat, clipind ușor din ochi.

Seara aceasta, părea că-l încânta în chip deosebit.

— Cinci carale, manche și robec, anunți colonelul Race așa partener zic și eu, îi spuse el lui Poirot. N-aș fi crezut, c-o să reușești s-o faci. Din fericire, m-au atacat cu o pică.

— După părerea mea, spuse cu mărinimie șeful poliției Battle, e cam tot aceea.

El anunțase o pică. Partenera sa, d-na Oliver, avusese o pică, dar atacase cu o treflă... Și rezultatul a fost dezastruos. Colonelul Race își consultă ceasul.

— Douăsprezece și zece. Avem timp să mai facem o partidă?

— Pe mine să mă iertați, spuse șeful de poliție Battle, dar de obicei mă culc devreme.

— Eu la fel, aprobă Poirot.

— Să facem socotelile, propuse Race.

Sexul tare obținuse o victorie zdrobitoare D-na Oliver pierdea trei livre și șapte shilingi. Gel mai mult câștiga colonelul Race.

Cu toate că era o jucătoare slabă, d-na Oliver se dovedi în schimb o bună platnică. Ea achită pierderea, cu surâsul pe buze.

— Astă seară am avut o ghină teribilă. Asta mi se întâmplă numai rareori, ieri de pildă, am avut o șansă superbă.

Și d-na Oliver se ridică, își luă poșeta de seară brodată și-și opri la timp gestul de a-și ridica părul de pe frunte.

— Stăpânul casei trebuie să fie în camera cealaltă, spuse ea.

Cu toții, trecură dincolo.,

Dl. Shaitana era în același loc lângă foc, iar jucătorii erau absorbiți de partida lor.

Gânci trefle contra, spuse d-na Lorrimer cu voce gravă.

— Gânci sans-atout-ur!.

— Contra.

D-na Oliver se apropie de masa de joc. Partida se anunța palpitantă.

Șeful poliției se apropie de jucători.

Colonelul Race se îndreptă spre dl. Shaitana urmat de Poirot.

— Vă rog să mă iertați d-le Shaitana, dar trebuie să plec spuse Race.

Dl. Shaitana nu făcu nici o mișcare. Cu capul în piept părea că doarme. Race schimbă o privire cu Poirot și se apropie mai mult. Deodată, cu un strigăt înăbușit, se apleca Poirot îl urmă într-o clipă și-și îndreptă privirea spre locul pe care i-l arăta colonelul Race. S-ar fi spus, că un buton format dintr-un rubin, împodobește cămașa de seară, dar nu era cazul.

Poirot apucă una din mâinile d-lui Shaitana și o lăsă să cadă la loc. Race îl întrebă din ochi și Poirot dădu din cap afirmativ.

— Colonelul spuse tare.

— D-le Battle, vino o clipă aici! Șeful poliției veni la el. D-na Oliver continua să urmărească jocul.

Șeful de poliție Battle, cu toată înfățișarea sa stupidă era un om plin de inițiativă. Înălțând din sprinceană, întrebă în șoaptă.

— Ce s-a întâmplat?

Cu un semn discret, colonelul Race îi arătă bărbatul tăcut, așezat în fotoliu.

Pe când Battle se apleca spre el, Poirot examina gura d-lui Shaitana.

Acum, trăsăturile sale pierduseră orice urmă de inteligență... Gura era căscată... Și aspectul diabolic al figurii dispăruse.

Hercule Poirot clătină din cap.

După ce examina, fără să atingă, obiectul care părea un buton suplimentar de pe cămașa d-lui Shaitana, șeful de poliție Battle se ridică.

La rândul său ridicase mâna neînsuflețită și o lăsase să cadă la loc.

Cu corpul drept, înfățișare marțială și aer competent, Battle se pregătea să preia situația în mână.

— O clipă vă rog, spuse el cu o voce oficială care nu semăna de loc cu aceea pe care o avea de obicei.

Toate capetele se întoarseră spre el și mâna lui Anne Meredith rămase în aer deasupra unui as de pică a mortului.

— Sunt dezolat că trebuie să vă anunț o veste rea: dl. Shaitana, gazda noastră, este mort.

D-na Lorrimer și doctorul Robert, se ridicară. Despard, cu sprâncenele încruntate, privea fix înaintea lui, Anne Meredith care scoase un țipăt înăbușit.

— Dar e imposibil.

Mănat de instinctul profesional, doctorul Roberts străbătu camera repede cu pasul doctorului chemat în pripă la un C37 grav.

Fără a părea, cu corpul său masiv, șeful de poliție Battle îi opri trecerea.

— Așteptați, doctore. Ați putea să-mi spuneți cine a intrat și a ieșit de aici astă seară?

Robert holbă ochii.

— Cine-a intrat și a ieșit? Nu știu, nu sa mișcat nimeni de la locul lui.

Șeful poliției se întoarce:

— Așa este, d-nă Lorrimer?

— Întocmai.

— Nici maitre d'hotelul, nici ceilalți servitori?

— Nu, maitre d'hotelul, a adus tava cu băuturi chiar când ne așezam la masa de bridge și deatunci n-a mai venit.

Șeful de poliție Battle se uită întrebător la Despard. Acesta confirmă dând din cap, spusele d-nei Lorrimer. Anne spuse cu o voce șovăitoare:

— Da, da. E toarte adevărat.

— Lăsați mă să-l examinez! Strigă doctorul nerăbdător. Poate e vorba numai de o sincopă.

— Vă rog să mă iertați, dar nimeni nu atinge cadavru! Înainte de sosirea medicului legist. Doamnelor și domnilor, domnul Shaitana a fost asasinat.

— Asasinat! Repetă Anne Meredith tulburată. Despard holbă mereu ochii zăpăcit.

D-na Lorrimer rosti pe un ton tăios:

— Asasinat?

— Dumnezeule! Bâlbâi doctorul Roberts. Șeful de poliție Battle clătină încet din cap. Părea un mandarin chinez din porțelan.

— Înjunghiat! Declară el. Acesta e cuvântul: înjunghiat!

Și pe neașteptate întrebă:

— A părăsit vreunul din dv. Masa de bridge în cursul serii?

Patru fețe își schimbă înfățișarea: Battle citi: teamă, compătimire, indignare și teroare, dar afară de acestea, nici o altă indicație folositoare.

— Ei?

Maiorul Despard se ridică țeapăn ca un soldat în poziția de drepti, întorcând spre Battle figura sa fină și inteligentă. După o pauză, răspunse liniștit:

— Se pare că fiecare din noi a părăsit masa în timpul serii, fie pentru a bea ceva, fie pentru a pune un butuc pe foc... Personal, am făcut-o de două ori. Când m-am îndreptat spre cămin, Shaitana era ațipit.

— Ațipit?

— Cel puțin așa am crezut

— Posibil, spuse Battle. Sau poate că era deja mort. Vom vedea aceasta imediat. Deocamdată, vă rog să vă duceți în camera alăturată.

Apoi se îndreptă spre bărbatul cu figura serioasă de lângă el:

— D-le colonel Race, vă rog săi întovărășiți.

— Bine.

Cei patru jucători trecură încet pragul.

D-na Oliver, în celălalt capăt al camerei, izbucni într-un

plâns cu sughituri.

Battle ridică receptorul telefonului și după ce vorbe câțva timp, anunță:

— Poliția trebuie să sosească dintr-o clipă în alta. Am primit ordin să mă ocup de această afacere. Medicul legist ra fi aici într-un minut. După părerea dv. D-le Poirot, de cât timp a murit Shaitana? Eu aş zice o oră și poate și mai mult.

— Din nefericire nu putem preciza. Ce bine ar fi să putem afirma: „Omul acesta este mort de o oră, douăzeci și cinci de minute și patruzeci de secunde!”

— Era în fața focului, iată ce complică ancheta. Mai mult de o oră... Mai puțin de două ore. Pot paria că aceasta va fi concluzia doctorului nostru.

Și nimeni n-a auzit nimic, nimeni n-a văzut nimic. Referitor! La ce risc se expunea asasinul. Shaitana ar fi trebuit să strige.

— Dar n-a făcut-o. Asasinul a profitat de o șansă unică. După cum spui și d-ta prietene, asasinul risca de o mie de ori să fie prins.

— D-le Poirot, aveți vreo idee despre mobilul crimei?

Detectivul belgian răspunse rar:

— Da, pot furniza câteva explicații. Dar ia spuneți-mi:

. Dl. Shaitana nu v-a făcut vreo aluzie asupra recepției pe care o dădea astă seară?

Șeful de poliție Battle îl privi cu curiozitate:

— Nu, domnule Poirot. Nu mi-a spus nimic. Dar de ce? În aceeași clipă se auzi o sonerie și pași.

— Iată oamenii noștri, anunță Battle. Mă duc să le deschid O clipă, d-le Poirot. Ne veți spune constatările dv mediat. Pentru momet trebuie să îndeplinesc formalitățile necesare.

Poirot aprobă.

Battle ieși din cameră.

D-na Oliver continua să suspine. Poirot se îndreptă spre masa de bridge. Fără să atingă nimic, examina totul. Odată sau de două ori, clătină din cap.

Ce stupid tip! Oriental! Murmură Hercule Poirot. Să te travestești în diavol ca să înspăimânți oamenii! Ce copilărie!

Ușa se deschise. Intră medicul legist cu trusa în mână, urmat

de inspectorul divizionar care vorbea cu Battle. Apoi venea un fotograf.

În vestibul, păzea un agent.

Ancheta își urma cursul.

CAP. IV.

PRIMUL E ASASINUL?

O oră mai târziu, Hercule Poirot, dna Oliver, colonelul Race și șeful poliției Battle luară loc în jurul mesei din sufragerie.

Cadavrul fusese examinat, fotografiat și ridicat din salon. Un funcționar din serviciului antropometric luase amprentele digitale și apoi plecase.

Șeful poliției Battle, se întoarse spre Poirot:

— Înainte de ai interoga pe acești patru invitați, aș vrea să aud ce aveți să-mi spuneți. După dv. Această recepție ascundea o intenție?

Foarte încet și cu prudență, Poirot repetă convorbirea pe care o avusese cu Shaitana la Wessex House.

Șeful poliției își mușcă buzele și fu pe punctul să fluiera uimit.

— Specimene rare, hai? Asasini în carne și în oase? Afirmați că aceasta era intenția sa? Nu cumva ne întindea o cursă?

— Oh! Cătuși de puțin! Shaitana afecta o atitudine mefistofelică. Vanitatea sa era deopotrivă de mare ca și prostia sa. Și prostia a plătit-o cu viața.

— Acum vă înțeleg, spuse șeful poliției. O recepție de opt invitați. Patru „copoi” și... Patru asasini.

— Imposibil, protestă d-na Oliver. Absolut imposibil. Niciunul din aceste persoane, nu par să fi comis o crimă.

Battle clătină gânditor din cap.

— Ați pune mâna în foc, doamnă Oliver.

Asasinii seamănă perfect cu oamenii cinstiți și-n viață nu se deosebesc cu nimic.

Foarte adesea sunt oameni încântători, politicoși și de treabă.

— În acest caz, n-ar putea fi decât doctorul Robert», declară d-na Oliver. De la prima vedere, am intuit că nu prea are

conștiința fără pată. Instinctul meu nu mă înșală niciodată.

Battle se întoarse spre colonelul Race!

— Dv. Ce credeți, domnule colonel?

Race dădu din umeri. Neasociindu-se la bănuielile d nei Oliver, își dădu părerea asupra spuselor lui Poirot.

— Ipoteza aceasta, foarte verosimilă, arată că Shaitana știuse ceva, cel puțin despre unul din invitați.

Îi bănuia pe toți patru, dar n-ar fi putut afirma ceva sigur. Moartea sa, arată clar, că a ghicit adevărul.

— Unuia i-a fost frică. Nu sunteți de-aceeași părere, domnule Poirot?

Poirot dădu din cap afirmativ.

— Răposatul Shaitana, spuse el, avea o reputație ciudată. Glumele sale erau cam periculoase și se spunea că era fără milă. Asasinul își închipuia fără îndoială că Shaitana își oferea o seară de distracție, pe care o va sfârși dând pa vinovat pe mâna poliției. El (sau ea) își închipuia că Shaitana avea probe formale.

— Dar le-avea chiar? Mmmd.

Poirot ridică din umeri.

— N-o vom ști niciodată.

~ E doctorul Roberts, repetă d-na Oliver cu încăpățănare. Un bărbat în aparență atât de simpatic. Ca să-și ascundă jocul, asasinii se arată totdeauna simpatici. În locul dv. Domnule Battle, l-aș aresta imediat.

N-am șovăi s-o facem dacă în capul Scotland Yardului s-ar afla o femeie, declară Battle, clipind ușor din ochi, dar, vedeți, dat fiind că poliția e condusă de niște bărbați, trebuie să procedăm cu prudență și încetineală.

— Oh! Bărbații! Bărbații! Suspina doamna Oliver. Și mental începu să compună un articol de jurnal.

— Dacă am începe interogatoriul? Propuse șeful de poliție Battle. N-ar aștepta prea mult timp. Colonelul Race schiță un gest să se scoale.

Battle ezită o clipă în fața privirii elocvente a doamnei Oliver. Recunoștea tituția oficială a colonelului Race și Poirot colaborase deseori cu poliția. Dar a permite doamnei

Oliver să rămână, era altă chestiune.

Battle trebui să-și amintească faptul că d-na Oliver, cu toată pierderea ei de trei livre, șapte șilingi, se dovedise o bună jucătoare de bridge.

— Dacă vreți puteți rămâne toți, din partea mea nu văd nici un inconvenient... cu condiția ca nimeni să nu ne întrerupă (aruncă o privire elocventă spre doamna Oliver) și să nu se facă nici o aluzie la ce ne-a spus domnul Poirot. Era secretul lui Shaitana, pe care l-a luat cu el în mormânt. Ne-am înțeles?

— Perfect, spuse doamna Oliver.

Battle se îndreptă spre ușă și chemă-agentul de serviciu de pe coridor.

— Du-te în fumoar. Îi vei găsi pe Anderson cu cei patru invitați. Roagă-l pe doctorul Roberts să binevoiască să vină aici.

— Eu l-aș fi ascultat ultimul, spuse d-na Oliver. Vreau să spun într-un roman, adăuga ea repede, ca o scuză.

— Viața adevărată se deosebește puțin de romane, doamnă Oliver, replică Battle.

— Știu. Dar nu e prea reușită.

Doctorul Roberts intră, ceva mai puțin sigur pe sine ca la început. Domnule Battle, afacerea aceasta mi se pare complet absurdă. Din punct de vedere profesional, admit cu greu că un om poate fi înjunghiat în timp ce alte trei persoane găsesc la câțiva metri de el. Brrr... N-aș vrea să fiu în pielea celui care a comis crima. Un surâs ușor îi crispa colțurile gurii. Cum să vă conving că nu sunt vinovat?

— Nu comiți o crimă fără motiv, doctore Roberts. Doctorul dădu din cap energic.

— Asta sare în ochi. N-aș fi avut nici cel mai mic motiv să scap de acest sărman Shaitana, pe care-l cunoșteam foarte vag.

Omul acesta mă distra cu excentricitățile sale. Mai aștept să vă informați despre relațiile pe care le-am avut cu el. Nu sunt un imbecil. O veți constata. N-am avut nici un motiv să-l suprim pe Shaitana și nu eu l-am ucis.

— Bine, doctore Roberts, spuse Battle. După cum știți,

trebuie să fac o anchetă. Vă rog să răspundeți la întrebările mele: Cunoașteți bine pe celelalte trei persoane?

— Nu prea. Pe Miss Meredith și pe Despard, l-am întâlnit pentru prima oară astă seară.

Pe Despard îl cunoașteam din auzite, ca autor a unei cărți de călătorie foarte interesantă.

— Știți cumva dacă el și Shaitana se vizitau?

— Nu. Shaitana nu mi-a vorbit niciodată despre acest lucru. După cum v-am spus, astă seară l-am întâlnit prim» oară, ca și pe Miss Meredith. O cunoaștem puțin pe doamna Lorrimer – Ce ne-ați putea spune despre ea?

— E văduvă, foarte bine crescută și inteligentă, și joacă bridge admirabil.

— Nici de ea nu v-a vorbit niciodată Shaitana?

— Nu.

— Iată-ne nu prea avansați. Halal de doctore Roberts, aduceți-vă aminte și spuneți-ne de câte ori ați părăsit masa de bridge? Încercați să ne spuneți și de câte ori au plecat și au venit ceilalți?

După câteva clipe de reflexie doctorul Roberts mărturisii sincer:

— Abia îmi pot aminti propriile mele mișcări, destul de neprecis. M-am ridicat de trei ori...

De fiecare dată priveam mortul. Odată m-am dus să pun un butuc pe foc, altădată am adus ceva răcoritor celor două doamne și a treia oară am băut un whisky cu apă de Seltz.

— La ce oră?

— Nu v-aș putea preciza. Cred că ne-am așezat la joc, pe la 9 și jumătate. Cam după o oră am îndreptat focul; după puțin timp m-am dus să aduc băuturile (cam la penultima mână) și pe la unu jumătate am băut whiskyul. Dar toate amănuntele acestea sunt aproximative. Nu pot afirma mai precis.

— Masa cu băuturi era lângă fotollui lui Shaitana, nu-i așa?

— Da, ceea ce înseamnă că am trecut de trei ori pe lângă el.

— Și de fiecare data, ați crezut că dormea?

— Așa am crezut prima dată. A doua oară nici nu i-am mai privit, tar a treia oară țin minte vag că mi-am spus: „Ce

copleșit pare ticălosul ăsta”.

Dar nu l-am privit mai de-aproape.

— Foarte bine. Acum spune-mi, când și-au părăsit partenerii dv. Masa de bridge?

Doctorul Roberts încruntă sprâncenele.

— Mie greu... Toarte greu să vă răspund. Despard s-a ridicat să aducă o scrumieră, apoi a doua oară ca să ia ceva, cu puțin timp înaintea mea, într adevăr, ml aduc aminte, că m-a întrebat dacă băusem și eu.

— Și doamnele?

— D-na Lorrimer s-a dus odată să îndrepte focul din cămin. Cred că i-a spus ceva lui Shaitana, dar nu sunt sigur. In clipa aceea, jucam un sauns-atcut complicat.

— Și Miss Meredith?

— Sunt sigur că a părăsit odată masa de bridge. A venit în spatele meu, privindu-mă cum joc...

Eram partenerul ei. Apoi privi puțin jocul celorlalți după care se plimbă puțin prin cameră. Nu mai știu precis ce-a făcut. Seful de poliție Battle, observă gânditor:

— Erați în așa tetașezațl la masă, că nimeni nu era în fața mortului.

— Da, masa era puțin de-acurmezișul și între noi e o vitrină foarte frumoasă. Acum îmi dau seama că Shaitana era foarte ușor de înjunghiat.

— Jucătorii de bndge erau prea absorbiți de partidă, ca să mai dea atenție la ce se petrecea în jurul lor.

Singura persoană care ar fi putut observa ceva era „mortul” și, în acest caz...

— In acest caz, nu i nici o îndoială, „mortul” e asasinul, completă șeful de poliție Battle.

— Trebuie să fi fost un om tare de înger, observă doctorul Roberts. Dacă vreunul din jucători ar fi ridicat ochii în momentul critic...

— Desigur, spuse Battle, risca enorm și asta arată ca avea un motiv serios. Tare-aș vrea să-l cunosc.

— Veți reuși, spuse Roberts. Examinați cu deamănuntul hârtiile lui Shaitana și e sigur că veți descoperi o indicație.

— Să nădăjduim. Dar ia spune doctore Roberts, n-ai vrea să-mi spui părerea d-tale, ca de la om la om?

— De ce nu?

— Care din trei după părerea d-tale? Doctorul dădu din umeri.

— Foarte ușor. Bănuielile mele cad pe Despard. E un bărbat căruia nu-i lipsește curajul și a dus o existență aventuroasă unde trebuie să iei hotărâri rapide. Nu se teme de riscuri. Nu cred că o femeie ar fi putut comite crima aceasta. Îmi închipui că a fost necesară o anumită forță.

— Nu chiar atât de multă. Uitați-vă.

Și cu dibăcia unui scamator, Battle scoase un instrument lung și foarte subțire, din metal strălucitor, terminat printr-o piatră prețioasă rotundă. Doctorul Roberts luă obiectul și-l examina cu un aer competent de profesionist. Îi încercă vârful și fluieră uimit.

— Ce armă! Ce armă! Jucăria asta e ideală pentru ucis. Intră în carne ca în unt... Absolut ca în unt. Fără îndoială, că asasinul îl avea la el. Battle clătină din cap.

— Nu. Apartinerea lui Shaitana și se găsea pe masa de îngăușă, printre alte obiecte.

— Adică, asasinul n-a avut decât să se servească de el. Ce noroc să pună mâna pe așa instrument!

— E un punct de vedere, spuse Battle.

— Evident, norocul n-a fost pentru bietul Shaitana.

— M-am exprimat greșit, 'doctore Roberts. După mine, afacerea se poate vedea dintr-un alt punct de vedere: vederea acestei arme, a făcut să se nască în sufletul asasinului ideea crimei.

— Cu alte cuvinte.

— E vorba de o inspirație de moment și nu de o crimă premeditată. Asasinul și-a pus la punct crima, intrând aici. Acesta e punctul d-tale de vedere?

— Cam acesta ar fi. Battle își dresе glasul

— Nu vă mai rețin, doctore. Vă mulțumesc pentru bunăvoință. Vreți să-mi dați adresa dv.?

— Desigur, 200, Gloucester Terrace, W. 2. Telefon:

Bayswater 23896.

— Mulțumesc. Poate vă voi vizita zilele acestea.

— Încântat, să te privesc oricând vrei. Nădărduesc că ziarele nu vor vorbi prea mult de mine, scandalul ar putea să displace clienților mei.

Șeful de poliție Battle se întoarse spre Poirot.

— Aveți vreo întrebare să-i puneți doctorului Roberts? Sunt sigur că vă va răspunde cu plăcere.

— Fără îndoială. Sunt unul din admiratorii dv., la curent cu toate succesele pe care le-ați reputat.

Doriți fără îndoială să-mi puneți câteva întrebări?

— Nu, nu. Caut doar să pun în ordine câteva amănunte. De pildă, câte robere ați jucat?

— Trei, răspuse doctorul. Îl începeam pe al patrulea când ați intrat.

— Și cum erau împărțiți jucătorii?

— Primul rober: Despard cu mine, împotriva doamnelor. Ne-au bătut bine de tot. Noi n-am avut nici un atout.

Al doilea rober: Miss Meredith și cu mine, împotriva lui Despard și d-na Lorrimer.

Al treilea rober: d-na Lorrimer și cu mine, împotriva lui Miss Meredith și Despard. De fiecare dată, sorții au făcut să schimbăm partenerii.

Al patrulea rober: din nou Miss Meredith și cu mine.

— Cine a câștigat?

— Doamna Lorrimer a câștigat de fiecare dată Miss Meredith a câștigat primul rober și le-a pierdut pe celelalte două. Aveam puțin avans: Miss Meredith și Despard erau puși la amendă.

Poirot spuse surâzând:

— Dl. Battle v-a întrebat ce părere aveți despre partenerii dv. Ca aspiranți la titlu de criminal. Eu vă întreb c «părere aveți despre partenerii dv. Ca jucători de bridge?

— D-na Lorrimer e o jucătoare de mână întâi, se grăbi să spună doctorul. Nu m-ar mira ca bridge-ul, să-i aducă un venit frumos. Despard nu joacă prost, și-și cumpănește totdeauna loviturile. Cât despre Miss Meredith, ea nu face greșeli, dar

nici nu e o jucătoare strălucita.

— Și dumneata doctore? Ochii lui Roberts străluciră.

— Anunț poate prea îndrăzneț, dar am observat că asta nu e un defect.

Doctorul Roberts se ridică.

— Mai aveți vreo întrebare să-mi puneți? Poirot clătină din cap, surâzând politicos.

— Atunci, bună seara domnilor. Bună seara, doamnă Oliver. Aveți un subiect bun. Mai bun decât otrăvurile care nu lasă urme, nu-i așa?

Doctorul Roberts părăsi camera cu pasul său din nou elastic. După ce se închise ușa, doamna Oliver declară cu amărăciune:

— Ce subiect! Ce proști sunt bărbații. Când au chef, născocesc o crimă de-o sută de ori mai pasionantă. Nu duc niciodată lipsă de subiecte.

Și cititorii mei cresc, cu toate otrăvurile care nu lasă urme.

CAP. V

AL DOILEA E ASASINUL?

Doamna Lorrimer, intră în sala de mâncare, cu o înfățișare distinsă. Puțin palidă, ea rămăsese totuși perfect stăpână pe sine.

— Îmi cer Iertare că vă deranjez, doamnă, începu șeful poliției Battle.

— Datoria d-tale trece mai presus de orice, înțeleg. Desigur situația nu e prea plăcută, dar la ce bun să încerc să mă sustrag? E limpede. Că una din cele patru persoane care erau în această cameră, este asasinul. Nu m-aștept de loc să mă credeți pe cuvânt că nu sunt eu vinovata.

Ea acceptă fotoliul pe care i-l oferea colonelul Race și se așeză în fața lui Battle.

Ochii săi cenușii strălucind de inteligență, îi întâlniră pe cei ai șefului poliției.

Ea așteptă să fie întrebată.

— Îl cunoașteți bine pe dl. Shaitana? Întrebă Battle.

— Nu prea bine. Îl cunosc de câțiva ani, dar nu eram

prieteni.

— Unde l-ați întâlnit pentru prima oară?

— Într-un hotel, în Egipt: Winter Palace din Luxor.

— Ce părere aveți de el?

Ridicând ușor din umeri, d-na Lorrimer răspunse:

— Îl consideram... Acum pot s-o mărturisesc... Puțin șarlatan.

— Iertați-mă pentru întrebarea care v-o pun acum: aveți vreun motiv să scăpați de el? D-na. Lorrimer păru amuzată.

— El nu zău, d-le Battle, dacă aș avea realmente un motiv, crezi că ți l-aș spune?

— Cine știe? O persoană Inteligentă prevede că mai târziu, adevărul tot iese la iveală.

D-na Lorrimer dădu gânditoare din cap.

— Sunt de aceeași părere. Nu, domnule Battle, n-aveam nici un motiv ca să doresc dispariția d-lui Shaitana. Moartea sa mă lasă complet indiferentă. Îl socoteam un prefăcut și apucăturile lui teatrale, aveau darul să mă scoată din sărite. Asta e părerea mea.

— Acum doamnă Lorrimer, ce ne puteți spune despre ceilalți trei parteneri?

— Ce v-aș putea spune? Astă seară i-am întâlnit pentru prima oară pe Miss Meredith și pe maiorul Despard. Amândoi, de altfel, foarte simpatici. Îi cunosc ceva mai mult pe doctorul Roberts... Și el foarte simpatic.

— E doctorul dv. Curant?

— Oh! Nu.

— Doamnă Lorrimer, vă rog să-mi spuneți de câte ori v-ați ridicat de la locul dv. În timpul jocului și deasemeni, să-mi spuneți același lucru și despre partenerii dv.

Doamna Lorrimer spuse aproape pe nerăsuflăte:

— Mă așteptam să mă întrebați lucrul acesta, așa că am încercat să răspund mental demai înainte. M-am ridicat o, singură dată când o făceam pe „mortul” și m-am dus la cămin. În clipa aceea dl. Shaitana încă mai trăia, l-am spus că e de plăcut să privești butucii arzând.

— V-a răspuns ceva?

— Da. Mia spus că nu poate suferi radiatoarele.
— A mai auzit cineva convorbirea dv.?
— Nu cred. Am vorbit pe șoptite, ca să nu-i deranjăm pe jucători.

D-na Lorrimer adăugă pe un ton sec:

— Domnule Battle, n-am alt martor decât cuvântul meu că dl. Shaitana era în viață și mi-a vorbit.

Șeful poliției nu răspunse nimic, ci continuă interogatoriul, metodic:

— Ce oră era?

— Cred că jucam de vreo oră.

— Și ceilalți?

— Doctorul Roberts s-a dus să-mi aducă ceva de băut. Puțin mai târziu, s-a dus să bea și el ceva și, cam pe la orele unsprezece și un sfert, a fost rândul maiorului Despard.

— O singură dată?

— Nu... de două ori. Bărbații s-au ridicat destul de des, dar n-am observat ce făceau.

Miss Meredith, mi se pare, n-a părăsit masa decât o singură dată și s-a dus să vadă cum joacă partenerul ei.

— E puțin cam vag, mormăi el.

Battle execută din nou scamatoria sa, scoțând stiletul subțire și delicat.

— Vă rog să aruncați o privire asupra acestui obiect.

Doamna Lorrimer luă arma liniștită.

— L-ați mai văzut vreodată?

— Niciodată până acum.

— Totuși se afla pe una din mesele din salon.

— Nu l-am remarcat.

— Trebuie să recunoașteți doamnă că un bărbat poate fi ucis cu ușurință de o femeie cu o armă de felul acesteia.

— Intru totul de aceeași părere, spuse liniștită doamna Lorrimer, înapoind stiletul șefului poliției.

— Totuși observă Battle, ea ar fi trebuit să fie împinsă de motive serioase, căci își asuma un risc enorm. Așteptă câteva clipe, dar d-na Lorrimer tăcea.

— Cunoașteți legăturile dintre ceilalți trei invitați și dl.

Shaitana.

Ea dădu din cap.

— Cătuși de puțin.

— Care din cei trei invitați, după dv., ar fi putut comite crima.

— D-na Lorrmer se ridică indignată.

— Refuz să răspund d-le Battle. Chestiunea dv. E complet fără sens.

Șeful poliției, plecă capul rușinat, ca un ștregar care a făcut o poznă.

— Adresa dv., vă rog, murmură el scoțându-și carnetul.

— Lll, Cheyne Lane, Chelsea.

— Numărul dv. De telefon?

— Chelsea, 4 56 32.

D-na Lorrimer se pregăti să plece.

— Aveți vreo întrebare de pus d-le Poirot? Întrebă Battle.

D-na Lorrimer așteaptă cu capul ușor înclinat.

— Vă rog să-mi spuneți părerea asupra partenerilor dv., nu ca eventuali asasini, ci ca jucători de bridge.

Ea răspunse cu răceală:

— Consimt să vă satisfac curiozitatea... Dacă amănuntele acestea pot fi de vreun folos... Deși nu văd nici o legătură.

— Lăsați-mă pe mine să cântăresc folosul și dv. Binevoiți să-mi răspundeți.

Cu tonul unui om mare care se supune capriciilor unul copil, doamna Lorrimer declară:

— Maiorul Despard e un bun jucător ponderat. Doctorul Roberts anunță cam prea îndrăzneț. În schimb, joacă perfect... Miss Meredith e o jucătoare mediocră, dar cam prea prudentă Asta-i tot.

Luându-și la rândul său aere de scamator, Poirot scoase niște carnețele de bridge, mototolite.

— Care din acestea e al dv.?

D-na Lorrimer le examina unul după altul.

— Iată scrisul meu. E însemnat al treilea rober.

— Și acesta?

— Mi se pare că e al maiorului Despard. E mâzgălit tot.

— Dar acesta?
— E al lui Miss Meredith. Are însemnat primul rober.
— Deci ultimul, trebuie să fie al doctorului Roberts.
— Da.
— Mulțumesc doamnă; asta-i tot.
D-na Lorrimer se întoarce spre d-na Oliver:
— Bună seara doamnă Oliver, bună seara, colonel Race.
După ce dădu rîîna cu cele 4 persoane prezente, ea părăsi camera.

CAP. VI

AL TREILEA E ASASINUL?

— Femeia aceasta nu ne-a spus nimic nou, comentă Battle. Și m-a pus și la punct. Ea e cam demodată. Plină d «simpatie și prevenire față de alții, dar de-o aroganță nemaipomenită.

N-o cred vinovată, dar cine știe? În orice car, pare foarte stăpână pe sine. Ce faceți cu carnețelele acelea de bridge, domnule Poirot?

Poirot le puse pe masă.

— Fie sunt elocvente. Ce căutăm noi în prezent?

Să determinăm caracterul, dar nu al unuia singur, ci a patru persoane. Unde putem găsi cele mai bune indicații, dacă nu în însemnările astea? Priviți primul rober: o partidă calmă, repede terminată. Cifrele sunt scrise în ordine și vizibil... Adunate și scăzute cu grijă. E carnetul lui Miss Meredith. Ea juca cu doamna Lorrimer. Amândouă aveau atout-uri și au câștigat.

„În carnețelul acesta, nu mai e așa de ușor de urmărit jocul, cifrele fiind mîzgălite și șterse. Totuși ne ajută sa înțelegem caracterul maiorului Despard: un om care știe ce vrea. Cifrele sunt mici, dar pline de caracter.

Carnețelul următor este al doamnei Lorrimer. Ea îl are pe doctorul Roberts ca partener. O luptă homerică; cifrele se îngrămădesc și deoparte și de cealaltă, pe deasupra liniei.

Doctorul licitează slab și e pus la amendă, dar fiindcă amândoi sunt jucători de forță, nu pierd prea multe puncte. Graba doctorului îi face pe ceilalți să supraliciteze nebunește,

aceasta dă loc la jocuri contra Cifrele arată jocurile contra nereușite. Scris caracteristic, grațios, ferm și foarte citeț.

Al patrulea carnețel: rober neterminat. După cum vedeți, am adunat câte o probă din scrisul fiecărui jucător în acesta, cifrele sunt mai degrabă mari, dar nu atât de ridicate ca în roberul precedent.

Fără îndoială, fiindcă doctorul o avea drept parteneră pe Miss Meredith, o jucătoare timidă, pe care licitațiile doctorului Roberts nu reușeau s-o facă și mai timidă.

Toate acestea vi se par foarte plicticoase. Ei bine, vă înșelați. Caut să înțeleg caracterul acestor patru jucători, și când îi întreb despre bridge, toți patru sunt dispuși să vorbească.

— Departe de mine gândul să vă tratez metodele, domnule Poirot, replică Battle. V-am văzut deja la lucru și fiecare lucrează în felul său. Totdeauna dau mâna liberă inspectorilor mei. Lăsându-i să adopte metoda care le convine.

Pentru moment, să întrerupem însă discuția și să o chemăm pe Miss Meredith.

Anne Meredith părea tulburată... Se opri pe prag, cu respirația tăiată.

Șeful poliției adoptă o atitudine părintească. El se sculă în picioare și o rugă pe tânăra fată să ia loc.

— Nu vă speriați, Miss Meredith. Înțeleg că drama aceasta v-a tulburat peste măsură.

— E îngrozitor, absolut îngrozitor, murmură Miss Meredith. Când mă gândesc că unul dintre noi... Sau una dintre noi...

— Vă rog să vă liniștiți domnișoară, îl spuse Battle pe un ton liniștitor. Și vă rog să mi dați adresa dv.

— Vtendon Cottage, Wallingford

— Nu aveți nici o adresă la Londra?

— Nu. De obicei trag la clubul meu, unde stau o zi două.

— Și cum se numește clubul dv.?

— Ladies' Naval and Military.

— Bine. Acum Miss Meredith, vă rog să-mi răspundeți: îl cunoașteți bine pe dl. Shaitana?

— Nu. Omul acesta m-a îngrozit totdeauna.

— De ce?

— Oh! Surâsul lui oribil și felul lui de a se înclina spre tine, ca și cum ar fi fost gata să te muște.

— Îl cunoșteați de mult?

— Cam de 9 luni. L-am întâlnit în Elveția, la sporturi de iarnă.

— Nu mi-aș fi închipuit că Shaitana practica sporturi de iarnă! Exclamă Battle uimit.

— Practica numai patinajul, dar era un as. Făcea pe ghiață tot felul de figuri de dans.

— Da, în asta îl recunosc! L-ați mai revăzut de multe ori deatunci?

— Da, destul de des. Mă invita la recepțiile și dineurile lui, care mă amuzau.

— Dar ca om, vă plăcea?

— Mă înspăimânta. Battle adăugă:

— Aveți vreun motiv special să vă temeți de el? Anne Meredith ridică spre el ochii ei mari, limpezi.

— Un motiv special? Oh! Nu.

— Foarte bine. Să ne oprim la seara aceasta. V-ați părăsit locul în timpul jocului?

— Nu-mi aduc aminte. Oh! Ba da. Odată. M-am ridicat să privesc jocul celorlalți.

— Dar ați rămas tot timpul lângă masa de bridge?

— Da!

— Sunteți sigură, Miss Meredith? Obrajii tinerei fete se înroșiră puternic.

— Nu... Nu. Cred că m-am plimbat puțin prin cameră.

— Perfect. Miss Meredith, vă rog să vă dați osteneala să ne spuneți adevărul. Știu că e normal să fiți nervoasă și că în astfel de ocazii, ești tentat să povestești lucrurile așa cum ai fi vrut să fie.

Dar până la urmă, nu ajungi la nici un rezultat. V-ați mișcat prin cameră. Ați fost pe lângă dl. Shaitana? Tânăra fată ezită puțin, înainte de a răspunde.

— Ca să fiu foarte sinceră, nu-mi mai amintesc.

— Bine, să trecem peste asta. Ce ne puteți spune despre ceilalți trei parteneri?

Miss Meredith clătină din cap.

— I-am văzut pentru prima dată

— Dar ce părere aveți despre ei? Credeți că ar putea fi un asasin printre ei?

— Oh! E imposibil. Nu pot crede. N-ar putea fi în nici un caz maiorul Despart și nici doctorul Roberts. Un doctor dispune de mijloace mai practice. Un medicament oarecare. O otravă...

— O bănuieți mai degrabă pe doamna Lorrimer?

— Oh! Nu. Cred că e incapabilă să comită o crimă. Atât de încântătoare și atât de bună parteneră de joc! Joacă admirabil și nu te stingherește de loc cu observații.

— Totuși n-ați pronunțat numele ei, decât la urmă.

— Fiindcă pumnalul nu pare o armă întrebuițată mai cu seamă de femei.

Battle își execută scamatoria.

Anne Meredith făcu un gest de oroare.

— Oh! E îngrozitor. Trebuie să-l iau?

— Da, luați-l.

Beattle o observă în timp ce ea lua cu stângăcie stiletul, având pe figură o expresie de desgust.

— Instrumentul acesta mic...

— Intră în carne ca în unt, observă șeful poliției cu satisfacție. Și un copil ar putea ucide cu jucăria asta.

Doi ochi înspăimântați îl priviră pe Battle.

— Insinuați... Că aș putea fi asasin? Dar nu sunt eu! De ce să-l fi ucis pe omul acela?

— Este exact întrebarea pe care aș vrea să v-o pun. Care e mobilul crimei? De ce a trebuit să fie suprimat Shaitana?

După câte știu, omul acesta original, era inofensiv Miss Meredith a scos un ușor suspin! Pieptul ei nu s-a mișcat ușor?

— Nu era un șantajist și nici altceva în felul acesta, continuă Battle. În orice caz, nici dv. Nu-mi faceți Impresia unei persoane cu conștiința încărcată.

Liniștită de bunele lui intenții. Miss Meredith schiță pentru prima oară un surâs.

— Nu, într-adevăr, n-am nimic de ascuns.

— Atunci, puteți dormi liniștită. Miss Meredith. Mai avem

câteva întrebări de pus, dar fără îndoială numai ca o simplă formalitate. Battle se ridică.

— Acum, puteţi pleca. Agentul meu, vă va aduce un taxi. Încercaţi să dormiţi şi luaţi o aspirină înainte de a vă așeza în pat.

O însoţi până la uşă. Când se întoarce, colonelul Race îi spuse pe un ton glumeţ:

— Battle, eşti un mincinos teribil! Aerele d-tale neruşinate părinteşti, întrec orice închipuire.

— La ce bun s-o necăjesc prea mult, domnule colonel? Sau săraca fetiţă e îngrozită, şi în cazul acesta ar fi crud s-o chinuiesc... Şi eu nu prea sunt un om crud... Sau e o artistă desăvârşită şi tot n-am fi scos nimic de la ea, interrogând o toată noaptea.

D-na Oliver scoase un suspin şi-şi trecu mâna prin păr. Imediat i se zbârli părul de pe frunte, dându-i aspectul unei femei ameţite de băutură.

— Şi din fericire, nu e vorba de un roman poliţist. Căci cititorului nu-i place ca asasinul să fie o fată tânără şi drăguţă. Totuşi, împotriva ei, pledează totul. Ce părere aveţi, d-le Poirot?

— Eu am făcut o descoperire.

— Tot în carneţelele de bridge?

— Da. Miss Meredith întoarce foaia şi scrie pe verso. Ei şi

— E un indiciu de sărăcie sau spirit de economie.

— Totuşi poartă o rochie destul de scumpă, observă d-na Oliver.

— Introdul pe maiorul Despard, ordonă şeful de poliţie Battle.

CAP. VII

AL PATRULEA E ASASINUL?

Despard intră cu pas suplu şi vioi... Atitudinea lui îi deşteptă lui Poirot o amintire.

— Iertaţi-mă că v-am făcut să aşteptaţi atât de mult, îi spuse Battle. Am căutat să le dau drumul doamnelor cât mai repede.

— Nu e nevoie să vă scuzați... Înțeleg situația. Se așează într-un fotoliu, privind întrebător spre șeful poliției.

— Erați în strâse legături cu Shaitana? Îl întrebă Battle. L-am întâlnit de două ori

— Numai de două ori?

— Asta-i tot.

— Și în ce împrejurări?

— Acum aproape o lună, am fost invitați la același dineu.

După o săptămână, m-a invitat la un cocktail party.

— Aici?

— Da.

— În care cameră... Aici sau în salon?

— În toate camerele apartamentului.

— Ați mai văzut acest mic instrument pe undeva? Din nou, Battle arată pumnalul.

Maiorul Despard, își mușcă ușor buzele:

— Nu, spuse el, nu l-am reperat de mai înainte cu intenția să-l folosesc mai târziu.

— Nu trageți o concluzie la care nu m-am gândit.

— Iertați-mă, aluzia era prea transparentă.

Domni o clipă de tăcere, după care Battle continuă interogatorului

— Aveți vre un motiv să-l detestați pe dl. Shaitana?

— Toate motivele existente.

— Cum? Făcu șeful poliției zăpăcit.

— Ca să-l detest... Nu ca să-lucid, preciza Despard. Desigur n-aș fi vrut să-lucid, dar i-aș fi tras cu plăcere un picior în spate. Păcat! Acum, e prea târziu!

— De ce schimbați vorba, d-le maior?

— Fiindcă ticălosul merita o lecție. De câte ori îi vedeam, aveam poftă să-i trimit un picior undeva.

— Ce motiv aveți?

— Era de o eleganță complet lipsită de gust... Purta părul prea lung și mirosea de-o poștă a parfum.

— Totuși ați primit invitația lui la dineu observă Battle

— Dacă ar trebui să iau masa numai la persoane simpatice, n-aș mai lua niciodată masa în oraș, domnule Battle, replică

Despard pe un ton sec.

— Vă place dar numai uneori. După perioade lungi în care rabd, îmi place să mă regăsesc în saloane strălucitoare, înconjurat de femei frumoase, să dansez, să mănânc bunătăți, să râd... Dar toate acestea îmi plac, dar numai pentru moment. Întristat de ipocrizia acestor fantome, mă reîntorc în singurătatea mea.

— Existența aceasta în păduri sălbatice, trebuie să aibă ceva pericole?

Maiorul ridică din umeri și răspunde surâzând:

— Dl. Shaitana nu ducea o viață periculoasă, și totuși el e mort, iar eu sunt viu!

— Viața, sa era poate mai periculoasă decât credeți, domnule maior.

— Ce vreți să spuneți?

— Răposatul Shaitana avea prostul obicei să se amestece în viața altora.

— Se ocupa mai ales de femei.

— Maiorul Despard izbucni în râs.

— Oh! Credeți că o femeie s-ar fi putut uita la paița aceea

— După dv., cine credeți că l-a ucis?

— În orice caz, eu nu. Și nici micuța Merdith. No prea văd nici pe d-na Lorrimer comițând o crimă. Ea îmi amintește mai degrabă de una din bătrânele mele mătuși. Rămâne discipolul lui Esculap.

— Mi-ați putea spune de câte ori v-ați ridicat de la loc, în cursul serii, dv. Și ceilalți parteneri?

— M-am ridicat de două ori... Odată ca să caut un clește ca să atâț focul... Și altă dată ca să beau ceva.

— La ce oră?

— N-aș putea preciza. Prima dată, trebuie să fi fost cam pe la zece jumătate, a doua oară pe la unsprezece. Doamna Lorrimer s-a ridicat o singură dată de la loc și a stat de vorbă cu Shaitana.

N-am auzit răspunsul lui, fiindcă n-am fost atent. Miss Meredith s-a plimbat puțin prin salon, dar nu cred să fi fost până la cămin.

Roberts s-a ridicat de mai multe ori de la locul său... Cel puțin de trei sau patru ori.

— Vă voi pune acum o întrebare din partea d-lui Poirot, spuse Battle surâzând. Ce părere aveți despre partenerii dv., ca jucători de bridge?

— Miss Meredith joacă foarte bine. Roberts cam bluf-fează. Merita mai multe amenzi decât i s-au dat. Doamna Lorrimer e o jucătoare de forță.

Battle se întoarce spre Poirot!

— Nimic altceva, d-le Poirot? Detectivul belgian crătina din cap.

Despard își dădu adresa la Hotel Albany și le ură noapte bună, înainte de-a părăsi camera.

Pe când închidea ușa, Poirot avu o ușoară tresărire.

— Ce s-a întâmplat! Îi întreabă Battle.

— Nimic... Am descoperit că bărbatul acesta are înfățișarea suplă, prefăcută... A unui tigru.

— Hm! Făcu Battle. Ei? Adăugă el, întrebând cu privirea pe cei trei. Care din ei a asasinul?

CAP. VIII

CARE DIN EI?

Battle își plimbă privirea de la unul la altul. Dintre toți, numai unul răspunse. Doamna Oliver, totdeauna gata să-și dea părerea, nu scăpă ocazia:

— Tânăra fată sau doctorul.

Battle îi privi pe ceilalți doi, întrebător: niciunul, nici celălalt nu voia să se pronunțe. Race plecă bărbia în piept. Poirot stătea gânditor.

— Unul din ei a comis crima! Murmură Battle, pe gânduri. Unul din ei minte ca un diavol. Dar care din ei? Problemă arzătoare.

După o lungă tăcere, reluă:

— Dacă le dăm crezare, doctorul îl acuză pe Despard, acesta, la rândul său îl acuză pe doctor, tânăra fată o bănuiește pe doamna Lorrimer... Și doamna Lorrimer își ține limba. Nu se

vede nici o lumină!

— Posibil, rosti Poirot. Battle îi aruncă o ochiadă.

— Dumneata vezi vreuna? Poirot făcu un gest vag.

— Oh...! O scânteiere. Nu prea precisă. Una fără nici o bază solidă

— Dar d-ta colonel Race ce părere ai?

— Oh! Bărbații

— Nu-i nici o problemă, răspunse Race.

— Să trecem repede în revistă prezumțiile noastre asupra celor patru eventuali vinovați, anunță Mattle după o clipă de gândire. Voi începe cu doctorul. Acesta știe exact unde să lovească, dar nimic altceva nu-l acuză. Apoi Despard. E un om dotat cu energie impresionantă, posedând obișnuința primejdiei și a hotărârilor rapide. Doamna Lorrimer? Nu e lipsită de inteligență și aparține categoriilor de femei care pot avea. Un secret în viață. Se vede că a suferit. Pe de altă parte nu cred că are prejudecăți... Și ar îndeplini admirabil funcțiunea de directoare a unui pension de fete. Dar nu ți-o poți închipui de loc înfigând un pumnal în inima unui bărbat. În sfârșit, vine Miss Meredith. Nu știm despre ea decât că e o fată tânără, cu un aer timid. Dar nu știm altceva despre ea.

— Pardon: știm că Shaitana o credea vinovată de o crimă, rectifică Poirot.

— Un chip de înger ascunzând un suflet de demon murmură doamna Oliver.

— La ce concluzie ajungem cu toate acestea, Battle? Întrebă colonelul Race.

— După părerea dumatăle sunt discuții plicticoase, nu-i așa? Ei bine, dă-mi voie să-ți spun că într-o afacere de felul acesteia se ivesc o mulțime de ipoteze.

— N-ar fi mai indicat de cercetat viața acestor oameni? Battle surise.

— Fără, doar și poate. Aici ne veți fi foarte util.

— Da, dar acum?

— Să-l luăm pe maiorul Despard. A călătorit mult în străinătate. În America de sud, în estul și sudul Africii Dv. Ne puteți obține informații în direcția aceasta.

Race aprobă.

— Mă însărcinez cu aceasta și vă voi transmite toate informațiile culese.

— Oh! Exclamă doamna Oliver. Am o idee. Aici noi suntem patru, patru copoi s-ar putea spune... Și patru de cealaltă parte. Fiecare să-și ia câte unul. Vă convine? Colonelul Race se ocupă de maiorul Despard, șeful de poliția Battle de doctorul Roberts, eu cu Anne Meredith și dl. Poirot de d-na Lorrimer.

Fiecare să-și urmeze propria sa metodă. Battle clătină energic din cap.

— Lucrul este imposibil, doamnă Oliver. E vorba de o anchetă oficială, care mi-a fost încredințată mie. Trebuie s-o duc pe toate fronturile odată.

Și pe urmă, de ce să ne oprim la alegerea dvs.

Doi dintre noi poate mizează pe același cal! Colonelul Race n-a afirmat deloc că-l bănuiește pe maiorul Despard și nici dl. Poirot, pc d-na Lorrimer.

Doamna Oliver scoase un suspin.

— Totuși planul meu e atât de practic, atât de limpede! Apoi ea se așează din nou la locul ei și întrebă:

— Dar o să-mi dați voie să fac eu însu-mi o mică anchetă personală, nu-i așa?

— Nu văd nici un inconvenient, răspuse rar șeful poliției. De ce m-aș opune? Ați fost de față la seara aceasta fatală și natural că sunteți liberă să procedați cum poftiți. Totuși îmi permit să vă sfătuiesc la foarte mare prudență.

— Eu sunt discreția personalității spuse d-na Oliver. Nu voi sufla un cuvânt nimănui.

— Cred, doamnă Oliver, că vă înșelați asupra celor spuse de dl. Battle.

El a vrut să spună că aveți de-a face cu un criminal care, după câte știm, a comis cel puțin două crime. Nu va sta la îndoială, vă rog să mă credeți să ucidă și-a treia oară, dacă e silit la aceasta.

Doamna Oliver îi privi visătoare. Apoi îi răspuse surâzând lui Poirot:

— Când e avertizat, știe la ce se așteaptă. Mulțumesc, domnule Poirot, voi fi prudentă. Dar nu primesc să fiu înlăturată de la anchetă.

Poirot se înclină galant:

— Felicitările mele, doamnă. Dv. Știți ce vreți.

— Propun, făcu d-na Oliver, luând aerul unei președinte de comitet, să nu ascundem unii de alții, informațiile obținute. Cât despre deducțiile personale, să fim liberi să le păstrăm pentru noi.

Battle interveni:

— Aici nu e roman polițist, doamnă Oliver.

— Toate informațiile vor fi transmise poliției, aprobă Race. Acestea fiind zise, el adăugă clipind cu șiretenie:

— Fără îndoială, că vă propuneți să fiți sinceră, d-nă Oliver. Veți remite șefului de poliție Battle, care e de față, mănuașă pătată, amprenta digitală de pe peria de dinți și bucățile de hârtie pe jumătate carbonizate.

— Poți să râzi cât vrei, spuse doamna Oliver. Dar intuiția feminină...

Și dădu din cap cu hotărâre. Race se ridică.

— Ne-am înțeles: eu mă voi ocupa de Despard. Cercetările însă vor cere timp. Aș putea să aduc și alte servicii?

— Nu, nu cred, vă mulțumesc. Aveți vreo sugestie de făcut? Aș primi-o cu bucurie.

— Hum! În locul d-tale, m-aș teme de un foc de revolver, de câteva picături de otravă, sau de vreun accident oarecare, dar nădăjduiesc că o să fiți atent.

— Vă voi urma sfatul.

— Ești un om curajos, d-le Battle. Nu-i treaba mea să te învăț meseria. Noapte bună, doamnă Oliver, noapte bună, domnule Poirot.

Colonelul Race părăsi camera, după ce-i mai strânse odată mâna lui Battle.

— Ce știi despre colonel? Întrebă doamna Oliver.

— Are state de serviciu excelente. A călătorit mult...

Cunoaște aproape toate țările.

— Serviciul secret, fără îndoială? Nu-i nevoie să-mi răspunzi:

bănuiesc că altfel, nici n-ar fi fost invitat la recepția de astă seară. Patru asasini și patru copoi: Scotland Yard, Serviciului Secret, detectiv particular și autoare de romane polițiste. Originală idee, nu-i așa?

Poirot dădu din cap.

— Nu sunt de aceeași părere. Doamnă. Ideea mi se pare mai degrabă stupidă. Tigrul alarmat, a atacat.

— Tigrul? De ce tigrul?

— Prin tigrul înțeleg criminalul, rectifică Poirot. Battle îi întrebă pe neașteptate:

— După dv., care ar fi cea mai bună tactică de urmat, d-le Poirot? Aș vrea să aflu părerea dv. Asupra psihologiei acestor patru persoane.

E o materie în care știu că sunteți tare.

Ținând mereu în mână carnețelele de bridge, Poirot răspunse:

— Aveți dreptate, psihologia are o importanță capitală. Știm genul de crimă care s-a comis în felul în care sa executat. Dacă din punct de vedere psihologic, unul din asasinii pomeniți n-a putut săvârși acest act, să-l dăm de-o parte.

Cunoaștem anumite amănunte despre mentalitatea și caracterul acestor oameni, după felul lor de-a juca bridge, după scris și după carnețelele lor. Din nefericire, nu se poate trage o concluzie definitivă. Acest asasinat presupune curaj și îndrăzneală. Asasinul știa dinainte la ce se expune. Să-l luăm mai întâi pe doctorul Roberts, un încrezut. Amintiți-vă cum licita mai mult decât ce-avea în mână. Plin de încredere în el însuși. Pericolul nu l-ar fi făcut să șovăie.

Psihologia va corespunde cu aceea a unui criminal.

Suntem montați, pentru motive contrare, s-o excludem pe Miss Meredith din câmpul observațiilor noastre. Timidă, înspăimântată la gândul să liciteze mai mult decât poate juca, grijulie, econoamă și prudentă, e lipsită de încredere în sine. Într-un cuvânt, ultima persoană care ar putea fi bănuită de o atare crimă. Dar să nu uităm faptele pe care le pot comite unii oameni, sub imperiul fricii.

Aduși la disperare, ca șoarecii prinși în cursă, mânia le

Insuflă curaj. Dacă Miss Meredith avea o crimă pe conștiință și dacă-l bănuia pe Shaitana căi cunoaște secretul și că are intenția s-o dea pe mâna poliției, ea n-ar fi ezitat să scape de un martor atât de primejdios. Cu toate că altele ar fi determinantele, în fond rezultatul e același. Apoi să examinăm cazul maiorului Despard.

Acest om capabil, cu sânge rece. N-ar fi ezitat să lovească, silit de necesitate. După ce-ar fi cântărit șansele pro și contra, dacă ar fi prevăzut o porțiță de scăpare, ar fi acceptat riscul.

În stârșit, rămâne d-na Lorrimer, femeie în vârstă, dar în deplină posesiune a facultăților sale. Persoană calmă și de un spirit matematic, o consider ca cea mai inteligentă dintre toți patru.

Dacă aș bănuia-o, din partea ei m-aș aștepta la premeditare. O văd pregătind crima încet și metodic, asigurându-se că nimic din planul ei nu lasă de dorit. Pentru acest motiv, îmi apare ca cea mai puțin indicată din toți patru. Dotată cu o voință inflexibilă, tot ceea ce întreprinde, ea trebuie să execute fără cea mai mică șovăire. Credeți mă, e o femeie remarcabilă. Poirot făru o pauză.

— După cum vedeți, n-am prea înaintat. Nu... Nu ne rămâne decât o singură cale de urmat: să răscolim trecutul acestor oameni.

Battle suspină:

— Ați mai spus-o, domnule Poirot.

— Domnul Shaitana era convins că fiecare din cei patru invitați în chestiune avea o crimă pe conștiință. Avea vreo probă sau numai prezumpții puternice? Iată ceea ce un știm.

Totuși, pare puțin probabil că poseda probe formale.

— În chestiunea aceasta sunt de acord cu dv., zise Battle dând din cap. Ar fi într-adevăr o coincidență nemaipomenită.

Iată, după părerea mea, cum s-au produs lucrurile. La masă, s-a vorbit de omoruri comise în diferite feluri și dl. Shaitana a surprins o anumită expresie pe figura unuia dintre invitați.

Când un excelent fizionomist, se distra, fără să pară, făcând mici sondaje în cursul conversației, în aparență nevinovată. Nu-i scăpa nimic, o clipire din ochi, o șovăire, un efort ca să

se schimbe discuția. E ușor, când bănuiești un secret, să provoci confirmarea. De fiecare dată când o reflexie își atinge scopul, nimerind în plin... O observa pe figura celui vizat.

— Iată ce fel de sport făcea răposatul nostru amic, declară Battle.

— Putem deduce că a procedat astfel odată sau de mai multe ori. De îndată ce obținea o probă evidentă împingea jocul mai departe. Cât despre cele patru personaje, mă îndoiesc că avea certitudini, suficiente ca să se poată adresa poliției.

— Poate nu e deloc adevăratul motiv, spune Battle. De câte ori se produce o moarte suspectă, imediat bănuielele se îndreaptă asupra celor dimprejur și în felul acesta, până la urmă afacerea se clasează.

Ar trebui să examinăm antecedentele celor patru ca să descoperim urmele vreunei crime rămasă inexplicabilă. Nădăjduiesc că ați reținut cuvintele rostite de Shaitana, în timpul dineului.

— Îngerul negru. Murmură doamna Oliver.

— O aluzie directă la otravă, la tentațiile unul doctor, la accidente de vânătoare și la altele. Nu m-ar mira să-și fi semnat condamnarea la moarte, din clipa în care a pronunțat această frază.

— A fost un moment apăsător, declară doamna Oliver.

— Da, rosti Poirot. Cuvintele acestea trebuie să fi izbit într-unul din invitați... Și acesta, bănuindu-l pe Shaitana că știe mai mult decât arată, a văzut în ele preludiul prăbușirii sale.

A crezut că e o înscenare a lui Shaitana, care trebuia să se termine, în ultimul act, prin arestarea senzațională a asasinului.

După cum ați spus, Shaitana și-a semnat sentința de moarte, jucându-se astfel cu focul. Domniră câteva clipe de tăcere.

— Sarcina va fi lungă și grea, anunță Battle cu un suspin. Pentru moment să acționăm cu băgare de seamă, pentru ca cei patru suspecti să nu ne bănuiască Intențiile. Interogatoriile noastre trebuie să le dea iluzia că nu ne interesează moartea lui Shaitana. În felul acesta nu vor bănuși că noi căutăm mobilul crimei. Scopul nostru va fi să regăsim în trecut patru

crime eventuale... Și nu una singură.

Poirot șovăi înainte de-a vorbi.

— Amicul nostru Shaitana, nu era un om Infailibil, se poate să fi comis o eroare.

— Pentru toți patru?

— Nu... Pentru aceasta era prea inteligent.

— Să zicem atunci pentru jumătate din el?

— Nici atât chiar. Eu aș spune, pentru unul din patru.

— Un nevinovat și trei vinovați? Nu-i prea rău. Mai plicticos e că dacă reușim să descoperim adevărul în trecut, aceasta n-o să ne facă să înaintăm deloc... Dacă unul din ei și-a împins mătușa pe scară în 1912, cum ne-ar ajuta informația aceasta pentru o crimă comisă în 1939?

— Ba de loc, ne-ar putea fi foarte util, se repezi Poirot. Știți de altfel la fel de bine ca și mine.

Battle dădu încet din cap.

— Dacă ghicesc aluzia dv., în cele două crime procedeul ar fi identic?

— Nu e absolut necesar, doamnă Oliver, îi spuse Battle; totuși, în fond, ar fi acelaș fel de crimă. Detaliile pot să difere, dar punctele esențiale rămân aceleași.

Fapt bizar: un criminal se trădează totdeauna în felul acesta.

— Omul e un animal lipsit de originalitate, rosti Poirot cu o concluzie.

— Femeile au un spirit mai inventiv, declară doamna Oliver. Cel puțin eu, n-aș comite de două ori aceeași crimă.

— Dar în cărțile dv. Nu repetați de două ori aceeași intrigă întrehă Battle.

— Crima lotusului, Misterul petei de ceară, murmură discret Poirot.

Doamna Oliver se întoarse spre el satisfăcută:

— Felicitările mele domnule Poirot, sunteți un foarte fin observator. Desigur, intriga este exact aceeași în ambele romane, dar sunteți singurul care ați recunoscut-o. Primul tratează despre un furt de documente în timpul unui week-end, iar cel de-al doilea despre o crimă în Borneo, în bungalowul unui plantator de cauciuc.

— Dar punctul principal pe care se sprijină cartea nu se schimbă, Insistă Poirot. Și e una din cele mai bune cărți ale dv. Plantatorul de cauciuc își prepară el singur propria-I asasinare... Ministrul premeditează furtul propriilor sale dosare, în ultimul moment apare un terț care transformă iluzia în realitate.

— Mi-a plăcut mult ultimul dv. Roman, doamnă Oliver, îi spuse șeful de poliție Battle, politicos. E vorba de cel în care toți șefii de poliție sunt uciși simultan. Ați strecurat chiar și detalii oficiale. Știu că țineți mult la exactitudine, așa că mă întreb dacă...

— În realitate nu dau doi bani pe exactitudinea detaliilor. Cine se mai preocupă azi de așa ceva? Nimeni. Doamna Oliver îi întrerupse.

Dacă un reporter ar scrie că o blondă drăguță de 22 de ani s-a sinucis deschizând robinetul de gaz. După ce a aruncat o privire de adio mării și l-a sărutat de rămas bun pe clinele ei Labrador, Bob, cine ar protesta descoperind că din cameră se vedea prveliște de câmpie și că în privința câinelui, acesta era un terrier Sealyman cu numele Bonnie? Și dacă un gazetar își poate permite atare libertăți, ce inconvenient vedeți în faptul că am amestecat poliția oficială cu ceea ce se cheamă un revolver automat, un dycctograf și că întrebuițez o otravă care îți mai lasă exact timpul necesar să pronunți o frază, înainte de a da ochii peste cap?

Esențialul este să fie multe cadavre. Dacă istoria se lungește, cu puțin sânge redevine interesantă. Un personaj e pe punctul să dezvăluie un secret.

Ei bine, suprim flecarul și-i închid gura. Episodul acesta se mistuie foarte bine. Îl folosesc în toate romanele mele... Bineînțeles, camuflat totdeauna altfel. Cititorii mei se înnebunesc după otrava care nu lasă nici o urmă, după inspectorii de poliție imbecili, după tinerele fete sechestrare și legate burduf în pivnițele în care se urcă o apă dezgustătoare, loc foarte bun dealtfel ca sa ucizi pe cineva) și după eroi capabili să învingă trei până la șapte oameni. Până acum am scris, 32 de romane, toate exact la fel, așa cum a remarcat dl.

Poirot – dar numai el – și singura mea părere de rău, este că am dat detectivului meu naționalitatea finlandeză. Nu știu absolut nimic despre Finlanda și primesc de-acolo o avalanșă de scrisori,. Reproșându-mi că l-am făcut pe detectivul meu să facă sau să spună lucruri imposibile în Finlanda se pare că cititorii umblă morți după romane polițiste.

Fără îndoială că aceasta e din cauza iernilor lungi, fără soare. Dar în Bulgaria și în România nimeni nu citește așa ceva. Aș fi fost mai bine inspirată să-l face pe detectivul meu bulgar Doamna Oliver întrerupse

— Ah! Vă rog să mă iertați. Fu vorbesc de cărțile mele... Și aici e vorba de o crimă adevărată.

— Obrazul ei se luminează.

— Ce surpriză ar fi, ca nict-unul din cei patru să nu fi comis crima. Dacă Shaitana ia invitat pe toți patru și s-a sinucis ca să facă o farsă poliției?

Poirot aprobă dând din cap.

— O soluție admirabilă: atât de limpede, atât de ironică!

Vai! D-l Shaitana însă nu era un astfel de farsor. Ținea prea mult la viață ca să se suprimă el însuși.

— Nu cred că strălucea prin bunătate, observă d na; Oliver.

— Nu, spuse Poirot, dar ținea la viață si, iată-l mort.

Așa cum i-am mai spus, în fata morții eu adopt o atitudine burgheză. Nu pot deci decât să-l dezaprob. Adăugă cu voce înceată.

— Și astea fiind spuse, sunt gata să intru în cușca tigrlui...

CAP. IX

DOCTORUL ROBERTS

— Bună ziua, domnule Battle.

Doctorul se ridică și întinse o mână frumoasă, mirosind a săpun și puțin a acid carbonic.

— Cum merge ancheta? Întrebă el.

Înainte de-a răspunde, șeful poliției aruncă o privire de jur împrejurul elegantului cabinet medical.

— Ca să fiu sincer, doctore Roberts, nu prea merge deloc. Nu înaintăm nici cu o palmă.

— Îmi place să constat că presa s-a arătat foarte discretă.
„Moartea subită a faimosului Domn Shaitana în cursul unui
dineu, la locuința sa particulară. Pentru moment, s-au oprit
aici. S-a făcut autopsia cadavrului și am la mine raportul
medicului legist. V-ar interesa.

— Sunteți foarte amabil, dar, hâ, da. Pare a fi foarte
Interesant.

Îi dădu hârtia.

— L-am vizitat pe notarul lui Shaitana. Cunoaștem clauzele
tratamentului său, dar n-au în el nimic particular. Are rude în
Siria, mi se pare. I-am cercetat și hârțiile sale particulare...

E o iluzie... Sau figura aceea proaspăt rasă, pare dintr-o dată
obosită, ca sub povara unui penibil efort mintal?

— Ei și? Întrebă doctorul Roberts.

— Nimic, rosti Battle observându-l atent.

Nici un oftat de ușurare, doctorul pare însă că se simte în
largul său.

— Și atunci, ați venit să mă vedeți?

— Exact. Am venit să vă văd.

Doctorul clipi ușor din gene și ochii șireți se îndreptară spre
Battle.

— Doriți să examinați și hârțiile mele personale, nu-i așa?

— Aceasta e intenția mea.

— Aveți vreo împluternicire?

— Nu...

— Nu v-ar fi. Prea greu să vă faceți rost de una, așa că no să
văfac nici o dificultate. Nu e deloc plăcut să fii acuzat de
crimă, dar vă felicit pentru felul cum vă faceți datoria.

— Mulțumesc doctore, răspunse șeful poliției. Prețuiesc mult
atitudinea dv. Sper că și ceilalți se vor arăta la fel de
rezonabili.

— Împotriva forței nu se poate rezista, replică doctorul în
glumă.

Apoi continuă:

— Terminându-mi consultațiile, trebuie să fac vizitele. Vă
voi încredința cheile și voi avertiza pe secretara mea. Deci
puteți face percheziția în liniște.

— Sunteți foarte amabil, spuse Battle. Dar înainte de a pleca, aş voi să vă pun câteva întrebări.

— Cu privire la seara aceea? Nu v-am spus tot ce vă interesa?

— Nu, nu e vorba de seara aceea, ci de dv. Înşivă.

— Foarte bine. Ce doriți să aflați?

— Aş dori un mic rezumat al carierei dv.: naștere, căsătorie și ce urmează.

— Foarte bine, acestea îmi va ușura sarcina de a-mi compune biografia pentru Who's Who, spuse doctorul cu un ton sec. Cariera mea e din cele mai drepte. M-am născut la Shropshire, în Ludlow, unde tatăl meu era medic. Tata a murit când aveam cincisprezece ani. Mi-am continuat studiile la Shrewsbury și am urmat la rândul meu medicina. Am făcut stagiul la spitalul Saint-Christophe... Dar cred că amănuntele acestea vă sunt cunoscute.

— Da, într-adevăr. Ați fost singurul copil, sau mai aveți frați și surori?

— Sunt singurul fiu. Tata și mama sunt morți, iar eu sunt celibatar. Amănuntele acestea vă sunt suficiente.

M-am asociat cu doctorul Emery. El s-a retras de 15 ani și trăiește în Islanda. Dacă doriți, vă pot da adresa lui.

Locuiesc aici și am bucătăreasă, cameristă și femeie de serviciu. Secretara mea vine zilnic. Câștig bine și în fiecare an, nu ucid decât o cantitate modestă de bolnavi.

E limpede?

Battle schiță un surâs.

— Foarte limpede, doctore Roberts. Văd că aveți simțul umorului. Și acum o ultimă întrebare.

Domnule șef de poliție, purtările mele sunt fără pată din toate punctele de vedere.

— Oh! N-am făcut nici o aluzie la aceasta. Voiam să vă rog să-mi dați numele a patru dintre prietenii dv... oameni care să vă cunoască bine de mulți ani.

Numai cu titlu de informație.

— Înțeleg. Preferați prieteni care locuiesc în Londra?

— Mi-ar ușura cercetările, dar nu e absolut necesar.

Doctorul se gândi câțva timp, apoi luându-și stiloul scrise patru nume și adrese pe o foaie de hârtie pe care o împinse pe birou, către Battle.

— E suficient? Pentru moment nu văd ceva mai bun. Battle citi lista cu atenție, aprobă din cap și puse foaia de hârtie în buzunarul vestei.

— E numai o probă eliminatorie, spuse el. Cu cât voi elimina mai repede o persoană, ca să trec la alta, va fi cu atât mai bine pentru toată lumea.

Ma întâi trebuie să mă asigur că erați în termeni buni cu răposatul Shaitana, că nu aveți cu el niciun. Fel de legătură de afaceri sau particulară care ar fi putut duce la dușmănie.

Vreau să cred din tot sufletul că îl cunoșteți foarte puțin, dar nu prea contează ce cred eu. Trebuie să am probe.

— Oh! Înțeleg foarte bine punctul dv. De vedere. Pe fiecare din noi îi socotiți un mincinos până când sinceritatea sa este dovedită. Iată cheile, domnule Battle. Aceasta de la sertarul de la birou, cealaltă de la dulapul cu medicamente.

Vă rog să le încuiați însă la loc. Aș face bine, poate, săi spun un cuvânt și secretarei mele.

Apăsă pe un buton care se afla pe birou.

Aproape imediat, se deschise ușa și apărură o fată tânără.

— Ați sunat, domnule doctor?

— Vă prezint pe Miss Burgess... Domnule șef de poliție Battle, de la Scotland Yard.

Miss Burgess îi privi cu răceală pe Battle, ca și cum ar fi vrut să spună: „Ce soi de animal, o mai fi și ăsta.

— Miss Burgess, vă rog să răspundeți la toate întrebările dl. Battle și să-l ajutați de câte ori. Vă va cere un serviciu.

— Voi face întocmai, domnule doctor.

— Este timpul să plec, Roberts ridicându-se de la birou. Mi-ai pus morfina în trusă? Am nevoie de ea, pentru unul din bolnavi, dl. Lockhart.

Se îndepărtă repede vorbind și Miss Burgess îi urmă. După câteva clipe ea se înapoie și spuse:

— Dacă veți avea nevoie de mine, d-le Battle, vă rog să apăsați pe buton.

Şeful poliției îi mulțumi și se puse pe treabă.

Începu o cercetare metodică, cu toate că nu nădăjduia să descopere ceva important.

Graba lui Roberts de ai pune la dispoziție. Îi avertizare Robert nu era în nici un caz un imbecil. Prevăzuse această percheziție și-n prealabil își luase toate măsurile.

Totuși îi mai rămăsese o umbră de nădejde. Necunoscând obiectul vizitei sale, poate scăpase ceva din vedere.

Şeful poliției închise și deschise sertarul, goli dosarele, răsfoi un carnet de cecuri, socoti facturile neplătite, își însemnă natura lor, răsfoi carnetul de bancă examina agenda lui cu pacienți, într-un cuvânt, nu scăpă nici o hârtie necercetată. Rezultatul nu fu deloc îmbucurător.

Apoi se uită în dulapul cu medicamente și își notă numele furnizorilor de produse farmaceutice cu care Roberts era în relații, examina ambalajul, închise dulapul cu cheile și trecu la sertarele de la birou. Cu toate că aici erau lucruri particulare, curiozitatea profesională a lui Battle, nu fu deloc satisfăcută.

Dădu din cap dezamăgit, se așază în fotoliul de la birou și apăsă pe buton.

Miss Burgess apăru cu o promptitudine lăudabilă.

Battle o rugă politicos să ia loc, studiind-o puțin înainte de-a o întreba.

Imediat îi ghici ostilitatea și se întrebă dacă să o facă să vorbească ațâțându-i sentimentele acestea puțin binevoitoare față de el, sau dacă nu era mai bine să folosească o metodă mai diplomatică.

— Fără îndoială, Miss Burgess, cunoașteți obiectul vizitei mele, îi spuse el.

— Doctorul Roberts m-a pus la curent, răspunse scurt Miss Burgess.

— E o afacere destul de delicată, declară şeful poliției.

— Adevărat?

— Pe legea mea, crima aceasta e foarte complicată.

Bănuielile planează asupra a patru persoane, din care una e asasinul. Aș voi să știu dacă l-ați întâlnit vreodată pe dl. Shaitana?

— Niciodată

— Pe doctorul Roberts l-ați auzit vorbind de el?

— Niciodată... Ah! Nu, mă-nșel. Acum vreo săptămâna, doctorul Roberts m-a rugat să trec în agenda sa, un dineu la dl. Shaitana, în ziua de l8, la ora 8 și 15.

— Era pentru prima oară când auzeați rostindu-se numele lui dl. Shaitana.

— Da.

— N-ați întâlnit niciodată numele lui în ziare? Figura deseori la cronica mondenă.

— Sunt prea ocupată, ca să citesc cronica mondenă.

— Sigur, sigur, se grăbi să răspundă șeful poliției cu politețe. Toți cei patru susțin că-l cunosc pe dl. Shaitana foarte vag. Și totuși, unul din ei îl cunoștea suficient de bine ca să-l ucidă. Trebuie să descopăr care din ei.

Domni o tăcere care nu aduse nimic nou. Miss Burgess părea că se interesează foarte puțin, de eforturile lui Battle.

Ascultând de ordinele patronului său ea se mulțumi să-l asculte vorbind pe șeful poliției și să-i răspundă la întrebări.

Battle reluă:

— Dacă ați ști ce greu ați întâmpinăm în meseria mea. Nu putem crede un cuvânt din ceea ce ne spun oamenii și totuși trebuie să țin seama de ei, mai ales într-un caz ca acesta. N-aș voi să bârfesc sexul slab, domnișoară, dar odată puse pe flecăreală, deseori femeile spun vrute și nevrute. Acuză fără nici o probă fac tot felul de aluzii mai mult sau mai puțin întemeiate și provoacă tot felul de scandaluri care n-au nici o legătură cu ancheta.

— Vreți să mă faceți să înțeleg că una din persoanele de față l-a vorbit de rău pe doctorul Roberts? Întrebă Miss Burgess.

— Nu chiar întocmai, răspunse Battle încurcat. Totuși, în prezența mea s-au făcut anumite aluzii asupra circumstanțelor suspecte, în care a decedat unul din pacienții doctorului sunt vorbe goale. Și, chiar am scrupule dacă să-i spun doctorului.

— Fără îndoială e vorba tot de povestea aceea cu d-na Graves! Striga Miss Burges, furioasă.

— E rușinos! Oamenii ar face bine să nu se mai amestece

unde nu le fierbe oala! E vorba de câteva babe cu gură mare, care-și închipuiesc totdeauna că cineva vrea să te otrăvească. Se feresc de rude, de servitori și chiar de doctorul lor curant.

Înainte de al chema pe doctorul Roberts, doamna Graves a mai schimbat trei doctori, și când a început să-l bănuiască și pe el, doctorul Roberts a sfătuit-o să se adreseze doctorului Lee. În atare caz, nu vedea altă soluție.

După doctorul Lee, doamna Graves l-a chemat pe doctorul Stelle, apoi, pe doctorul Farmer... Până când, în sfârșit, a murit săraca!

— Ai fi mirată să constăți proporțiile gigantice pe care le ia faptul cel mai banal, spuse Battle.

Totdeauna când un doctor moștenește ceva de la un pacient al său, imediat îi ia în primire gura lumii. Totuși ce e mai natural, decât ca un pacient recunoscător să-i lase moștenire o sumă, chiar importantă, celui care l-a îngrijit cu devotament?

— În general, calomniile pornesc de la rudele mortului. Nimic nu răscolește mai mult instinctele rele omenești, decât un deces. Membrii aceleiași familii se ceartă ca să știe ce le revine moștenire, înainte chiar ca mortul să se răcească.

Din fericire, doctorul Roberts n-a cunoscut neplăceri de acestea. Totdeauna spune că niciodată n-ar primi o moștenire de la vreunul din pacienții săi. Cred că într-o zi, unul din pacienții săi ia lăsat prin testament, acțiuni în valoare de 50 de livre, dar el n-a primit până la urmă decât două bastoane și un ceas de aur.

— Profesiunea de doctor nu prea e de invidiat, făcu Battle suspinând. Totdeauna e expus să fie șantajat. Faptele cele mai banale, sunt arătate sub aparențe scandaloase. Un doctor trebuie să le evite... Sau cu alte cuvinte, să ție prudent.

— E foarte adevărat, mai ales când doctorul îngrijește persoane dezechilibrate.

— Dezechilibrate. Foarte just. Chiar mă gândeam că bârfa, nu putea avea alt motiv.

— Va gândiți fără îndoială la îngrozitoarea doamnă Craddock?

Battle se făcu că se gândește.

— Stai puțin. Au trecut trei ani de atunci, nu-i așa?

— Ba chiar patru sau cinci ani. Femeia aceea era complet scrintită la cap. Am fost foarte mulțumiți, și eu și doctorul Roberts, când a plecat în străinătate. Ia spus soțului ei minciunile cele mai nemaipomenite. Sărmanul om și-a pierdut capul și a căzut bolnav. A murit dintr-o infecție, contractată dintr-o lamă de ras infectată.

— Uitasem amănuntul acesta, minți Battle cu nerușinare.

— După moartea soțului, ea a plecat în străinătate unde a murit după puțin timp. Totdeauna mi-a făcut impresia unei femei rele... Una din cele care se agăța de bărbați.

— Cunoscut genul acesta. Sunt cele mai periculoase femei. Un doctor trebuie să le ocolească cu orice preț. Unde a murit? Stai, cred că-mi aduc aminte...

— În Egipt... de o infecție în sânge... Boală indigenă.

— Altă chestiune delicată pentru un doctor, spuse Battle, încercând să dea altă întorsătură convorbirii, este bănuiala că unul din membrii familiei și-a otrăvit pacientul, dacă ulterior, moartea naturală e pusă la îndoială. Cazul acesta nu s-a prezentat în cariera doctorului Roberts.

— Nu cred. N-am auzit vorbindu-se de așa ceva.

— Din punct de vedere pur statistic, ar fi interesant de cunoscut numărul deceselor anuale în clientela unui medic. De pildă, lucrau cu doctorul Roberts, de...

— De șapte ani.

— Șapte ani. Ei bine, mi-ai putea spune aproximativ, câți morți au fost în perioada aceasta.

— Cam câți au de obicei toți doctorii. Pe de altă parte, clientela sa, care e dintre cele mai distinse, îi urmează prescripțiile cu sfințenie.

— Se bucură de o reputație excelentă. Și mai ales e cunoscut ca un diagnostician sigur.

Battle se ridică suspinând.

— Mă tem să nu mă fi depărtat de la scopul vizitei mele, care constă în a descoperi ce legături au fost între doctorul Roberts și domnul Shaitana.

Sunteți sigură că nu se număra printre clienții doctorului?

— Ahsolut sigură.

— Poate sub alt nume, insistă Battle întinzându-i fotografia dispărutului. Nu-l recunoașteți?

— Ce personaj teatral! Nu, nu l-am văzut niciodată pe aici.

— Atunci, asta-i tot, oftă Battle. Mulțumesc foarte mult doctorului pentru marea lui amabilitate.

— Vă rog să-i transmiteți aceasta și să-i comunicați că trec la numărul doi. La revedere, Miss Burgess, și vă mulțumesc pentru amabilitate.

Îi strânse mâna și se depărta. Mergând pe stradă, scoase un carnet din buzunar și scrisse câteva cuvinte sub litera R. Doamna Graves? Puțin probabil. Doamna Craddock? Nici o moștenire. Necăsătorit (păcat) De cercetat moartea bolnavilor. Anevoios.

Își închise carnetul și intră în sucursala lui London and. Ce poate face? Dacă nu are nici o certitudine intolerabilă, Wesscx Bank, din Lancaster Gate.

Trimițând cartea sa de vizită directorului, obținu o întrevedere particulară.

— Bună ziua, domnule. Îi aveți de client pe dl. Roberts?

— Desigur, domnule șef al poliției.

— Aș dori să consult contul acestui domn, pe o perioadă de câțiva ani.

— Vă voi face toate înlesnirile posibile.

Urmă o jumătate de oră de activitate. La sfârșit Battle scoase un oftat de ușurare, strecurând în buzunar o foaie de hârtie acoperită de cifre scrise cu creionul.

— Ai obținut informația dorită? Întrebă directorul.

— Din păcate nu, dar vă mulțumesc totuși.

În același timp, doctorul Roberts, spălându-și mâinile în cabinetul de consultații, o întrebă pe Miss Burgess:

— Ei, a răscolit bine casa polițistul acela stupid?

— În orice caz, n-a reușit să mă tragă de limbă.

— Dar, draga mea, nimic nu te obligă să taci ca un pește. Te rugasem să răspunzi la toate întrebările lui. Ce voia să afle?

— Repeta mereu că trebuie să-l cunoașteți pe acel domn Shaitana... A ajuns până acolo, că, a declarat că Shaitana ar fi

putut veni aici sub alt nume. Mi-a arătat și o fotografie a mortului. Ce aer de cabotin!

— Shaitana? Făcea pe Mefisto modern, și în definitiv, îi prindea oarecum. Ce te-a mai întrebat Battle?

— Nu, mare lucru. Ah! Cineva i-a povestit istoria cea idioată cu doamna Graves...

Graves? Graves? Ah, da, bătrâna doamnă Graves. Ce caraghios, spuse doctorul izbucnind în râs. Asta-i bună! Și foarte bine dispus, plecă la masă.

CAP. X

DOCTORUL ROBERTS (urmare)

Hercule Poirot, lua masa cu șeful de poliție Battle. Acesta avea un aer plouat.

— Dimineața aceasta, după câte văd, nu v-a adus rezultate prea apreciable, încercă să-l consoleze Poirot.

Battle clătină din cap.

— Afacerea asta îmi dă destulă bătaie de cap, domnule Poirot.

— Ce părere aveți despre omul dv.?

— Despre doctor? Cred că Shaitana nu se înșela. Roberts e un asasin. Mi-l amintește pe Westway, ca și pe avocatul acela din Norfolk. Aceleași maniere distinse, aceeași încredere în sine, aceeași aptitudine de a se face simpatic. Amândoi erau la fel de șireți ca și Roberts. Desigur, concluzia nu se impune în mod absolut, că l-ar fi ucis pe Shaitana... Nici nu cred asta. Dar el știa la ce risc se expune Shaitana s-ar fi putut deștepta și striga ajutor. Nu, nu cred că Roberts a comis această crimă.

— Cine altul, atunci

— Poate mai mulți, ca Westway. Dar o să avem de furcă, până vom descoperi adevărul. I-am cercetat contul de la bancă. Dar n-am găsit nimic suspect. La credit nu sunt sume mari. S-ar putea spune că în ultimii șapte ani, n-a moștenit pe nici un client.

Iată ceea ce îndepărtează ideea crimei din interes. N-a fost căsătorit niciodată. Regretabil! Ce e mai ușor pentru un

doctor, decât să-și ucidă soția? E bogat, dar are o clientelă din cele mai distinse.

— În rezumat, se pare că a dus o viață exemplară?

— Poate. Dar prefer să-mi închipui tot ce-l mai rău. Se vorbește de un scandal în legătură cu o femeie... O pacientă a sa cu numele Craddock. Amănuntul acesta merită să fie reținut. Voi pune imediat pe cineva să cerceteze. D-na Craddock a murit în Egipt, de o boală indigenă. Nu cred să descoperim mare lucru, dar totuși informațiile obținute poate vor arunca o rază de lumină asupra caracterului și moralității doctorului.

— Femeia aceea era măritată?

— Da. Soțul ei a murit în uima unei infecții.

— O infecție?

— Da, din cauza unei lame de ras. Pe vremea aceea magazinele erau pline de lame de ras ieftine... Din care, una a fost infectată. Dacă vă amintiți, a fost un mare scandal.

— Iată ce mă gândesc. Dacă soțul era supărător... Dar ne bazăm numai pe supoziții. Nu știm nimic sigur.

— Curaj, prietene. Vă cunosc răbdarea. Fără îndoială c-o să-i vii de hac.

— Și dv., domnule Poirot, ce aveți de gând?

— De ce nu i-aș face eu o mică vizită doctorului Roberts?'

— Două-n aceeași zi, i-ar putea deștepta bănuielile.

— M aș arăta cum nu se poate mai discret. Nu l-aș întreba nimic din trecut.

— Aș vrea să știu exact ce linie de conduită urmați. Dar dacă vedeți în aceasta vreun inconvenient, nu insist.

— De loc... de loc. Sunt gata să vă satisfac curiozitatea. Îi voi vorbi despre bridge, iată totul.

— Iar despre bridge. Țineți atât de mult la asta, domnule Poirot?

— Subiectul acesta mi se pare foarte oportun.

— Chestie de gust. Eu nu practic introduceri de acestea în stil fantezist: nu sunt genul meu.

— Care e genul dv., domnule Battle? Poirot făcu cu ochiul și șeful poliției surâse vesel.

— Ofițer de poliție, plin de zel, conștiinciozitate și inițiativă... Iată genul meu, domnule Poirot.

Nici înflorituri, nici copilării. Un om cinstit care asudă din greu. Nu prea șiret, așa putea spune chiar puțin stupid ăsta-s eu.

Poirot își ridică paharul.

— Beau în onoarea metodelor noastre diferite... Și pentru succesul eforturilor noastre reunite.

— Să sperăm că colonelul Race, ne va furniza informații utile asupra maiorului Despard, spuse Battle. Dispune de multe surse de informații.

— Și doamna Oliver?

— Aici e numai chestie de noroc. Scriitoarea aceasta nu-mi displace de loc. Vorbește vrute și nevrute, dar nu e lipsită de inteligență.

O femeie vede mai limpede jocul celorlalte femei, și poate descoperi indicii prețioase.

Se despărțiră. Battle se reîntoarce la Scotland Yard ca să dea instrucțiuni oamenilor săi, iar Poirot se duse la nr. 200, Gloucester Terrace.

Primindu-și musafirul, doctorul Roberts ridică sprâncenele amuzat.

— Doi copoi în aceeași zi și – bănuiesc – o pereche de cătușe, nu-i așa?

Poirot râse.

— Doctore Roberts, va pot asigura că bănuielile se îndreaptă în mod egal, față de toți patru.

— Vă rămân recunoscător. Fumați?

— Dacă-mi permiteți, voi fuma dintr-ale mele. Poirot trase câteva clipe tăcut, din țigară. În sfârșit rosti:

— Doctore Roberts, dv. Trebuie să cunoașteți bine sufletul omenesc?

— Fără îndoială. Un doctor trebuie să știe să observe oamenii.

— Este exact ce mi-am spus și eu: „Un doctor trebuie să-și cunoască bolnavii... Expresia lor, figura, felul lor de-a respira, gesturile lor dezordonate... Un doctor observă detaliile

acestea mașinal, fără să-și dea seama! Doctorul Roberts e exact omul care-mi trebuie”.

— Vă stau cu plăcere la dispoziție. Ce doriți să aflați?

— Poirot scoase din elegantul său portofel, trei carnete de bridge, împăturite cu grijă.

— Iată primele trei robere de atunci seara explică ei. Primul, e al lui Miss Meredith. Ajutându-vă cu aceste cifre, mi-ați putea face bilanțul licitațiilor și să detaliați fiecare joc în parte?

Roberts îi privi mirat.

— Cred că glumiți, dl. Poirot. Cum credeți că mi-aș aduce aminte?

— Adevărat? V-aș fi atât de recunoscător, dacă ați face un mic efort de memorie! Să luăm primul rober. Prima levată trebuie să se fi terminat printr-o cerere de cupă sau de pică, sau una din echipe a fost amendată cu 50 de puncte.

— Stați puțin. Am cerut o pică.

— Și levata următoare?

— Unul din noi trebuie să fi fost amendat cu 50 de puncte. Dar nu-mi amintesc cine. Zău, îmi cereți prea mult, domnule Poirot.

— Vă amintiți cel puțin câteva anunțuri sau câteva levate?

— Am făcut un mare șiem. De asta îmi aduc aminte. Ei au pierdut o mulțime de levate.

— Ce partener aveți?

— Doamna Lorrimer. Făcea o figură caraghioasă. Cred că felul meu de-a anunța, nu-i plăcea deloc.

— Și nu vă mai amintiți de loc alte anunțuri sau alte levate?

Roberts începu să râdă.

— Scumpul meu domn Poirot, dar ce vreți de la mine? S-a comis o crimă... Asta e de-ajuns ca să mă facă să uit cele mai faimoase levate... Și, în definitiv, deatunci am mai jucat vreo duzină de robere.

Poirot păru dezamăgit.

— Sunt dezolat, făcu Roberts.

— Oh! Nu face nimic! Socoteam că mi-ați fi putut repeta una sau două levate. Aceste puncte de reper, ar fi putut ajuta alte

amintiri.

— Care?

— Ați fi putut remarca, de pildă, că partenerul dv., a sabotat în mod cu totul Inexplicabil un sans-atout fără importanță, sau că, adversarul dv., v-a făcut cadou două levate neașteptate; omițând să joace cartea care trebuia.

Doctorul Roberts se posomorî dintr-odată, aplecându-se înainte.

— Ah! Acum înțeleg unde vreți să ajungeți.

La început propunerile dv. Mi se păreau încâlcite și stupide. Credeți că crima... Sau cel puțin completa reușită a crimei... ar fi adus tulburări în jocul vinovatului?

Poirot aprobă cu vioiciune.

— Ați pătruns pe de-a întregul ideea mea. Ar fi fost de un ajutor neprețuit, jucătorul care și-ar fi observat cu atenție partenerii. O schimbare bruscă în felul de-a anunța sau de a juca, o întârziere, o greșeală... ar fi fost ușor de remarcat la unul din jucători. Din nefericire, erați cu totul străini unul de altul și o schimbare în felul de a juca a străini unul de altul și o schimbare în felul de a juca a putut trece cu totul neobservată.

Dar doctore, ce-ar fi să vă gândiți puțin. Vă amintiți vreo stângăcie oarecare? O greșeală grosolană în jocul celorlalți?

După o clipă de tăcere doctorul clătină din cap.

— Oricât m-aș gândi, nu ajung la nici un rezultat, răspunse el cu sinceritate. Nu pot decât să vă repet ceea ce v-am mai spus: Doamna Lorrimer a jucat perfect de la început până la sfârșit; n-am observat la ea nici cea mai mică prostie.

Despard, deasemeni s-a arătat bun, dar după părerea mea, e un jucător prea mediocru. Anunțurile sunt strict convenționale, niciodată nu face un pas dincolo de regulile jocului. Niciodată nu se bazează pe hazard. Cât despre Mis» Meredith...

Șovăi o clipă.

— Ei?

— A făcut câteva greșeli... Una sau două... Către sfârșitul jocului. Dar poate din cauza oboselii și din lipsă de experiență,

îi tremura mâna...

Roberts făcu o pauză.

— Cam în ce moment?

— Încerc să-mi amintesc... Se datora, bănuiesc, stări sale nervoase. Domnule Poirot, mă faci să spun niște lucruri...

— Iertați-mă. Aș voi să vă cer părerea în altă privință.

— Vă ascult.

— E destul de greu de explicat. Dar cred că o să mă înțelegeți. Dacă vă pun o întrebare directă, răspunsul dv. Își pierde orice valoare.

Îngăduiți-mi să întrebuițez alt mijloc. Doctore Roberts, ați voi să fiți amabil, și să-mi descrieți camera în care s-a jucat bridge la Shaitana?

Roberts rămase uimit.

— Felul cum era mobilată?

— Vă rog.

— Nu știu de unde să încep...

— De unde vreți.

— Pe legea mea, salonul acela era plin cu mobile...

— Nu, nu. Vreau ceva precis.

Doctorul Roberts scoase un suspin.

Apoi anunță, ironic, pe tonul unui comisar de licitație

— Un mare divan acoperit cu brocard ivoire... Alt divan cu brocard verde... Patru sau cinci fotolii largi... Opt sau nouă covoare persane... O garnitură de 12 scaune aurite Empire. Un birou William și Mary. (Parcă aș fi la licitație). O splendidă vitrină japoneză. Un pian cu coadă.

Mai erau și alte mobile pe care nu le-am remarcat. Șase stampe japoneze de toată frumusețea. Două picturi murale chinezești. Cinci sau șase tabachere frumoase. Statuete japoneze de fildeș, așezate pe un scrin. Cești de argint vechi, din epoca lui Carol I. Una sau două piese de email Battersea...

— Bravo, bravo strigă Poirot.

— O pereche de păsări, o statuie de Ralph Wood... Câteva bibelouri orientale... Încrustate cu argint. Câteva bijuterii (aici nu sunt prea tare). Păsări de Chelsea. Câteva miniaturi într-o vitrină... Destul de frumoase, pe legea mea. Și nu e gata. Erau

mai multe, dar pentru moment nu-mi amintesc altele.

— Splendid, declară Poirot. Aveți un remarcabil spirit de observație.

Doctorul întreabă curios:

— Am citat obiectul care vă interesează?

— Aici e buba. Dacă l-ați fi citat, m-ar fi surprins foarte mult. Cum mă așteptam, nu-l puteți cita.

— De ce?

Poirot clipi din ochi.

— Fiindcă nu era acolo.

Roberts clipi la rândul său din ochi.

— Îmi amintiți de cineva, domnule Poirot.

— De Sherlock Holmes, nu-i așa?

Aventura cu câinele în noapte. Câinele nu lătrase. E poanta aventurii.

Hm... Ce voiți? Câteodată, împrumut metodele altora.

— Și totuși nu văd unde vreți să ajungeți.

— Mă felicit. Între noi fie vorba, iată cum procedez. Și în fața doctorului uimit, Poirot se ridică și declară surâzând:

— Cel puțin să vă alegeți cu atât: ceea ce mi-ați spus îmi va servi enorm de mult pentru viitoarea întrevvedere.

Doctorul se ridică și el de pe scaun.

— Nu văd cum, dar vă cred.

Cei doi bărbați, își strânseseră mâinile. Poirot coborî scara și chemă un taxi.

— Cheyne Lane, Chelsea, spuse el șoferului

CAP. XI

DOAMNA LORRIMER.

Doamna Lorrimer locuia într-o casuță curată și bine întreținută, pe o stradă liniștită, 111 Cheyne Lane. La ușa vopsită în negru, ajungeai urcând niște trepte de-o albeață strălucitoare. Mânerul soneriei și clanța, de aramă, străluceau viu în soarele după amiezii.

O cameristă bătrână, cu boneta și șorțul de un alb imaculat veni să deschidă.

' Ii spuse lui Poirot, că stăpâna ei e acasă. Apoi o luă înainte

pe o scară strâmtă.

— Pe cine trebuie să anunț?

— Domnul Hercule Poirot.

Poirot fu introdus într-un salon frumos mobilat și bine întreținut. Fotoliile și canapelele erau acoperite cu învelitori din pânză de Persia. Pe pereți erau câteva fotografii în rame de argint. În rezumat, era o cameră mare și bine luminată, într-un vas, erau niște crizanteme superbe.

Doamna Lorrimer veni să-și salute musafirul.

Ea îi întinse mâna fără să se arate de loc surprinsă, îi rugă să ia loc, se așează și ea și vorbi despre timpul frumos de afară.

Apoi urmă o pauză.

— Nădăduiesc doamnă, că-mi veți ierta această vizită.

Doamna Lorrimer, îi întrebă, privind-l în față:

— E o vizită profesională?

— Trebuie să v-o mărturisesc.

— Cred că înțelegeți domnule Poirot, că dacă sunt gata să-i dau toate informațiile șefului de poliție Battle și agenților săi, în schimb nimeni nu mă poate sili să răspund la întrebările din cadrul unei anchete particulare.

— Împărtășesc întocmai punctul dv. De vedere, doamnă, și dacă îmi veți arăta ușa, mă voi supune fără murmur.

Doamna Lorrimer schiță un surâs.

— N-am deloc intenția aceasta, domnule Poirot. Vă acord însă numai zece minute, căci trebuie să mă duc la o partidă de bridge.

— Zece minute îmi sunt prea de-ajuns, doamnă. Vă rog să fiți amabilă și să-mi descrieți camera în care ați jucat bridge atunci seara, salonul în care a fost ucis dl. Shaitana.

Doamna Lorrimer ridică sprâncenele mirată.

— Ce chestiune bizară! Nu văd ce scop urmăriți.

— Iată: dacă în timpul unei partide de bridge, vi s-ar spune: „De ce jucați asul acesta, sau de ce depuneți valetul care va fi luat cu dama și nu regele care ar fi făcut levata? Răspunsul dv. Ar fi desigur lung și plictisitor, nu-i așa?

— Bine înțeles că în atare joc, dv. Sunteți specialistul și ea doar o novice... Spuse ea surâzând. Foarte bine.

Și după ce păru că se gândește o clipă:

— Salonul era vast și bogat mobilat.

— Nu mi-ați putea da unele detalii?

— Erau vase de flori., Moderne... Destul de frumoase. Cred că am remarcat și stampe chinezești sau japoneze. Într-o cupă se aflau și lalele mici roșii... Uimitor de mici.

— Asta e tot!

— Mă tem că da.

— Și mobila? Vă mai amintiți culoarea tapițeriilor? Îmi aduc aminte vag, de o stofă mătăsoasă.

— Și bibelourile?

— Oh! Erau așa de multe, că mi-a făcut impresia unul muzeu.

După o clipă de tăcere, doamna Lorrimer adăugă:

— Amănuntele acestea n-o să-ți folosească la nimic, domnule Poirot.

— Să trecem la altceva.

Ii arată carnețelele de bridge.

— Iată primele trei robere. Mă întreb, dacă folosindu-vă de carnețelele acestea, ați putea reconstitui primele trei levate?

— Așteptați.

Cu un aer foarte interesat, d-na Lorrimer studie carnețelele.

— Iată primul rober. Miss Meredith și cu mine, împotriva celor doi bărbați.

Primul joc a fost anunțat la patru pici. Le-am făcut, plus o levată suplimentară. Jocul următor s-a făcut la două carale și doctorul Roberts fu amendat cu o levată. La cel de-al treilea joc, au fost anunțuri multe. Miss Meredith a spus pas, Maiorul Despard anunță o cupă. Am spus și eu pas! Miss Meredith anunță trei pici și maiorul Despard patru carale. Am jucat contra. Atunci, doctorul Roberts ceru patru cupe, dar nu făcu decât o levată.

— Uimitor! Spuse Poirot. Ce memorie!

Doamna Lorrimer continuă:

— La următoarea levată, maiorul spuse pas, eu am a-nunțat un sans-atout și doctorul Roberts trei cupe. Partenerul meu spuse pas.

Despard dădu cea de-a 4-a cupa, partenerului său. Am jucat contra, și de data asta că au intrat cu doua levate. Apoi, am făcut eu ieșirea cu pici.

Ea luă carnețelul următor.

— Acesta mi se pare cam complicat, spuse Poirot. Maiorul, șterge cu o linie cifrele, îndată ce le scrie...

— Cred că cele două partide au început fiecare, prin a pierde 50 de puncte... Apoi doctorul Roberts ceru cinci carale; noi am jucat contra și el a pierdut trei levate.

Pe urmă noi am făcut trei trefle, dar și el a făcut o manșe de pică. În partida următoare, am pierdut o sută. Adversarii făcură o cupă, noi două sans-atout-uri și în sfârșit roberul l-am câștigat noi cu patru trefle.

Doamna Lorrimer luă carnețelul următor.

— Roberul acesta a fost o adevărată luptă. A început foarte liniștit. Maiorul Despard și Miss Meredith, anunțară o cupă. Noi am pierdut de două ori, încercând patru cupe și patru pici. Ceilalți au făcut manșe la pică. Ar fi fost zadarnic să-i centrăm. Noi am pierdut iarăși, de trei ori la rând, dar fără să fim jucați contra. Pe urmă am reușit să facem a doua manșe la sans-atout.

Atunci, a început o luptă teribilă. Doctorul Roberts a făcut cereri îndrăznețe, și deși a fost amendat de vreo două ori, totuși sistemul i-a reușit, căci a intimidat-o tot timpul pe Miss Meredith. Apoi a anunțat o deschidere cu două pici, eu l-am supralicitat cu trei carale, și el a mers cu patru sans-atout-uri. Eu am anunțat cinci pici și el a sărit de-odată la șapte carale.

Natural, am fost supralicitați. Numai printr-o minune am câștigat. Niciodată n-am fi crezut că i-am putea ține piept, când a început să joace. Dacă ne-ar fi atacat cupa, am fi pierdut trei levate. Dar el ne-a atacat Regele de treflă, și ne-a reușit jocul.

A fost într-adevăr o luptă pasionantă.

— Cred și eu! Un mare șiem foarte vulnerabil, jucat contra. Era destul de emoționant. Cât despre mine, mărturisesc că nu îndrăznesc niciodată să mă gândesc la șiem.

— N-ai dreptate! Exclamă d-na Lorrimer. Trebuie să joci

rațional.

— Riscând?

— Nu riști nimic, dacă anunți corect. Rezultatul este matematic. Din nefericire, puțini jucători anunță cum trebuie. La început merge de minune, dar pe urmă, își pierde capul. Nu mai știi să faci deosebirea între cărțile câștigătoare și cele necâștigătoare...

Dar nu e deloc momentul să vă dau lecții de bridge, domnule Poirot.

— Felul meu de-a juca, cred că nu-mi poate cășuna cu nimic, doamnă.

D-na Lorrimer continuă să cerceteze carnețelele.

— După partida aceea furtunoasă, levatele au fost liniștite. Ai și pe cel de-al patrulea carnețel? A, da! O bătălie calmă, foarte echilibrată.

— Aceasta se întâmplă deseori, spre sfârșitul serii.

— Se anunță cu prudență, dar toate cărțile sunt jucate prost. Poirot strânse carnețelele și se înclină.

— Aveți toată admirația mea, doamnă! Memoria dv. La cărți, este extraordinară! Extraordinară! Ca să spun așa în mai toate cărțile jucate.

— Cred că da.

— Memoria este un dar prețios. Când o posezi, trecutul nu mai există. Faptele trecute, cred că dăinuiesc în spiritul dv., tot atât de proaspete, ca și cum s-ar fi întâmplat ieri. Așai?

Doamna Lorrimer, înălță spre Poirot, ochii ei mari și negri.

Asta nu dură însă decât o clipă. Imediat redeveni femeia de lume, dar Poirot înțelese: lovitura nimerise în plin. Doamna Lorrimer se ridică.

— Iertați-mă, domnule Poirot, dar trebuie să plec. Mă tem să nu fiu în întârziere.

— Vă rog să mă iertați pe mine, fiindcă v-am răpit timpul. Îmi pare rău că nu v-am putut fi mai mult de folos.

— Dimpotrivă, protestă Poirot, mi-ați dat un ajutor prețios.

— Nu prea cred.

— Ba da! Ba da! Mi-ați spus un lucru pe care voiam să-l aflu. Ea se feri să-l întrebe care e acela, și îi întinse mâna.

— Încă odată, vă mulțumesc doamnă, pentru amabilitatea dv.

Strângându-i mâna, doamna Lorrimer îi spuse detectivului belgian:

— Domnule Poirot, sunteți un om extraordinar!

— Cred că exagerați, scumpă doamnă. Sunt așa, cum m-a făcut Dumnezeu!

— Fără îndoială, toți suntem așa.

— Nu chiar toți, doamnă. Câțiva dintre noi, au crezut că trebuie să îndrepte opera creatorului: dl. Shaitana, de pilda.

— În ce sens?

— Poseda un oarecare gust de obiecte vechi. În loc să se oprească aici însă, s-a apucat să colecționeze și alte lucruri.

— Care?

— Senzații... Dacă se poate spune.

— Nu credeți că nevoia aceasta era ceva înăscut în el?

— Juca foarte bine rolul Satanei, în fond însă nu era un demon... ci un prost. De asta a și murit.

— Din cauza prostiei?

— Da... Un păcat care nu iartă, doamnă. După o clipă de tăcere, Poirot adăugă:

— La revedere, doamnă și încă odată multe mulțumiri.! N-o să viu la dv., decât atunci când mă veți chema.

Doamna Lorrimer păru surprinsă.

— Pentru Dumnezeu domnule Poirot, de ce v-aș deranja?

— Cine știe? E o idee a mea. La cel mai mic semn, voi veni. Nu uitați.

Detectivul belgian se mai înclină odată și ieși pe ușă. În stradă se gândi:

— Nu m-am înșelat... Sunt sigur că ea este!

CAP. XII

MISS MEREDITH.

Doamna Oliver ieși cu greu de la volanul micului ei automobil de două locuri. Fabricanții de automobile îi închipuie că la început, automobiliștii conduc cu sfială ca s-ă poată să se acomodeze cu moda scaunelor joase, punând la

grea încercare persoanele mai în vârstă și de anumite proporții, care încearcă să iasă din automobil. Cel de-al doilea scaun era plin cu hărți automobilistice, o mapă cu trei romane și un coș cu mere.

Doamna Oliver se înnebunea după mere.

Toată lumea aflase că atunci când compusese introducerea și acțiunea principală a cărții „Moartea în mocirlă, s-a consumat cinci livre cu mere.

O durere puternică în stomac îi aminti de un dejun care se dădea în onoarea ei, acum o oră.

Cu o ultimă efortare și cu o lovitură de genunchi în portiera recalcitrantă, doamna Oliver ateriza cam pe neașteptate pe trotuar, în fața gardului lui Wendon Cottape împrăștiind în jurul ei o ploaie de coji de cotoare de mere.

Ea suspină ușurată, își așează pălăria pe cap fără nici o grijă de eleganță, își privi cu satisfacție taiorul de stofă de o culoare închisă, apoi încruntă sprâncenele, observând că-și luase din greșală pantofi cu tocuri înalte. Deschizând poarta grădinii, păși pe dalele aleii, până la ușa casei unde execută un fel de rag-limc cu minerul sonerii, terminat cu un cap de broscui.

Neprimind nici un răspuns, ea repetă performanța. Apoi săturându-se de așteptat, doamna Oliver făcu ocolul casei, cu pas viu.

În spatele locuinței, se afla o grădiniță de modă veche, cu margarete de toamnă și crizanteme; mai încolo se întindea o peluză, la capătul căreia susura un râuleț. Afară erai destul de cald. Cerul era senin. Când ajunseră în grădiniță, una din ele se opri deodată. Doamna Oliver se îndreptă spre ea.

— Bună ziua, Miss Meredith. Ți mai amintești de mine?

— Oh! Desigur!

Anne Meredith, uimită, îi întinse mâna șovăind. După o clipă însă, își reveni:

— Vă prezint pe prietena mea, care locuiește aici, cu tine... Miss Dawes, Rhoda, iat-o pe doamna Oliver.

Cealaltă fată, o brunetă strălucind de sănătate, exclamă cu vioiciune:

— Oh! Dv. Sunteți doamna Oliver? Ariana Oliver?

— Eu însumi.

Apoi adresându-se lui Anne:

— Dacă ne-am așeza undeva, draga mea? Am să-ți spun o mulțime de lucruri.

— Să luăm un ceai, atunci.

Anne le conduse spre câteva scaune de grădină, cam stricate!

Doamna Oliver alege la iuțea pe cel mai solid, având experiența câtorva accidente supărătoare, din trecut.

— Acum scumpa mea, spuse ea pe un ton hotărât, să nu umblăm după doi iepuri. Să ne ocupăm imediat de crima din seara aceea. Trebuie numai decât să facem. Ceva.

— Să facem ceva? Repetă Anne.

— Absolut. Nu știu ce gândești, dar eu știu cine e asasinul. E doctorul... Cum îi spune? Ah! Da! Roberts. Un nume galic! Francezii nu-mi prea inspira încredere! Am avut o guvernantă franțuzoică. Într-o zi, ea m-a luat la Harrogate și m-a uitat acolo, întorcându-se singură acasă. Nu te poți bizui pe oamenii aceștia ușurateci și nehotărâți. Dar pentru moment să lăsăm deoparte femeia aceea. Roberts a săvârșit crima... Nu-i nici o îndoială. Să ne unim ca să obținem dovezile.

Rhoda Dawes izbucni în râs... Apoi se înroși.

— Vă rog să mă iertați. Dar vă găsesc atât de diferită de felul cum vă vedeam înainte de-a vă cunoaște...

— Ești dezamăgită? Spuse d-na Oliver liniștită. Nu-i nimic. Sunt obișnuită cu asta. Mai înainte de orice, trebuie să demascăm pe Roberts!

— Dar cum e posibil?

— Haide, Anne, nu fii atât de pesimistă! O certă Rhoda ves. Doamna Oliver e pur și simplu admirabilă. Ea cunoaște toate dedesubturile acestei afaceri. Și va proceda ca Sven Hjerson.

Înroșindu-se ușor, când auzi pomenindu-se de celebrul tectiv olandez, doamna Oliver declară:

— Trebuie să ne unim cu orice preț. Vă voi explica de draga mea. De altfel n-ai vrea să fii acuzată, nu-i așa?

— Dar de ce să fiu acuzată?

— Nu știi cum sunt bărbații? Bănuielile se îndreaptă asupra celor trei nevinovați, cât și asupra vinovatului!

— Nu înțeleg încă de ce vă adresați mie în special, d-nă Oliver, spuse rar Anne Meredith.

— Fiindcă ceilalți doi nu mă Interesează. Doamna Lorreler e una din femeile care-și petrec timpul jucând bridge în cluburi. De altfel e foarte tare și se apără de minune, pentru o fată tânără ca dumneata, care ai viitorul în față? Asta schimbă chestia.

— Și maiorul Despard? Întrebă Anne.

— Eh! El e bărbat! Poate să se descurce și singur. E nebunit după primejdie și-și petrece timpul căutându-le în Anglia, în loc să le caute pe Irrawadis... Sau pe Limpopo..., fluvliu acela african, care le place atât de mult bărbaților! Nu, aceștia doi nu mă interesează deloc.

— Vă mulțumesc pentru bunăvoința dv., făcu Anne.

— Ce dramă îngrozitoare! Exclamă Rhoda. Sărmana, e grozav de tulburată, doamnă Oliver. Și aprob întrutotul punctul dv. De vedere. Mai degrabă să faci ceva decât să stai pe loc și să te gândești.

— Nu-i așa? Aprobă doamna Oliver. Ca să fiu sinceră, m-am ocupat niciodată de o crimă adevărată și nu cred să fiu prea tare. Dar am scris atât de mult în felul ăsta... Și înțelegeți, nu! Pentru nimic în lume, n-aș fi lăsat toate prerogativele celor trei polițiști. Totdeauna am susținut că o femeie ar conduce Scotland Yardul...

— El bine? Întrebă Rhoda, aplecându-se înainte. Ce-ar face o femeie dacă ar conduce Scotland Yardul...

— Dar vai! Scotland Yardului nu-i pasă de serviciile mele, se jelui doamna Oliver, retrăgându-se cu prudență dintr-un teren periculos. Eu nu însemn nimic.

— Oh! Nu vă subapreciați, protestă Rhoda, voind s-o măgulească.

— Iată-ne trei femei slabe, continuă d-na Oliver. Să vedem ce-am putea face.

Anne Meredith, spuse clătinând gânditoare din cap:

— De ce-l credeți vinovat pe doctorul Roberts?

— Are figura unui asasin.

— Nu vedeți... Anne șovăi. Un doctor. Vreau să spun... Ar fi

putut să se folosească mai degrabă de o otravă.

— Cătuși de puțin. Otrava... Un drog oarecare, ar trăda imediat pe un doctor. Nu știți cât de ușor pierd cutiile cu droguri în automobile la Londra, și cât de ușor îi fură? Nu, tocmai fiindcă e doctor, Roberts s-a ferit să întrebuințeze otrava.

— Înțeleg, făcu Anne. Apoi adăugă:

— Dar de ce l-ar fi ucis pe dl. Shaitana? Aveți vreo Idee?

— O idee? Dar am la idei, că le-ați mai putea face și cadou! Aici, însă constă dificultatea: nu mă pot concentra numai asupra unui singur subiect... Concep totdeauna cinci sau șase subiecte odată și trec prin chinurile iadului ca să mă pot fixa la unul.

Îți pot da șase motive pentru crimă. Dar n-am nici un mijloc să-l pot alege pe cel adevărat.

Mai întâi, s-ar putea ca Shaitana să fi fost un cămătar. Avea apucături prea mieroase.

Îl ținuse pe Shaitana în ghiare și poate la ucis fiindcă, nu i putea plăti datoria. Sau poate Shaitana a necinstit pe Cora sau pe fiica doctorului?

Ori Shaitana a, descoperit că Roberts e bigam? Sau Roberts e bigam? San Roberts s a căsătorit cu vreo vară a lui Shaitana prin, care i-ar moșteni toată averea? Sau... Câte motive v-am dat?

— Patru, răspunse Rhoda.

— Da... Și acesta e destul de serios... Shaitana cunoștea cine știe ce secret din viața lui Roberts. Poate n-ai observat draga mea, dar Shaitana a pronunțat o frază destul de curioasă în timpul mesei... Exact înainte de a se face tăcerea aceea jenantă.

— N-am remarcat, spuse Anne.

— Ce-a spus? Întrebă Rhoda.

— A spus... Stai, ce-a spus? A, da; ceva despre un accident și despre otravă. Nu-ți amintești?

Mâna stângă a lui Anne, se crispa de răzămătoarea fotoliului de paie.

— Adevărat, îmi aduc aminte, răspunse ea calmă. Rhoda

intervenii, brusc:

— Draga mea trebuie să-ți pui un pulover. Nu mai este vară. Hai, du-te și ți-l ia.

Anne clătină din cap.

— Oh! Mulțumesc! Nu mi-e frig. Totuși în timp ce vorbea, tremura ușor.

— Înțelegi unde vreau să ajung, continuă doamna Oliver. Un client al doctorului s-ar fi putut otrăvi din greșeală, dar, în realitate, e opera doctorului însuși. Cred cu tot dinadinsul că în felul acesta a trimis pe lumea cealaltă un număr considerabil de oameni.

Obrajii lui Anne se colorară puternic:

— Doctorii au într-adevăr interes să-și suprimă bolnavii în masă? Întrebă ea. Cred că aceasta ar avea un efect dezastruos asupra clientelii lor.

— Și totuși perspectiva aceasta e plauzibilă, spuse doamna Oliver.

— Socotesc ideea dv. Absurdă și atât de melodramatică...

— Oh! Anna! Protestă Rhoda ca un fel de scuză față de romancieră.

Ea o privi pe doamna Oliver cu privirea unui cățel poznaș

— Încercați să înțelegeți! Încercați să înțelegeți! Părea să spună privirea aceea.

— Cred, dimpotrivă, că ideea dv. E minunată.

În plus, un doctor își poate procura o otrăvă care nu lasă nici o urmă vizibilă, nu-i așa?

Oh! Exclamă Anne.

Cele două femei se întoarseră spre ea.

— Îmi amintesc de alt amănunt, spuse Anne.

Dl. Shaitana a spus ceva despre „ușurințele la care e expus un doctor în laboratorul său. Prin aceasta cred că făcea o aluzie neplăcută pentru doctorul Roberts.

— Nu domnul Shaitana a făcut aluzia aceasta, observă doamna Oliber, ci maiorul Despard.

Pași care răsunau pe aleea grădinii, le făcură să întoarcă capul.

— Ia te uită, exclamă ea. Vorbești de Lup... Maiorul

Despard, venea dinspre casă.

CAP XIII

CEL DE-AL DOILEA VIZITATOR.

Văzând-o pe doamna Oliver, maiorul Despard, păru stingherit. Obrajii săi de obicei palizi, luară o culoare de un roșu-cărămiziu. Foarte încurcat, el se îndreptă spre Anne și-i spuse cu vocea sacadată:

— Iartă-mă, Miss Meredith. Am sunat și nu mi-a răspuns nimeni. Treceam tocmai pe-aici și-am crezut că fac bine să văd ce mai faci.

— Oh, îmi pare atât de rău că ați sunat în zadar, Dar tot personalul nostru casnic se reduce la o femeie, care vine numai dimineața.

Ea o prezintă pe Rhoda, care propuse:

— Ce-ar fi să intrăm, să luăm ceaiul? Începe să se facă rece. În casă ne-am simți mai bine.

Intrară cu toții în casă și Rhoda dispăru la bucătărie. Doamna Oliver socoti că e bine să observe:

— Ce nostimă coincidență, să ne întâlnim toți trei aici.

— Da, se mulțumi să răspundă Despard, privind-o gânditor.

— Venisem la Miss Meredith să-i spun că e absolut necesar să facem un plan de luptă, spuse doamna Oliver. Mă refer la asasinarea domnului Shaitana. Pentru mine, nu-i nici o îndoială: doctorul.

Nu sunteți de-aceeași părere?

— Destul de greu să te pronunți. Pe ce probe să te sprijini? Expresia d-nei Oliver păru că vrea să însemne: „Asta sigur, e un bărbat”.

Cele trei persoane, erau vizibil stingherite.

Doamna Oliver, băgă de seamă imediat.

Cmd Rhoda aduse ceaiul, ea se ridică anunțând că trebuie să se reîntoarcă imediat la Londra.

Se scuză că nu mai poate rămâne și mulțumi celor două fete pentru amabilitate.

— Vă voi lăsa cartea mea de vizită cu adresa, le spuse ea. Vă rog să veniți pe la mine, când mai treceți prin Londra. Vom relua discuția noastră, încercând să străpungem vălul

misterului.

— Vă întovărășesc până la poartă, anunță Rhoda. Pe când mergeau pe alee, Anne Meredith le ajunsese din urmă, alergând.

— M-am gândit, declară ea gâfâind și cu figura palidă.

— La ce scumpa mea? O întrebă Rhoda.

— Sunteți foarte amabilă, doamnă Oliver, să vă bateți capul atât, dar eu prefer să nu mă amestec în afacerea asta. Drama a fost prea oribilă și prefer s-o uit.

— Scumpa mea copilă, se pune o întrebare: îți va fi îngăduit?

— Oh! Știi prea bine că poliția continuă cercetările și că voi fi interogată. M-aștept la aceasta, dar în același timp, caut să uit seara aceea și nu vreau să mai aud vorbindu-se de ea.

Poți să mă crezi proastă, dar asta e hotărârea mea.

— Anne! Strigă Rhoda Dawes.

— Te înțeleg copila mea, dar mă întreb dacă atitudinea negativă pe care-o adopți, e justă. Poliția singură n-o să descopere niciodată pe adevăratul vinovat. Anne Meredith dădu din umeri.

— Ce importanță are asta?

— Ce importanță? Strigă Rhoda. Dar are chiar, mare importanță, nu-i așa doamnă Oliver?

— Exact, declară romanciera pe un ton sec.

— Ei bine, aflați că nu sunt deloc de aceeași părere spuse Anne cu încăpățănare. Toți cei care mă cunosc știu bine că nu eu l-am ucis pe d. Shaitana. Atunci de ce să mă amestec? Treaba poliției să afle adevărul.

— Oh! Anne nu spune prostii! Zise Rhoda.

— Prefer să spun sincer ce gândesc. Și întinzând mâna romancierii: Mulțumesc foarte mult doamnă Oliver, că ți-ai dat osteneala pentru mine.

— Bine înțeles că nu te contrazic. Cât despre mine, n-aștept să-mi crească iarbă pe tălpi. La revedere, domnișoară. Dacă-ți schimbi părerea, vino pe la mine, la Londra.

Doamna Oliver se sui în mașină, puse motorul în mișcare și porni, făcând cu mâna celor două fete. Rhoda sări pe scara mașinei:

— Invitația dv. Mi se adresează și mie? Doamna Oliver

încetini.

— Desigur.

— Vă mulțumesc doamnă. Nu vă mai rețin. Poate mă veți vedea într-una din zilele astea. Nu, nu opriți. Cobor.

Sări cu îndemânare și alergă spre prietena ei.

— Ce dracu? Făcu Anne.

— Femeia aceasta e gentilețea personificată. Mi-e foarte simpatică. Ai observat ciorapii ei desperechiați? Cred că e foarte inteligentă. Dealtfel e și natural să fie așa... ca să scrie toate cărțile acelea!

Ce nostim ar fi să descopere adevărul și poliția să moară de necaz!

— Ce-a căutat aici? Întrebă Anne. Rhoda deschise ochi mari.

— Dar ți-a explicat, dragă!

Anne făcut un gest vag de nerăbdare.

— Să ne întoarcem. L-am lăsat singur.

— Maiorul Despard? E un bărbat foarte bine.

— Da... Relativ.

Maiorul Despard stătea în picioare, lângă cămin, cu o ceașcă-n mână.

Tăie scurt scuzele lui Anne.

— Miss Meredith, te rog să-mi dai voie să-ți explic do ce m-am introdus atât de indiscret aici.

— Oh! Dar...

— Am spus că treceam pe-aici din întâmplare... Nu e chiar atât de adevărat. Am venit cu un scop precis.

— Cine v-a dat adresa mea?

— Șeful poliției Battle.

Auzind acest nume. Anne nu-și putu opri un gest de surprindere.

Despard continuă:

— Battle trebuie să sosească aici dintr-o clipă-n alta. Din întâmplare, l-am întâlnit în gara Paddington.

Mi-am luat mașina și am venit aici, știind că o să ajung înaintea trenului.

— De ce ați procedat astfel? Despard șovăi.

— Poate mă înșel, dar aveam sentimentul, după expresia

obișnuită, că sunteți singură pe lume.

— Dar eu nu sunt aici? Protestă Rhoda.

Despard aruncă o privire amuzată, fetei acesteia cu apucături băețești, care rezemată de cămin, îi asculta cu atâta atenție. Păreau două prietene foarte simpatice.

— Sunt convins că n-ar putea avea o prietenă mai devotată ca dv., spuse el curtenitor, dar m-am gândit că în actualele împrejurări, sfaturile unui bărbat cu puțină experiență, n-ar fi inutile.

Iată cum se prezintă exact situația:

Miss Meredith e bănuită de a fi comis o crimă. Eu și celelalte două persoane care au fost atunci seara la dl. Shaitana, suntem în aceeași oală. O atare situație nu are nimic plăcut în ea, și prezintă chiar oarecare pericole, de care o fată tânără și fără experiență ca dv., nu știe cum să se apere.

După părerea mea, trebuie să vă încredințați unui avocat serios și competent.

Anne Meredith clătină din cap.

— N-am avut niciodată ocazia să mă adresez unui avocat.

— Îi cunosc foarte bine pe dl. Burry, făcu Rhoda, dar are aproape 102 ani și e ramolit complet.

— Dacă-mi permiteți, să vă dau un sfat Miss Meredith, vă recomand să vă adresați avocatului meu, dl. Myherne, din biroul Jacobs, Peel și Jacobs.

E un birou de mână întâi, versat în toate secretele procedurii.

Anne se îngălbeni. Se așeză pe un scaun.

— E absolut necesar? Întrebă ea cu voce înceată.

— Chiar indispensabil! În afaceri de felul acesta întâlnești curse la fiecare pas.

— Dar onorariile avocaților nu sunt prea mari?

— E o chestie secundară, interveni Rhoda. Domnule maior, aveți dreptate. Trebuie absolut să se recurgă la un avocat.

— Oamenii aceștia sunt destul de pricepuți, spuse Despard. Credeți-mă, Miss Meredith, e tot ce aveți mai bun de făcut.

— Foarte bine, spuse Anne, voi proceda întocmai.

— Perfect!

— Domnule maior, nu știu cum să vă mulțumesc! Strigă

Rhoda entuziasmată.

— Eu deasemeni, se grăbi să spună Anne. Nu ne-ați anunțat dv. Vizita d-lui Battle?

— Da. Dar nu vă speriați. Era inevitabilă.

— Ca să fiu sinceră, mă așteptam la ea.

— Sărmană copilă, spuse Despard. Toată istoria asta te-a tulburat din cale-afară.

— Într-adevăr, e cam plicticos, ca o fată tână să fie amestecată într-o atare afacere. Vinovatul ar fi putut alege alt loc și alt moment.

— Dv. Pe cine bănuieți? Întrebă Rhoda. Pe doctorul Roberts, sau pe doamna Lorrimer?

Maiorul surâse fin.

— Cine știe dacă nu sunt chiar eu asasinul?

— Oh! Nu! Exclamă Rhoda. Anne și cu mine știm prea bine că nu puteți fi dv. Vinovatul.

Despard le privi amuzat pe cele două fete. În fond, niște copii încântători! Plini de candoare și încredere! Micuța Meredith e timiditatea personificată. Dar Myneherne are să știe s-o scape de bucluc! Prietena ei e mai combativă, se gândi Despard, întrebându-se dacă în locul lui Anne ea ar capitula atât de ușor.

Apoi spuse cu glas tare:

— Să nu dramatizăm lucrurile, miss Dawes. Dau mai puțină importanță valorii vieții umane, decât, majoritatea semenilor mei.

De ce să te temi de pericolele expedițiilor îndepărtate?

Moartea te pândește în orice clipă: pe stradă te pândește circulația mașinilor, microbi infecțioși și o mie de alte pericole. Te interesează cauza morții? Din moment ce trebuie să te înconșuri cu atâtea precauții, după părerea mea aceasta nu mai prezintă nici o importanță.

— Oh! Împărtășesc întru totul punctul dv. De vedere, exclamă Rhoda. Ar trebui ca în viață să nu te sinchisești de primejdie... Dar o existență lipsită astfel de neprevăzut, devine monotonă.

— Nu totdeauna.

— Vorbiți pentru dv. Care călătoriți în ținuturi cu fiare sălbatice, unde te pișcă țânțarii și te amenință șerpii. Viața aceasta de aventuri. Lipsită de confort, te face să te cutremuri.

— După părerea mea, Miss Meredith nu are de ce mă invidia. Nu se întâmplă prea des ca o fată tânără să se afle în aceeași cameră în care s-a comis un asasinat.

— Vă rog nu mai vorbiți de aceasta! Îi imploră Anne.

— Iertați-mă, rosti maiorul. Dar Rhoda declară suspinând:

— Toată lumea va recunoaște că momentul acela a fost tragic,. Dar și pasionant! Anne se pare că nu și-a dat seama. Doamna Oliver, dimpotrivă, e în culmea fericirii că a fost de față.

— Doamna... Ah...! Da. Femeia cea grasă care scrie romane polițiste în care totdeauna e un detectiv finlandez cu un nume pocit? Are de gând să-și încerce norocul și-n viața reală?

— E dorința ei cea mai vie.

— Îi urez noroc. Ce lovitură de teatru dacă l-ar bate pe Battle & Comp.!

— Ce fel de om e șeful poliției Battle? Întrebă Anne curioasă.

— E un bărbat foarte abil.

— Oh! Exclamă Rhode, Anne îmi spunea că are aerul unui imbecil.

— Acesta e unul din trucurile lui profesionale. Dar să nu ne înșelăm. E un copoi de forță. Maiorul se ridică.

— O ultimă recomandăție, înainte de a pleca. Anne se ridicase și ea.

— Despre ce e vorba? Întreabă ea înrinzându-i mâna.

Despard păstrându-i mai mult decât trebui mâna, îi spuse alegându-și cuvintele și privindu-i insistent ochii ei frumoși, cenușii:

— Vă rog să nu vă supere, domnișoară, sfatul pe care o să îl dau. S-ar putea să voți să țiiți ascuns un aspect al relațiilor dv. Cu dl. Shaitana. In acest caz... Nu vă supărați (ea își retrase instinctiv mina), mai ales sunteți în drept să refuzați să răspundeți la întrebările lui Battle, cerând să fie și avocatul dv. De față.

De data aceasta, ochii mari ai lui Anne, se întunecară de

furie:

— N-a fost nimic între noi, absolut nimic... Abia l-am cunoscut pe omul acela.

— Iertați-mă. Am crezut că e de datoria mea să vă. Previn.

— Anne a spus adevărul. Ea nu-l cunoștea deloc pe dl. Shaitana și îi era profund antipatic. Dar dădea recepții atât de strălucite!

— Se pare că singura lui rațiune în viață, era nevoia de a-și etala-bogăția.

Anne declară cu răceală:

— Șeful poliției poate să mă întrebe ce-o pofti. Nu am nimic de ascuns. Nimic!

Despard se cufundă din nou în scuze. Mânia Annei se risipise și ea îi zâmbi cu prietenie.

— Fiți liniștit. Știu că ați voit numai să fiți bun cu mine.

Ea îi întinse din nou mâna. El io strânse și-i spuse: Fierbem amândoi în aceeași oală. De ce nu ne-am ajuta reciproc?

Anne îi conduse până la poartă. Când se întoarse, Rhoda se uita pe geam fiuerând:

— E un bărbat bine maiorul, declară ea întorcându-se spre Anne.

— Nu-i așa?

— Îl găsesc foarte șic. Aproape că am prins slăbiciunea de el. De ce n-am fost eu în locul tău la dineul acela faimos? Aș fi savurat atât de mult emoția... De-a fi prinsă-n plasa justiției și de a vedea ridicându-se înaintea mea spectrul eşafodului.

— Nu spune prostii, o întrerupse Anne brusc. Apoi continuă liniștită. Nu știu ce l-o fi făcut pe maior să se deranjeze... Pentru o necunoscută... O fată pe care o vedea pentru prima oară.

— I-ai plăcut, Anne. Evident, bărbații nu sunt niciodată dezinteresați. Nu cred c-ar fi venit până aici dacă te-ai uita cruciș, sau dacă ai fi plină de coșuri pe față.

— Exagerezi, dragă Rhoda.

— Ba câtuși de puțin, prostuță scumpă! Doamna Oliver îmi pare mult mai generoasă.

— Nu pot să-mi dau seama. Nu știu de ce, dar față cla ea, am

o ezitare instinctivă. Mă întreb cu ce gânduri a fost aici...

— Le consideri pe celelalte femei, ca pe niște inamice personale, observă Rhoda. Fiindcă suntem la capitolul acesta, sunt înclinată să cred că maiorul Despard avea o răspundere de îndeplinit.

— Te înșeli desigur, protestă Anne. Și obrajii i se înroșiră puternic, în timp ce Rhoda izbucni în râs.

CAP. XIV

CEL DE-AL TREILEA VIZITATOR.

Șeful de poliție Battle sosi la Wallingford pe la șase, cu intenția de a culege informații în micul orașel, înainte de a avea o întrevedere cu Miss Meredith, sarcina lui a fost destul de ușoară. Fără să se compromită, el lăsă interlocutorilor săi impresii diferite asupra rangului său social.

Cel puțin două persoane erau convinse că e un arhitect venit din Londra ca să studieze posibilitatea adăugirii aripi noi la Cottage; o altă persoană, era convinsă că e unul din domnii care caută o vilă mobilată în care să-și petreacă sfârșitul săptămânilor, și în sfârșit alte două erau sigure că e vorba de reprezentantul unei antreprize de terenuri de tenis.

Toate informațiile culese de Battle erau favorabile lui, Meredith.

— Wendon Cottage? Da, acela e... pe drumul către bury. Nu vă înșelați. Da, două fete tinere admirabile: Dawes și Miss Meredith. Încântătoare și foarte liniștite.

— Dacă sunt aici de mult? Oh! De doi ani. S-au mutat în Septembrie, în pavilionul acela pe care l-a vândut dl. Pickersgill. Acesta n-a voit să-l locuiască după ce i-a murit soția.

Interlocutorul lui Battle, nu știa că cele două fete veneau din Northumberland și bănuia că sunt din Londra, erau simpatice la toată lumea din vecinătate, cu excepția câtorva fete bătrâne care socoteau că două fete nu trebuiau să locuiască singure.

Dar ele erau atât de cuminți și semănau atât de puțin cu descreeratele care-și petreceau week-endul bând cock-teiluri!

Cea mai îndrăzneată era Miss Rhoda iar cea mai timidă, Miss

Meredith. Da. Miss Rhoda plătea facturile... Ea ținea punga.

Cercetările șefului poliției îi conduseră în sfârșit la inevitabila Doamnă Astwell, care făcea menajul domnișoarelor de la Wendon Cottage.

Doamna Astwell avea limba cam lungă.

— Ei bine, nu domnule. Nu cred că ele sunt hotărâte să vândă. Cel puțin nu încă. Locuiesc aici de doi ani. De la început fac treabă la ele, de la ora 8 dimineața până la prânz, în fiecare zi.

Foarte drăgălașe domnișoare, mereu gata să glumească și să râdă. Și deloc, cu nasul pe sus.

Natural, n-ași putea afirma că e aceeași Miss Dawes pe care o cunoașteți dv. Domnule, vreau să spun, din aceeași familie. Cred că-mi amintesc că ea e născută la Devonshire.

Din când în când scrie să i se trimită smântână de-acolo și asta spune că-i aduce aminte de-acasă.

„Chiar, domnule, e trist pentru multe fete din ziua de azi, că trebuie să-și câștige existența. Ele nu-s prea bogate, dar s-au aranjat ca să poată trăi plăcut. Banii îi are Miss Dawes, Miss Anne e – cum s-ar spune – un fel de damă de companie. Casa îi aparține lui Miss Dawes.

Nu știu când și de unde a venit Miss Anne. Am auzit-o vorbind de insula Wight și știu că nu-i place nordul Angliei. Amândouă trebuie să fi trăit în Devon, fiindcă le-am auzit vorbind de râuri, coline și golfulețe.

Morișca aceea nu mai putea fi oprită. Din când în când Battle reținea câte un amănunt și mai târziu mângăli ceva în carnet.

La orele 8 și jumătate, în aceeași seară, el străbătu aleea până la ușa lui Wendon Cottage.

Îi deschise o fată înaltă, brună, într-o rochie de creton orange.

— Aici locuiește Miss Meredith? Întrebă șeful poliției.

— Își compusese o figură cât mai impasibilă.

— Da, domnule.

— Aș vrea să-i vorbesc. Anunțați vă rog pe șeful de politie Battle.

— Da, datorită lui Rhoda am obținut locul acesta. Mă

simțeam foarte bine. Rhoda venea dîn când în când să petreacă câteva zile la mătușa ei și ne distram foarte bine.

— Erați damă de companie?

— Da, dacă vreți să-i spuneți așa.

— Mai degrabă ajutor de grădinar explică Rhoda. Mătușa mea e nebună după grădina ei. Anne își petrecea jumătate din timp plivind și răsădind.

— Ați părăsit-o pe doamna Deering?

— Sănătatea ei înrăutățindu-se, a trebuit să-și angajeze o infirmieră.

— Are cancer, preciză Rhoda. Sărmana bătrână Tot timpul trebuie să-i facă injecții cu morfină.

— S-a arătat foarte bună cu mine și am plecat cu regret.

— Pe-atunci, tocmai căutam un pavilion de vânzare, și voiam să găsesc pe cineva care să stea cu mine. Tatăl meu s-a recăsătorit... cu o femeie care nu prea e pe gustul meu. Deci am invitat-o pe Anne să locuiască cu mine și deatunci stăm împreună.

— Iată, într-adevăr, o viață exemplară, făcu Battle. Dar să precizăm puțin datele. Ați stat 2 ani la doamna Eldon. Apropos, care e adresa ei actuală?

— Această doamnă se afiă-n Palestina, unde soțul ei îndeplinește o misiune oficială. Nu sunt însă absolut sigură.

— Nu e greu de controlat. Pe urmă ați intrat la doamna Deering?

— Unde am rămas doi ani, se grăbi să adauge Anne. Ea locuiește la Marsh Dene, Little Hembury, Devon.

— Bine. Acum aveți 25 de ani, Miss Meredith. Mi-ați putea da numele și adresa a doi locuitori din Cheltenham, care l-au cunoscut pe tatăl dv. Și pe dv. Înșivă?

Anne îi împlini dorința.

— Și acum ajungem la călătoria aceea în Elveția, în cursul căreia l-ați cunoscut pe dl. Shaitana. Ați fost singură... Sau în compania lui Miss Dawes?

— Eram împreună. Întâinisem alți prieteni și eram un grup de 8 persoane.

— Vorbiți-mi de întâlnirea cu dl. Shaitana. Anne încruntă

sprâncenele.

— Oh! Nu prea am despre ce vorbi. L-am întâlnit pur și simplu la un bal mascat unde a luat premiul întâi. Era costumat ca Mefisto.

Battle suspină.

— Da. E impresia pe care a căutat totdeauna să o producă altora.

— Domnișoară, care dintre dv., îl cunoștea mai bine? Anne șovăi, Rhoda răspunse:

— Îl cunoșteam la fel și una și alta, dar nu, prea mult. Făceam parte dintr-o bandă de skiori; toată ziua o petreceam în zăpadă, iar seara dansam. Dl. Shaitana părea că se interesează în mod special de prietena mea.

Îi făcea tot felul de complimente, pentru care o necăjeam.

— Cred că proceda astfel ca să mă plictisească, spuse Anne.

Nu-mi plăcea de loc și el simțea o deosebită plăcere să mă sâcăie.

— Odată i-am vorbit Annei de perspectiva unei partide strălucite și ea a fost grozav de furioasă.

— Puteți să-mi spuneți numele persoanelor din grupul dv.? Întrebă Battle.

— Nu prea sunteți încrezător, se plânse Rhoda. Vă închipuiți că ceea ce spuneam noi sunt numai minciuni?

Șeful poliției făcu cu ochiul.

— În orice caz, vreau să mă conving.

— Ce neîncrezător sunteți!

Rhoda scrisese câteva nume pe-o foaie de hârtie și i le dete.

Battle se ridică.

— Vă rămân recunoscător, Miss Meredith. După cum îi place să spună prietenei dv., ați dus până acum o viață din cele mai exemplare. Nu vă neliniștiți degeaba. Atitudinea lui Shaitana față de dv. Mi se pare foarte ciudată.

Iertați-mă pentru întrebarea care-o să v-o pun: V-a cerut în căsătorie sau v-a făcut alt soi de propuneri?

— N-a încercat s-o seducă, interveni Rhoda. Anne se înroși puternic.

— N-a existat nimic de felul acesta între noi. Dl. Shaitana s-a

arătat tot timpul politicos și corect. Mi-era antiptatic pentru manierele lui prefăcute.

— Și micile lui subînțeleșuri?

— Da... Sau mai degrabă nu. Nu mi-a vorbit niciodată cu subînțeleș.

— Mă mir'. E obiceiul favorit al don-juanilor.

Ei bine, atunci bună seara Miss Meredith. Mulțumesc pentru excelenta cafea. Bună seara, Miss Dawes.

— Gata! Îi spuse Rhoda lui Anne care se întoarse în cameră, după ce închise ușa în urma lui Battle. S-a sfârșit. Vezi că n-a fost prea greu. E un bunic inofensiv și nu te bănuiește de loc. Totul s-a petrecut mai bine decât nădăjduiam.

Anna căzu într-un fotoliu suspinând.

— Convorbirea a fost din cele mai banale. Am fost ridicolă să mă sperii atât. Mă temeam să nu încerce să mă intimideze, așa cum procedează polițiștii la teatru.

— Asta dovedește că e un om cu cap, care a înțeles că tu nu ești o femeie care să comită o crimă.

Rhoda șovăi puțin, apoi continuă:

— Ia spune Anne, de ce nu i-ai vorbit de șederea ta la Croftway. A fost o scăpare din vedere?

Anne răspunse încet:

— Oh! N-am rămas decât câteva luni și nimeni nu-și mai amintește de mine acolo. Dacă crezi că e util, pot să-i scriu lui Battle, dar nu văd nici un motiv. Să nu mai vorbim de asta...

— Dacă vrei tu...

Rhoda se ridică și deschise aparatul de radio. Se auzi o voce spunând:

— Veți auzi pe „Blanck Nubianss cântând: „De ce mă minți, scumpo?

CAP. XV

MAIORUL DESPARD.

Maiorul Despard părăsi Hotelul Albany, coti în Regent Street și sări într-un autobuz.

La ora aceea liniștită a dimineții, pe Imperială erau puțini călători. Despard se urcă și ocupă un scaun din față.

Autobuzul se opri, luă câțiva pasageri și urcă mai departe pe Regent Street.

Un al doilea călător urcă scara și se așează pe un scaun de lângă Despard. Acesta nu-i dădu nici o atenție, dar după câteva minute, auzi o voce prietenoasă:

— Frumoasă priveliște a Londrei, de pe autobuz, nu-i așa: Maiorul întoarse capul, rămas puțin intrigat apoi își recunoscă interlocutorul.

— Scuză-mă, domnule Poirot. Nu te-am recunoscut, într-adevăr, de-aici ai o priveliște frumoasă, dar era mai frumos odinioară când Imperiala era descoperită și nu existau cuștile astea de sticlă.

— Desigur, dar pe timp de ploaie nu era prea plăcut. Și pe-aici plouă destul de des.

— Ploaia na făcut niciodată rău la nimeni.

— Eroare, domnul meu. I se pot imputa o mulțime de boli de piept.

Despard surise.

— După câte văd, domnule Poirot, faceți parte din cei ce se tem de răceală.

De fapt, Poirot era îmbrăcat ca să poată înfrunta o zi răcoroasă de toamnă. Avea un pardesiu gros și un fular.

— Ce bizar să vă întâlnesc aici! Făcu Despard.

— Nu observă surâsul pe care-l ascundea fularul. În această întâlnire, nu era nimic extraordinar.

Informându-se de ora la care Despard obișnuia să iasă, Poirot îl urmărise. Prudent, nu sărise odată cu el în autobuz, în plin mers, ci așteptase ca vehicolul să se oprească în stație.

— E adevărat, nu ne-am mai întâlnit de la recepția dată de dl. Shaitana.

— E adevărat că vă ocupați în mod oficial cu afacerea aceasta?

Poirot se scărpină delicat, după ureche.

— Reflectez... Reflectez enorm de mult. Dar cât despre anchete-n dreapta și-n stânga, nu. Mulțumesc. Treaba altora. Aceasta nu se potrivește deloc nici cu vârsta, nici cu temperamentul și nici cu silueta mea.

Despard făcu o remarcă neașteptată:

— Reflectați? Pe legea mea, v-ați putea întrebuința și mai rău timpul. Dacă oamenii s-ar gândi înainte de-a face ceva, nu s-ar mai face atâtea stupidenii.

— E felul dv. De a concepe viața, d-le maior?

— De-obicei, da, răspunse celălalt simplu.

Fă-ți socotelile pro și contra, stabilește itinerarului, hotărăște-te și... Dă-i drumul.

Trăsăturile sale se contractară într-o strâmbătură.

— Nimeni nu v-ar putea abate, nu-i așa?

— Oh! Domnule Poirot, există totuși și nuanțe. Niciodată nu trebuie să te încăpățânezi. Dacă ai comis o greșală, recunoaște-o.

— Am impresia că nu prea comiți greșeli, d-le maior.

— Nimeni nu e infailibil.

— Unii se înșeală mai mult ca alții, spuse Poirot cu răceală.

Despard îi privi surâzând.

— N-ai cunoscut nici o dezamăgire, domnule Poirot?

— Ba da, ultima am avut-o pe la 18 ani. Și încă și-a-tunci am avut circumstanțe. Dar să trecem peste asta.

— Meritați nota zece... Dar moartea lui Shaitana.? Sau nu-l luați în seamă, fiindcă nu vă privește în mod oficial?

— Nu nu mă privește. Totuși mă simt cam lovit în amorul meu propriu. Omorul acesta comis sub nasul meu de detectiv, mă cam supără.

— Nu numai sub nasul dv., dar și sub acela al șefului Scotland Yardului însuși.

— Asasinul a fost foarte imprudent. Bunul nostru prieten Battle, poate avea o înfățișare de imbecil, dar nu e de loc ceea ce pare.

— Împărtășesc întru totul părerea dv. Aparența aceasta de imbecil, nu e decât un paravan.

E un polițist abil și competent, observă Despard.

— Și se ocupă în mod serios de afacere.

— În privința aceasta e foarte activ. Vedeți pe tânărul acela foarte calm cu înfățișare militărească, așezat în fund?

Poirot privi peste umăr.

— Pentru moment suntem singuri pe Imperială.

— Probabil a coborât. Se ține scai de mine. Din când în când își schimbă înfățișarea. Un adevărat artist și un tip dat dracului.

— Dar nici dv. Nu puteți fi înșelat. Aveți un ochi de vultur.

— Nu uit niciodată un chip, chiar de-ar fi negru. Nu oricine ar putea spune aceasta.

— Sunteți exact omul care-mi trebuie, exclamă Poirot. Ce noroc să vă întâlnesc tocmai azi!

Căutam exact pe cineva dotat totodată cu o bună memorie și cu un ochi excelent. Din nefericire, foarte rar găsești ambele calități întrunite la un loc. În zadar am pus O întrebare doctorului Roberts și doamnei Lorrimer. Vă rog să-mi permiteți să vă pun și dv. Aceeași întrebare.

Gândiți vă la salonul unde jucați bridge la dl. Shaitana și spuneți-mi ce v-a izbit mai mult.

Despard păru încurcat.

— Nu știu prea bine.

— Descrieți-mi camera, mobilierul, bibelourile...

— Nu cred să reușesc prea mult la astfel de încercări, spuse încet Despard. După părerea mea salonul era dintre cele mai ridicole, plin de vechituri.

— Dar n-ați observat nimic deosebit? Despard clătină din cap.

— Mă tem că nu. Erau covoare frumoase. Două bukha-ra și patru persane excelente, afară de un Hamadan și un Tcbriz. Un cap frumos de antilopă... Ah! Nu acesta se afla în vestibul. Provenea fără îndoială din Rowiand Ward.

— După părerea dv., răposatul Shaitana nu era un om care să vâneze fiare sălbatice?

— Oh! Nu. Fără doar și poate cel mult îi regret. Ei, dar ce mai era în cameră? Sunt dezolat, că nu-ți pot răspunde așa cum dorești. În toate părțile erau bibelouri.

Mesele erau încărcate. Singurul care mi-a atras atenția, a fost un idol din lemn pictat, provenit din insula Paștelui. Acestea sunt destul de rare.

Am văzut și câteva piese malaeze. Iată tot ce vă pot spune.

— Cu atât mai rău, spuse Poirot dezamăgit. Apoi adăugă: Doamna Lorrimer posedă o memorie extraordinară când e vorba de cărțile de joc. Mi-a putut repeta anunțurile și cărțile fiecărui invitat.

Despard dădu din umeri.

— E aptitudinea femeilor care-și petrec timpul jucând bridge.

— Dv. N-ați putea face la fel? Maiorul clătină din cap.

— Îmi amintesc numai de două levate. Într-una, aș fi putut face manșă la caro, și Roberts voind să tragă o cacialma, m-a împiedicat să ies. El însuși a pierdut, dar noi nu-l contrasem.

Mi-amintesc și de un sans-atout foarte delicat. Toate cărțile erau proaste. Am pierdut două levate și parcă am avut noroc.

— Jucați des bridge, domnule maior?

— Nu prea des, dar îi consider un joc interesant.

— Poate preferați pokerul?

— Personal, da. Dar în poker e prea mult hazard. Poirot spuse gânditor:

— Nu cred că Shaitana juca vreun joc de cărți.

— Shaitana nu juca decât un singur joc.

— Care?

— Un joc foarte vulgar.

Poirot reflectă câteva clipe, după care spuse:

— Sunteți absolut sigur? Sau e o simplă prezumție? Despard se înroși ca un rac.

— Cu dumneata, nu poți spune nimic fără să intri în detalii. Fără îndoială, ai dreptate.

Pot să-mi probez afirmațiile, dar refuz s-o fac, căci dețin informația din sursă particulară.

— E vorba de o femeie... Sau de mai multe femei?

— Da. Canalia aceea de Shaitana, atacă de preferință femeile.

— Îi considerați un șantajist? Despard dădu din cap.

— Nu, nu mă înțelegeți. Shaitana era o specie cu totul aparte de șantajist.

Nu umbla după bani. Era, dacă se poate spune așa, un șantajist spiritual.

— Și cu ce se alegea?

— Savura cu sadism, voluptatea de a vedea oamenii înspăimântați și pierzându-și capul. Faptul de a inspira teama, îi făcea să crească în proprii săi ochi.

Această atitudine impresiona totdeauna femeile.

N-avea decât să le facă aluzii că le cunoaște anumite părți din viața lor intimă, pentru ca nenorocitele alea să se apuce să-i mărturisească toate secretele.

El se distra luând înfățișarea lui mefistofelică: „Știu totul”!
Eu sunt marele Shaitanas.

Tn fond era un maimuțoi sinistru.

— Deci, credeți că a înspăimântat-o astfel și pe Miss Meredith? Întrebă Poirot.

— Miss Meredith? Nu m-am gândit deloc la ea.

— Pardon. Atunci vorbeați de doamna Lorrimer?

— Nu! Nu! Nu! Nu mă-nțelegeți. Vorbeam în general.

Doamna Lorrimer nu s-ar lăsa intimidată. Și nici nu e una din femeile pe care ți le închipui cu o pată pe conștiință.

Nu m-am gândit la nimeni în special.

— Faceți numai aluzie la manevrele lui obișnuite?

— Desigur.

— Fără îndoială, indivizii de soiul acesta, posedă o cunoștință aprofundată despre femei, știu cum să le ia și cum să le smulgă secretele.

Poirot făcu o pauză. Despard își pierdu răbdarea.

— Raționamentul dv. Nu stă în picioare. Omul acesta era un șarlatan vulgar, puțin-periculos în sine, dar femeile se temeau de el.

Era un tip ridicol. Apoi sări în sus.

— Am pierdut stația mea. Subiectul m-a pasionat prea mult. La revedere d-le Poirot. Priviți în jos și veți vedea umbra mea credincioasă, părăsind autobuzul odată cu mine.

Coborî în fugă scara. Se auzi soneria conducătorului. Poirot privi în stradă și-l văzu pe Despard mergând cu pași mari, urmărit de un alt bărbat.

Dar pe Poirot îi preocupa altă chestiune.

— Nimeni, în special, repetă el în gând. Rămâne de văzut.

CAP. XVI

MĂRTURIA LUI ELSIE BATT

Sergentul O'Connor fusese poreclit de colegii săi de la Scotland Yard: „Seducătorul”.

Și într-adevăr era un bărbat foarte chipeș, înalt, suplu, cu umerii lați, cu trăsături regulate și în plus cu privire de șmecher, care-l făcea să fie irezistibil pentru sexul slab. Căci sergentul O'Connor, se pricepea de minune să vorbească femeilor.

Cam la 4 zile după asasinarea lui Shaitana, sergentul O'Connor asista la o revistă de music-hall, instalat într-un fotoliu de trei shilingi și șase pence, alături de Miss Elsie Batt, fostă cameristă la doamna Craddock, din 117 North Audley Street.

Desfășurându-și cu grijă manevrele preliminare, sergentul O'Connor se pregătea să dezlănțuie atacul său principal.

— Tipul acela îmi aduce aminte de unul din foștii mei stăpâni numit Craddock, un tip cam aiurea, dacă vrei să afli.

— Craddock? Ia te uită! Și eu am servit la Craddock.

— Ai mei locuiau în North Audley Street.

— Ai mei plecau la Londra când i-am părăsit, se grăbi să explice O'Connor. Cred că-mi aduc aminte că se duceau să locuiască în North Audley Street. Doamna Craddock cam avea slăbiciune după bărbați.

Elsie aprobă cu voiciune.

— Te scotea din sărite, nu alta! Mereu mă certa și-mi căuta pricină. Nimic nu-i plăcea.

— O cam încasa și bărbatu-său, nu-i așa?

— Îi scotea mereu ochii c-o neglijează și că no înțelege. Toată ziua stătea în pat și se plângea că-i bolnavă.

O'Connor își dădu o palmă pe genunchi.

— La stai! N-a fost o poveste întreagă cu ea și un doctor prea priceput?

— Vrei să spui cu doctorul Roberts? Era un bărbat șic

— Toate femeile sunt la fel. Mor după secături. Mă pricep la

felul ăsta de indivizi.

— Nu. Cred că te înșeli cu el. Nu-i vina lui dacă doamna Craddock. Îi chema în fiecare clipă. Un doctor nu poate refuza. Dacă vrei să mă crezi, el nici nu se gândea să-i facă curte. Se purta cu ea ca și cu o bolnavă. Ea e vinovată. Nu-l lăsa o clipă-n pace, bietul om!

— Perfect, Elsie. Îmi dai voie să-ți spun pe nume, nul așa? Parcă te cunosc de când lumea.

— Ei, ia te uită? Elsie... Dar nu ți se pare că ești cam îndrăzneț?

— Cum doriți, Miss Batt. Cum vă spuneam toate ar fi fost bune, dacă soțul n-ar fi fost gelos, nu-i așa?

— Într-o zi chiar și-a ieșit din sărite, recunosc Elsie. Dar era și el bolnav și nu după mult timp a murit.

— Dacă-mi amintesc, era atins de o boală bizară.

— Da, ceva japonez, din cauza unei lame de ras. Ce idee, să vinzi lame de ras infectate? Totdeauna n-am avut încredere în japonezi.

— Cumpărați de la englezi! Iată deviza mea, declară solemn sergentul O'Connor. Spuneai că doctorul și stăpânul s-au certat?

— Ah! Făcea să fii de față, spuse Elsie savurând amintirea aceasta. Cel puțin, stăpânul nu-și alegea deloc cuvintele. Doctorul Roberts în schimb, îi asculta liniștit și se mulțumea să-i răspundă: „E o glumă”. Cine v-a băgat așa ceva în cap?

— Asta se întâmpla la stăpânii dv., nu-i așa?

— Da. Doamna îl chemase. Doctorul a venit tocmai când se certau doamna și cu domnul.

Atunci stăpânul l-a luat deoparte.

— Ce i-a spus?

— Vai de mine, păi ce, am ascultat la ușă?

Scena s-a petrecut în dormitorul doamnei. Simțind că oala începe să fiarbă, mi-am luat mătura și cârpele și am început să curăț scara. Înțelegeți, nu puteam pierde așa ocazie.

Sergentul O'Connor se felicita în gând pentru abilitatea sa. Dacă Elsie ar fi fost interogată la poliție, s-ar fi jurat că n-a auzit nimic.

— Cum îți spuneam, continuă Elsie, doctorul Roberts era foarte liniștit. În schimb, stăpânul făcea un tărăboi cât trei.

— Dar ce spunea? Întrebă O'Connor, luând pentru a doua oară în discuție punctul esențial.

— L-a acoperit cu injurii.

— Ce înțelegeți prin aceasta?

— Ca să fiu sinceră, n-am înțeles mare lucru, mărturisi Elsie. Spunea lucruri complicate ca „manevre infame de doctor”, „abuz de încredere” și așa mai departe. Pe urmă l-am auzit amenințându-l c-o să facă să fie șters din anuarul medical, sau ceva în genul ăsta.

— Plângere la colegiul medical, spuse O'Connor.

— Da, asta a spus. Între timp, pe doamna o apucase o criză de nervi și striga: „Nu m-ai iubit niciodată”! M-ai neglijat! M-ai părăsit. Doctorul Roberts a fost pentru mine un adevărat înger. Pe urmă doctorul Roberts l-a dus pe domnul în cabinetul de toaletă și s-au închis amândoi acolo. Am auzit foarte bine ce-au vorbit: „Dragă domnule, a spus doctorul, nu vedeți că soția dv. Suferă de nervi”? Nu știe ce spune. Ca să vă vorbesc pe față, cazul său este foarte dificil, și aș fi renunțat demult s-o tratez... Dacă o astfel de atitudine n-ar fi fost incom... Am uitat cuvântul... Ah! Da... Incompatibilă cu îndatoririle mele profesionale. Pe urmă i-a vorbit de distanța pe care un doctor demn de acest nume, trebuie s-o păstreze față de clienții săi, ceea ce l-a mai liniștit puțin pe domnul. Apoi a adăugat: „Veți întârzia la birou. Cel mai bine ar fi să plecați imediat. Și gândiți-vă în liniște la toate astea. Veți înțelege că e poveste plicticoasă. Eu mă voi spăla pe mâinl, înainte de a pleca să vizitez un bolnav. Vă recomand să cântăriți bine vorbele mele și vă veți convinge că totul se datorește imaginației bolnave a soției dv.

Atunci domnul a spus: „Nu știu ce să mai cred”! Și a plecat. Natural, eu am început să mătur mai grăbită ca de obicei. De altfel nici nu mi-a dat vreo atenție. Avea o figură suferindă. Cât despre doctor, își spăla mâinile fluierând, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Pe urmă a plecat cu trusa la subțioară și ca de obicei, a glumit cu mine.

Cum vezi, n-avea nimic să-și reproșeze. Doamna era de vină.

— După asta, Craddock a căpătat infecția?

— Ba cred că o avea. Doamna l-a îngrijit cu mult devotament. Dar el a murit. Ah! Câte flori au fost la înmormântare.

— Și după aceea? Doctorul Roberts a mai venit?

— Nu! Dar curios mai ești! Nu zău, parcă ai avea ceva de împărțit cu doctorul Roberts.

Nu s-a petrecut nimic între ei, altfel s-ar fi căsătorit după înmormântare, nu-i așa? S-a păzit bine. Nu era prost! Știa ce-l așteaptă de la doamna. Ea îl suna mereu la telefon dar el pune mereu pe cineva să spună că e plecat.

Atunci, ea și-a vândut casa, pe noi ne-a concediat și a plecat în Egipt.

— Deatunci, nu l-ai mai întâlnit pe doctorul Roberts?

— Nu, dar ea s-a dus la el să-i facă... Ah! Cum se spune... O nocație contra febrei tifoide.

— S-a întors cu mâna umflată. Și dacă vrei să afli, el ia dat de înțelese că să nu se aștepte la nimic din partea lui.

Deatunci, doamna nu i-a mai telefonat și a plecat foarte bine dispusă, cu un cufăr întreg de rochii noi... Toate în culori deschise, cu toate că eram în plină iarnă, dar acolo, spunea ea, totdeauna era vară și cald.

— Chiar prea cald, se pare. Acolo a și murit. Știi, nu?

— Nu! Cum se poate? Sărmana femeie, era poate mai bolnavă decât părea. Apoi Elsie adăugă suspinând: Mă întreb ce s-o fi ales de rochiile acelea frumoase? Negrii sigur că nu le puteau purta.

— Ce drăguță ai fost, se extazie sergentul O'Connor.

— Știi că ești îndrăzneț? Exclamă Elsie.

— În orice caz n-o să te supere prea mult îndrăzneala mea domnișoară, căci trebuie să plec într-o călătorie de afaceri.

— Și o să lipsești mult?

— Se poate să mă duc în străinătate. Figura lui Elsie arată o tristețe vizibilă, și ea se gândi!

„Ce păcat că n-ai niciodată noroc cu bărbații frumoși. Noroc că-l am pe Fred!”

Aceasta dovedește că trecerea sergentului O'Connor prin viața lui Elsie, n-a lăsat urme prea adânci. Cine știe? Poate a fost norocul lui „Fred”!

CAP. XVII

MĂRTURIA LUI RHODA DAWES

Ieșind dintr-un mare magazin, Rhoda Dawes se opri o clipă gânditoare, pe trotuar.

Pe figura ei se citea nehotărârea. Figura ei expresivă, reflecta cea mai mică emoție și se schimba mereu.

În clipa aceea părea să spună: „Să mă duc, sau să nu mă duc?” Aș vrea să mă duc... Dar poate aș face mai bine să nu mă duc.

— Taxi, Miss?

Rhoda dădu din cap negativ.

Deodată, o lovi o femeie enormă, purtând pachete de provizii pentru Crăciun. Dar Rhoda, nehotărâtă, încerca să se decidă.

Îi treceau prin cap tot felul de gânduri, unul mai ciudat ca altul.

— Dar la urma urmei, de ce nu m-aș duce? Doar ea m-a invitat... Dar poate e o politete pe care o folosește față de toți. Poate nici nu crede că am luat-o în serios. Pe de altă parte, Anne se ascunde de mine. Ea m-a făcut să înțeleg limpede că ar prefera să se ducă la avocat singură sau însoțită de maiorul Despard. Și de ce nu? Trei ar fi poate prea mulți. Și afacerea aceasta nici nu mă privește pe mine. S-ar putea bănuî că alerg după maiorul Despard... Bărbatul acesta atât de încântător... Bănuiesc că are slăbiciune pentru Anne.

Bărbații nu se prea ostenesec după o femeie care le e indiferentă... Nu fac niciodată nimic din pură filantropie.

Un comisionar se lovi de Rhoda și-i strigă pe un ton de imputare

— Pardon, domnișoară!

— Și haide, se gândi ea, n-o să rămân aici toată ziua. Sunt o proastă și o șovăitoare! Mantoul și rochia aceasta îmi vin

foarte bine, dar mă întreb dacă maronul n-ar fi fost mai practic decât verdele. Nu, nu cred, și mâine, trebuie să plec. Trei și jumătate. O oră excelentă pentru vizită.

N-am aerul că am venit la masă. Deci, mă duc.

Rhoda traversează cu pas hotărât strada, coti la dreapta apoi la stînga ajunse în Harley Street și se opri în fața unei case arătoase.

— Hai, că nu o să mă mănânce, își spuse Rhoda intrînd în casă.

Apartamentul doamnei Oliver, era la ultimul etaj. Un băiat din ascensor o conduse până acolo, depunînd-o pe un preș de paie frumos, nou nouț, în fața unei uși vopsită în verde deschis.

Ah! Ce politicos e. Mai rău ca la dentist. Dar nu mai pot da înapoi.

Îmbujorată de emoție, Rhoda apăsă pe butonul soneriei îi deschise o servitoare bătrână.

— Nu știu... N-ași putea? Doamna Oliver e acasă? Se bâlbâi Rhoda.

— Oh! Miss Dawes... Miss Rhoda Dawes: Servitoarea plecă. După un timp, care Rhodei i se păru un secol, deși nu trecuse decât un minut, ea reapăru:

— Vă rog să poftiți, domnișoară.

Mai roșie ca întotdeauna, Rhoda urmă servitoarea pe un coridor. În mijlocul vacarmului acestuia, Rhoda observă o masă veche de bucătărie, pe care se afla o mașină de scris. Podeaua era plină de foi scrise, și d-na Oliver, cu părul vâlvoi, se ridică de pe un scaun care se învârtea.

— Scumpă prietenă, ce plăcere să te revăd! Exclamă ea, întinzîndu-i Rhodei o mână murdară de indigo și silindu-se, cu cealaltă mână să-și aranjeze părul rebel, efort de altfel întru totul inutil.

O pungă de hârtie pe care-o lovi cu cotul, căzu de pe masă și din ea se rostogoli pe parchet, o mulțime de mere.

— Nu te deranja, draga mea, lasă că le strîng eu imediat.

Rhoda se ridică cu cinci mere în mână.

— Oh! Mulțumesc... Nu le, mai pune în pungă, trebuie să fie

lovite. Pune-le mai bine pe masă. Foarte bine! Acum Ia loc și să stăm de vorbă.

Rhoda acceptă un scaun la fel de puțin comod ca și al gazdei sale și o privi atent pe d-na Oliver.

— Iertați-mă, doamnă, nu vă deranjez cumva?

— Da și nu. După cum vezi, sunt în plină activitate. Dar finlandezul ăsta afurisit, nu reușește de loc s-o scoată la capăt. Prin remarcabile deducții reușise să descopere otravă într-o farfurie cu mazăre verde, când deodată am observat că la Sfântul Mihail, nu mai există mazăre verde.

Încântată să asiste, la elaborarea unui roman polițist, Rhoda observă:

— Poate era mazăre conservată.

— Foarte adevărat. Dar aceasta mi-ar putea atrage neplăceri. Totdeauna mă încurc la capitolul agricultură. Cititorii mei se plâng că mă înșel totdeauna asupra anotimpurilor. Ca și cum amănuntul acesta ar avea vreo importanță! La florărie nu găsești flori în orice sezon?

— Evident, spuse Rhoda Oh! Doamnă Oliver, ce minunat lucru să poți scrie!

Doamna Oliver se scărpină pe frunte cu un deget murdar de indigo și întreabă:

— De ce?

Oh! Făcu Rhoda puțin dezorientată, pentru că... Pentru că... Trebuie să fie interesant să scrii un roman din scoarță-n scoarță.

— Nu-i chiar așa ușor, cum crezi. Mai întâi se cere să inventeze, să născociști o intrigă. Din timp în timp se încurcă ițele și nu mai știi cum s-o scoți la capăt, dar sfârșești prin a ieși cu obraz curat. E o muncă la fel de grea, ca orice altă muncă.

— Eu n-ași numi-o muncă.

— Fiindcă nu ești silit s-o faci replică doamna Oliver.

— Pentru mine e altceva. Uneori, n-am alt stimulent decât speranța că romanul meu o să se cumpere. Mai ales când mi se cam termină banii.

— N-ași fi crezut niciodată că dv. Înșivă, vă scrieți romanele

la mașină. Credeam că aveți o secretară.

— Am avut una, dar era atât de cultă și cunoștea atât de bine gramatica și punctuația, încât mă simțeam umilită.

Pe urmă am angajat o incultă, dar n-a mers.

— Cât de distractiv trebuie să fie, să născocoști atâtea situații.

— Da, dar trebuie să le așterni pe hârtie. Totdeauna crezi că ai ajuns la capăt și când numeri paginile, vezi că ești abia la jumătate.

Atunci, trebuie să mai introduc o crimă sau un furt. Și toate acestea sunt grozav de obositoare!

Rhoda o privi pe doamna Oliver cu respectul tinereții față de o mare celebritate. Totuși era puțin dezamăgită.

— Cum îți place menajeria mea? Întreabă d-na Oliver făcând un mic gest. Mă înnebunesc după păsări.

Vegetația aceasta tropicală îmi dă iluzia căldurii, chiar când e ger afară. Nu pot lucra decât dacă e foarte cald, în timp ce eroul meu finlandez Sven Hjerson trebuie să spargă gheață în fiecare dimineață, ca să facă baie în râu.

— Doamnă Oliver, sper că vizita mea nu vă deranjează.

— Dimpotrivă. Vom bea împreună o ceașcă de cafea neagră, cu prăjituri.

D-na Oliver deschise ușa și strigă un ordin către servitoare. Apoi, o întreabă pe Rhoda:

— Cu ce ocazie ai venit la Londra? Cumpărături?

— Da, am fost prin magazine.

— V-a însoțit și Miss Meredith?

— Da, ea s-a dus cu maiorul Despard la un avocat.

— La un avocat?

Doamna Oliver ridică sprâncenele mirată.

— Maiorul Despard a sfătuit-o să se adreseze unul avocat. S-a arătat cum nu se poate mai îndatoritor.

— Și eu am voit s-o îndatoresc, dar degeaba. Prietena dv. Nu părea prea încântată de vizita mea.

Foarte stingherită, Rhoda se agită pe scaun.

— Oh! Vă înșelați. De aceea am și venit azi la dv. Ați interpretat greșit atitudinea ei, desigur, n-a fost prea

prietenoașă cu dv., dar trebuie s-o atribuie frazei nefericite pe care ați pronunțat-o.

— Eu? Dar ce-am spus?

Poate nu vă mai amintiți. Ați vorbit de otravă și de accidente. Adevărat?

— Îmi închipuiam, că ați uitat. Iată, mai de mult, Anne a suferit neplăceri de la o persoană care a murit otrăvită. Persoana aceea a băut din greșeală sodă caustică. Deatunci, Anne nu mai poate suferi să i se pomenească de otravă. Și-a manifestat nemulțumirea. Ași fi vrut să vă previn, dar cum s-o fac de față cu ea? Totuși n-ași fi vrut să rămâneți cu o impresie proastă. Doamna Oliver o privi fix pe Rhoda, care se înroși.

— Acum, înțeleg, rosti ea.

— Anne e foarte simțitoare și se teme totdeauna să privească adevărul în față. După părerea mea nu face bine, închizând ochii ca să nu vadă primejdia, dar treaba ei. Cât despre mine prefer s-o, înfrunt, oricât ar fi de greu.

— Ah! Da. Dumneata ești curajoasă ca un soldat. Ceea ce nu e cazul cu Miss Meredith.

Rhoda se înroși.

— Dar Anne e atât de drăguță.

— N-am susținut contrariul, spuse d-na Oliver surâzând. Am spus doar că nu are bravura dv.

Ea suspină și-o întrebă pe Rhoda pe neașteptate: Dumneata domnișoară, crezi în valoarea morală a adevărului

— Evident, doamnă.

— O afirmi, dar n-ai reflectat suficient. Adevărul câte-odată rănește și distruge iluziile.

— N-are aface! Îmi place mai bine să-l cunosc.

— Sunt de-aceeași părere, dar mă-ntreb dacă avem dreptate, replică romanciera.

Rhoda, se grăbi să adauge:

— Mai ales să nu-i repetați lui Anne ce v-am spus. S-ar putea să se supere.

— Puteți conta pe discreția mea absolută. Istoria aceea, cam de cât timp s-a întâmplat?

— Aproape patru ani. Există fenomene bizare. O mătușă a mea totdeauna nimerea în naufragii, și iat-o pe Anne martoră a două morți tragice... Dar, de data aceasta e mai rău: e vorba de crimă.

În aceeași clipă apăru cafeaua neagră și prăjiturile de casă, calde. Rhoda bău și mănă, cu o poftă copilărească. Simțea o bucurie specială să mănânce cu o celebritate.

După ce termină cafeaua, se ridică și spuse:

— Nădăjduiesc că n-am abuzat prea mult de timpul dv. Prețios. O să-mi permiteți să vă trimit una din cărțile dv., ca să-mi dați o dedicație?

— Așteaptă o clipă. Și deschizând un dulap din fundul camerei: pe care o vrei? Eu am slăbiciune penru „Cel de-al doilea pește roșu”. Poate e mai puțin stupidă ca celelalte.

Puțin scandalizată de a auzi un autor calificându-și astfel operele, Rhoda o primi cu recunoștință.

D-na Oliver luă cartea, o deschise și scrise o dedicație căutând să scrie cât mai citeț.

— Poftim, o întinse ea lui Rhoda.

— Vă mulțumesc foarte mult, doamnă. Și vă sunt recunoscătoare pentru minunatele clipe petrecute cu dv.

— Sunteți prea bună, domnișoară. La revedere și fiți foarte prudentă.

„De ce naiba oi fi adăugat eu ultimele cuvinte?” se întrebă doamna Oliver după ce Rhoda închise ușa.

Ea clătină din cap, încercă să-și domesticească părul și reveni la savantele raționamente ale detectivului Sven Hjerson, asupra mazării verzi la Sfântul Mihail.

CAP. XVIII

UN INTERMEZZO.

Doamna Lorrimer ieși dintr-o vilă de pe Harley Street.

Șovăi o clipă, după care. Coborî încet scările.

Pe figura ei era zugrăvită o expresie bizară: un amestec de hotărâre fermă și șovăială. Încruntă sprâncenele, ca și cum ar fi voit să se concentreze asupra unei probleme care-o absorbea în întregime.

Exact în aceeași clipă, o zări pe Anne Meredith pe trotuarul de vis-a-vis. Tânăra fată privea o casă gigantică din colțul străzii.

Doamna Lorrimer traversă strada.

— Oh! Bună ziua Miss Meredith. Anne se întoarse repede.

— Bună ziua, doamnă. Ce mai faceți?

— Foarte bine, mulțumesc. Sunteți de mult la Londra?

— Nu. Am venit numai pentru ziua de azi, cu treburi. Ea privea mereu gigantul imobil.

Doamna Lorrimer o întrebă:

— Ce s-a întâmplat? Anne păru stingherită.

— Nimic. De ce mă întrebați?

— Priviți mereu în partea aceea, cu aer foarte preocupat.

— Într-adevăr, dar asta n-are nici o importanță. E o simplă curiozitate, adăugă ea râzând.

Am crezut că o văd pe prietena mea... O fată tână la care locuiesc... Intrând în casa aceea, și mă întrebam dacă ea s-a dus s-o vadă pe doamna Oliver.

— Acolo locuiește romanciera?

— Da. A venit să ne facă o vizită într-o zi și ne-a lăsat adresa, invitându-ne s-o vizităm. Oare o fi fost Rhoda?

— De ce nu intrați să vă convingeți?

— Nu, n-ași îndrăzni.

— Atunci vino cu mine să luăm ceaiul, o invită doamna Lorrimer. Cunosc, la doi pași de-aici, un local foarte simpatic.

— Sunteți foarte amabilă, răspuse Anne. Coborâră împreună strada, cotiră și intrară într-o cofetărie unde ii se servi ceai și prăjituri.

Nu vorbiră deloc, fiecare părând că apreciază tăcerea celeilalte.

— V-a vizitat și pe dv., doamna Oliver?

— Nu, până acum nu m-au vizitat decât dl. Poirot și șeful poliției Battle.

— Ce v-a întrebat acesta? Rosti Anne șovăitoare.

— Amănunte banale... Simple formalități. De altfel, s-a arătat foarte corect.

— Fără îndoială că a vizitat pe toată lumea?

— Mar mira contrariul. Pentru a doua oară se făcu tăcere.

— Doamnă Lorrimer, întrebă Anne, dv. Credeți... Că vinovatul va fi descoperit?

Anne, privind fix în farfurie, nu observă deloc privirea ciudată pe care i-o aruncă bătrâna doamnă.

Doamna Lorrimer răspunse rar:

— Oh! Habar n-am.

— E îngrozitor, murmură Anne.

Cu o curiozitate amestecată cu simpatie, doamna Lorrimer întrebă:

— Ce vârstă aveți, domnișoară?

— Eu... Eu? Am douăzeci și cinci de ani.

— Și eu șaiszeci și cinci, continuă încet doamna Lorrimer. Ești încă în pragul vieții.

Anne tresări.

— Ași putea fi strivită de un autobuz, ieșind de-aici.

— Foarte just. S-ar putea ca eu să trăiesc mai mult decât d-ta.

Ea pronunță cuvintele acestea pe un ton atât de bizar, încât Anne o privi mirată.

— Viața e o luptă grea, continuă bătrâna doamnă. Vă veți da seama când o să ajungeți la vârsta mea. Cere o capacitate maximă de curaj și suferință. Și când ajungi la capătul drumului te întrebi: „A meritat oare?”

— Oh! Vă rog, doamnă!

D-na Lorrimer izbucni în râs, redevenind ea însăși.

— E foarte ușor să te arăți pesimist. Apoi chemă chelnerița la plată.

Pe când ieșeau din cofetărie tocmai trecea un taxi. Doamna Lorrimer îi făcu semn să stea.

— Vrei să mergi cu mine? O întrebă pe Anne. Merg în sudul Parcului.

Figura lui Anne se luminează:

— Nu, mulțumesc. O văd tocmai pe prietena mea făcând colțul. Nu voi uita timpul plăcut petrecut cu dv. La revedere.

Doamna Lorrimer se urcă în taxi, iar Anne alergă spre Rhoda. Figura acesteia din urmă se luminează de bucurie, pentru

ca în clipa următoare trăsăturile să i se întunece. Se simțea cu musca pe căciulă.

— Rhoda, ai fost la doamna Oliver? O întrebă Anne.

— Chiar acum am plecat de-acolo.

— Aha! Te-am prins.

— Nu știu ce vrei să spui. Să coborâm strada ca să luăm un autobuz. Tu însăși ai plecat cu maiorul. Cel puțin ți-a oferit un ceai?

Anne nu răspunse. Ii răsuna o voce în urechi. Maiorul propusese „Hai s-o căutăm pe prietena dv., și să luăm ceaiul împreună.

Ea răspunsese repede: „Vă mulțumesc foarte mult, dar suntem așteptate împreună la ceai, la o prietenă.

O minciună... O minciună stupidă! Voise pur și simplu s-o îndepărteze pe Rhoda și să-l păstreze pe Despard numai pentru ea. Era geloasă pe Rhoda. Rhoda știa să vorbească atât de spiritual.

Atunci seara. Maiorul fusese foarte drăguț cu Rhoda, și venise doar pentru ea. Asta-i Rhoda. Fără nici o intenție, te lasă totdeauna pe planul al doilea.

Grăbită să scape de Rhoda, Anne răspunsese foarte puțin abil maiorului. Dacă ar fi fost mai diplomată, acum s-ar fi aflat în tovărășia maiorului, la clubul său sau în altă parte.

Îi era ciudă pe Rhoda. Ce căutase la doamna Oliver?

Anne o întrebă:

— De ce te-ai dus la doamna Oliver?

— Dar nu ne-a invitat chiar ea?

— Dar nu cred că se aștepta s-o luăm în serios. Probabil așa invită ea pe toată lumea.

— Ba da, conta pe vizita noastră. A fost cum nu se poate mai gentilă și mi-a dat unul din romanele ei. Uite-l!

Rhoda agită triumfătoare volumul cu dedicație. Annie o întrebă bănuitoare:

— Ați vorbit de mine?

— Ei asta-i! Nu te cam crezi?

— Nu, spune-mi sincer, Rhoda. Ați vorbit de... Crimă?

— Am vorbit de crimele ei. În momentul acesta scrie un

roman în care asasinul ucide cu otravă, în timpul carnavalului de Sfântul Mihail.

Foarte prietenoasă, ea mi-a explicat cât e de greu să scrii, și am băut împreună o cafea neagră cu prăjituri, încheie Rhodatriumfătoare. Apoi adăugă:

— Anne, tu n-ai luat ceaiul?

— Ba da, cu doamna Lorrimer.

— Doamna Lorrimer? Doamna aceea care juca bridge la Shaitana?

Anne clătină din cap afirmativ.

— Gum ai întăinit o? Ai fost pe la ea?

— Nu. Ne-am întăinit pe Harley Street.

— Cum arăta?

— Nu știu cum să spun... Cam caraghioasă. În orice caz cu totul altfel decât atunci seara.

— O crezi vinovată?

Anne șovăi înainte de-a răspunde.

— Nu ți-ași putea spune. Dar mai bine să schimbăm vorba. Știi ce penibil e pentru mine subiectul ăsta.

— Bine dragă Anne. Cum s-a arătat avocatul? Sever ca justiția personificată?

— Un evreu, cam zăpăcit.

— Dar maiorul Despard?

— Foarte amabil, ca totdeauna.

— Îi placi Anne, sunt sigură.

— Rhoda, te rog încetează cu prostiile.

— Cum poțesteți.

Rhoda începu să fredoneze o melodie, gândindu-se: „Sigur, că e mort după ea. Anne e drăguță, dar cam lipsită de energie. N-ar fi capabilă să-l urmeze în călătoriile lui. S-ar speria văzând un șarpe. Bărbații aleargă totdeauna după femeile care nu li se potrivesc. Apoi spuse cu glas tare:

— Să luăm autobuzul pentru gara Paddington. Ajungem exact la timp, ca să prindem trenul de 4,48 de minute.

CAP. XIX

CONSULTAȚIA

Soneria telefonului răsună, în camera lui Poirot. În receptor se auzi o voce respectoasă.

— Sergentul O'Connor vă trimite salutări din partea sefului poliției Battle. Domnul Poirot ar putea veni la Scotland Yard la orele unsprezece și jumătate?

Poirot răspunde afirmativ și sergentul O'Connor agăță receptorul.

La jumătate precis, Poirot coborâ tocmai din taxi în fața Scotland Yardului, când doamna Oliver se repezi înaintea lui.

— Domnul Poirot! Ce noroc! Ați voi să mă scăpați dintr-un necaz?

— Încântat, doamnă. Ce pot face pentru dv.?

— Vă rog să fiți bun și să-mi împrumutați bani să plătesc mașina. Închipuți-vă: am ieșit luând din greșală poșeta în care țin banii străini și șoferul n-a voit să primească nici franci, nici lire, nici mărci!

Galant, Poirot plăti taxiul, după care pătrunseră amândoi în impunătorul edificiu.

Fură conduși în biroul personal al șefului de poliție Battle. Acesta părea mai nepăsător ca totdeauna.

— O statuie modernă, îi șopti d-na Oliver lui Poirot. Battle se ridică, le strânse mâna și-i rugă să ia loc.

— Am socotit că o mică întrevedere ar fi oportună, spuse Battle. Probabil că vă interesează să aflați până unde am ajuns cu ancheta și aș fi curios să aflu și eu la ce rezultat ați ajuns și dv. Cu cercetările.

Nu-l așteptăm decât pe colonelul Race.

În aceeași clipă se deschise ușa și apăru colonelul.

— Iartă-mă. Battle, am întârziat puțin. Ce mai faceți, doamnă Oliver? Bună ziua, domnule Poirot. Vă rog să mă iertați că v-am făcut să mă așteptați, dar trebuie să plec mâine și am avut de aranjat câteva afaceri.

— Unde plecați? Întrebă doamna Oliver. '

— Să vânez puțin... În Belucistan.

— După cât se pare, partea aceea a Asiei e totdeauna în fierbere. Fiți prudent.

— Voi fi, răspunse grav Race, dar făcând cu ochiul.
— Ne-aduceți vreo noutate? Întrebă Battle.
— Vă aduc informațiile asupra lui Despard. Iată-le. Îi întinse lui Battle un vraf de hârtii.
— Sunt o mulțime de date și de orașe. Nimic concludent, dar nici un raport defavorabil.

_ Despard e un om fără pată, ducând o viață corectă. Pe oriunde trece, inspiră încredere și dragoste indigenilor. În Africa, unde se obișnuiește să se dea porecle, a fost supranumit: „Omul cel drept care știe să tacă”. Vânător de forță, plin de sânge rece, foarte perspicace și pe care se poate conta.

Fără să pară impresionat de aceste laude, Battle întrebă:
— Nu ați descoperit vreo condiție subită în legătură cu el?
— Am făcut cercetări speciale în direcția aceasta, dar n-am găsit nimic suspect. În schimb, am aflat că și a salvat un prieten de la moarte. Un prieten al său rănit de un leu.
— Din nefericire, nici vorbă nu poate fi de vreo salvare, suspină Battle.

— Regret, Battle, dar e un simplu incident.
Iată însă ceva care te-ar putea interesa: călătoria lui Despard în interiorul Americii de sud., în tovărășia profesorului Luxmore, celebrul botanist și a soției acestuia. Profesorul a murit de un atac de febră și a fost înmormântat undeva pe Amazonul superior.

— De febră?
— Da. Dar ca să fiu sincer, unul din hamalii negri (care a fost concediat pentru furt), povestește că profesorul n-a murit de febră ci dintr-un glonte de pușcă. Dar fiecareala-aceasta, n-a fost luată niciodată în serios.

— Ar fi poate ocazia să se facă cercetări. Race dădu din cap.
— V-am enumerat faptele așa cum m-am angajat, dar sunt sigur că Despard n-a comis crima atunci seara. Despard e un om cinstit.

— Incapabil de crimă? Colonelul șovăi:
— Incapabil să comită ceea ce se cheamă o crimă... Ei bine, da!

Dar care n-ar sta la gânduri să suprime un individ, dacă ar avea motive suficiente s-o facă?

— Ar trebui să aibă motive foarte puternice, Fu rândul lui Battle să dea din cap:

— Un om nu are dreptul să-și judece semenul, substituindu-se legii.

— Totuși, câteodată, faptul se produce, Battle.

— E o eroare. Dv. De ce părere sunteți d-le Poirot?

— Sunt exact de părerea dv. Totdeauna am condamnat omorul.

— Posibil!

— Atunci?

— Nu mă înțelegi. Nu mă interesează atât de mult victima, cât efectul crimei asupra ucigașului.

— Și războiul?

— La război nu ai tu însuși dreptate judecată. De când un om își arogă dreptul de a deosebi binele de rău, devine primejdios... Poate deveni un criminal vulgar, care ucide nu în vederea unui profit, ci pentru o idee. Acest om uzurpă funcțiunile bunului Dumnezeu.

Colonelul Race se ridică.

— Regret că nu mai pot rămâne cu dv., dar sunt foarte ocupat cu plecarea. Mi-ar place să dăm de rostul acestei crime dar e foarte greu.

— V-am expus informațiile ce mi le-ați cerut, dar, Despard nu e vinovatul. Probabil că ceea ce s-a vorbit pe socoteala morții profesorului Luxmore, a ajuns, la urechile lui Shaitana; eu, susțin că Despard e un om cinstit care n-a comis nici o crimă. Asta e părerea mea, și eu mă pricep la oameni.

— Ce fel de femeie e doamna Luxmore? Întrebă Battle.

— Vă puteți convinge în persoană. Locuiește la Londra, în cartierul South Kensington. Veți găsi adresa ei în hârtiile acestea. Dar încă odată, Despard e nevinovat spuse Race părăsind camera cu un pas suplu de vânător.

În timp ce se închidea ușa, Battle dădu gânditor din cap.

— Fără îndoială că are dreptate. Se pricepe de minune la oameni. Totuși nu trebuie să juri pentru nimeni.

Răsfoi hârtiile încredințate de Race, luând din când în când note.

— Ei, domnule Battle, ne spuneți și nouă ce rezultate ați obținut?

Șeful poliției ridică privirea, schițând un surâs.

— Doamnă, întrebarea dv. E foarte indiscretă.

— Știu, domnule Battle, dar ne veți spune numai ce credeți dv. De cuviință.

— Cătuși de puțin. Cărțile pe masă: Iată deviza mea în afacerea aceasta. Voi juca pe față.

Doamna Oliver își apropie scaunul.

— Ei bine, dați-i drumul odată, se rugă ea. Battle începu rar:

— Mai întâi să-mi dați voie să vă fac o mărturisire: în privința morții lui Shaitana sunt la fel de înaintat ca și în prima zl. Hârtiile sale nu ne-au furnizat nici un fel de indiciu. Cât despre cei patru jucători, i-am filat pe fiecare, se înțelege de la sine, dar în zadar.

Era și de așteptat. Și atunci, cum spune dl. Poirot, nu mai rămâne decât o speranță: trecutul. Trebuie să descoperim, ce fel de crime (bine înțeles dacă există... Căci Shaitana le-ar fi

putut inventa, ca să-l impresioneze pe d-l Poirot) au comis oamenii aceștia... Și vom descoperi poate asasinul.

— Care e rezultatul cercetărilor dv.?

— Am câteva presupțiuni asupra unuia dintre ei.

— Care?

— Doctorul Roberts.

Doamna Oliver îi privi emoționată.

— După cum știe deja dl. Poirot, m-am asigurat că niciuna din rudele sau prietenii doctorului, n-au murit pe neașteptate. Cercetări amănunțite în acest domeniu, mi-au arătat că acum câțiva ani, Roberts s-a făcut vinovat față de una din clientele sale. Poate în fond nu era nimic rău, căci femeia era o nevropată foarte emotivă și având o predilecție pentru scene. Soțul, în orice caz s-a sesizat și l-a amenințat pe doctorul Roberts că-l va reclama colegiului medical... Ceea ce i-ar fi distrus cariera.

— Și mai departe? Întrebă doamna Roberts avidă.

— După toate aparențele, dl Roberts a venit să-l liniștească pentru moment pe soț, care, după puțin timp, a murit dintr-o infecție – O infecție. Șeful poliției surâse

— Exact, doamnă Oliver. În cazul de față, nu e vorba deloc de săgețile otrăvite ale indienilor din America de sud. Dacă vă amintiți, în epoca aceea a fost un adevărat scandal cu lamele de ras ieftine. Se pare că Graddock s-a infectat răzându-se cu o astfel de lamă.

— L-a îngrijit doctorul Roberts?

— Oh! Nu. E prea șiret. Și nici Craddock n-ar fi admis asta. 'Singurul fapt acuzator – și nu apasă prea greu în balanță – este că printre clienții doctorului, atunci se găseau o mulțime atinși de acest fel de infecție.

— Oare doctorul însuși o fi infectat lama?

— Iată întrebarea cea mare. Dar e o simplă întâmplare...

— După aceea s-a căsătorit cu doamna Graddock?

— Oh nu! Mai degrabă ea alerga după el. A plecat să-și petreacă iarna în Egipt și acolo a murit de o otrăvire vagă a sângelui, boală destul de obișnuită la indigeni și a cărui nume interminabil nu ți-ar spune nimic.

— Deci nu doctorul a otrăvit-o\par

— N-ași putea spune precis, răspunse gânditor Battle. Am cerut statul unui prieten de-al meu un eminent bacteriolog,. Dar e greu sa scoți ceva precis de la oameni de aceștia. Nu răspund niciodată nici da nici nu. Dar după cât am dedus din explicațiile sale microbul ar fi putut fi introdus în sânge, înainte de plecarea doamnei. Simptomele nu-și fac apariția decât după un timp. Poirot întrebă.

— Doamna Craddock a fost vaccinată contra tifoidei, înainte de plecarea în Egipt? E O precauție destul de uzitată.

— Bravo, domnule Poirot!

— Doctorul Roberts a vaccinat-o?

— Da, dar cu asta nu obținem nici o probă. I s-a făcut cele două injecții obișnuite. Prima injecție ar fi putut fi făcută cu ser antitific, iar a doua, cu altceva. Astea-s numai simple ipoteze însă.

— Dar concordă perfect cu observațiile lui Shaitana, spuse Poirot. El exalta crima perfect reușită... Aceea care nu lasă nici un fel de urme.

— Cum a putut cunoaște Shaitana faptele? Întrebă doamna Oliver.

— N-o vom ști niciodată, făcu Poirot dând din umeri. El însuși, într-un timp călătorea în Egipt, căci acolo a întâlnit-o pe doamna Lorrimer.

Probabil un medic din partea locului i-o fi vorbit de cazul ciudat al doamnei Craddock.

Shaitana i-o fi pus câteva întrebări și o fi remarcat o tulburare semnificativă, dar și aceasta e doar o ipoteză.

Anumiți oameni se pricep să ghicească secretele. Se pare că Shaitana poseda această aptitudine. Putem doar să ne închipuim că a ghicit... Dar de data aceasta o fi ghicit bine?

— Ei bine, eu o cred, exclamă Battle. Am impresia că politicianul și veselul doctor Roberts, nu prea e plin de scrupule. După părerea mea, omul ăsta n-ar șovăi să comită o crimă. El l-a ucis pe Craddock și e posibil că a căutat să scape și de doamna Craddock, ca să scape de scandal. Dar tot el l-a ucis și pe Shaitana?

Iată întrebarea esențială. Felul cum s-a lucrat, mă face să mă îndoiesc. În cazul Craddock, s-a întrebuințat o metodă medicală. Ambele decese par a se datora unor cauze naturale. Dacă l-ar fi ucis pe Shaitana, ar fi recurs la mijloace profesionale: s-ar fi servit de microbi și nu de pumnal.

— Nici o clipă nu l-am bănuیت pe Roberts, spuse d-na Oliver. Nici o singură clipă.

— Exit Roberts, murmură Poirot. Ceilalți la rînd. Battle făcu un gest de nerăbdare.

— N-am avut de loc o mîna fericită. Declară el. Doamna Lorrimer e văduvă de 20 de ani. Ea locuiește în majoritatea timpului la Londra și câteodată își petrece iarna pe Riviera sau în Egipt. N-am descoperit nici un fel de moarte misterioasă printre prietenii sau rudele ei.

A dus o viață normală și onorabilă de femeie de lume. Fiecare o respectă și o stimează. Singura bârfeală ce se spune despre ea, este că nu poate suferi prostia.

Vă spun cu rușine că n-am reușit să descopăr nimic în legătură cu ea, dar trebuie să existe ceva. Cel puțin aceasta era părerea lui Shaitana.

Șeful poliției oftă descurajat și continuă:

— La rînd, vine Miss Meredith. Am un raport foarte clar cu privire la antecedentele ei: fiică de ofițer din armata britanică, orfană, săracă și nu prea cultivată, a trebuit să-și câștige existența singură. Copilăria și-a petrecut-o la Cheltenham. Nimic suspect. Toată lumea o compătimea. A intrat ca guvernantă-menajeră, la o familie din insula Wight. Oamenii aceia, trăiesc acum în Palestina, dar am vorbit cu sora doamnei Eldon.

O iubea mult pe Anne Meredith.

„După plecarea d-nei Eldon, Anne Meredith a intrat ca damă de companie la o mătușă bătrână a uneia din colegele ei de școală, undeva în Devonshire.

Prietena aceasta e Miss Rhoda Dawes, la care locuiește în prezent. A ocupat postul mai mult de doi ani, până când îmbolnăvinduse – bătrîna doamnă a trebuit să-și angajeze o infirmieră.

Ia trăiește, dar suferă de cancer și i se fac injecții cu morfină. Își mai amintește des „Anne”. O fată bună, cum spune ea.

— După aceea, o călătorie în Elveția. Credeam că o să găsesc vreo urmă, dar în zadar.

— Deci o absolviți și pe Anne Meredith? Întrebă Poirot.

— Nu merg chiar până acolo... Totuși este ceva care mă intrigă. I-am găsit anumite apucături de spaimă ascunsă, nejustificate numai de starea nervoasă produsă de moartea lui Shaitana. E mereu în stare de alarmă... Puțin. Cam exagerată, după părerea mea. Ași putea să jur că există un motiv obscur. Totuși, viața ei pare ireproșabilă.

Doamna Oliver respiră profund... cu o fericire nespusă.

— Anne Meredith era la o doamnă bătrână, care a luat din greșeală otravă și a murit.

Această declarație își produse efectul dorit. Șeful de poliție Battle sări ars de pe scaun, privind-o stupefiat pe romancieră.

— E adevărat? Cine v-a spus.

— Am întreprins și eu o mică anchetă. De obicei, reușesc să inspir încredere fetelor tinere. Am fost pe la cele două fete și le-am făcut să creadă că bănuielile mele se îndreaptă spre doctorul Roberts.

Rhoda s-a arătat foarte impresionată, dat fiindcă se în fața unei celebrități. În schimb mica Meredith, mi-a arătat limpede că vizita mea n-o încântă deloc. De ce? Fiindcă ascundea un secret. Le-am invitat pe amândouă să mă viziteze la Londra, Miss Rhoda sa ținut de-cuvânt și mi-a povestit totul, rugându-mă să iert proasta dispoziție a prietenei ei față de mine.

O vorbă nelalocul ei din partea mea, îi amintise Lui Miss Meredith un accident penibil, pe care Rhoda mi l-a descris pe larg.

— Ți-a spus la ce dată s-a produs?

— Acum trei ani, la Devonshire.

Battle mormăi ceva în timp ce scria grăbit în block-notesul său. Liniștea sa fusese sfărâmată. Doamna Oliver își savura din plin triumful.

Battle se așează iar la locul său.

— Domna Oliver, mă-nchin în fața dv. De data aceasta ne-ați

dat lovitura de grație. Informațiile dv. Sunt extrem de prețioase. Ne-ați arătat cât e de ușor să scapi o urmă bună. În același timp, Miss Meredith n-a rămas prea mult acolo... Cel mult două luni, între serviciul de pe insula Wight și cel de la mătușa lui Miss Dawes.

Da aceasta coincide destul. Sora d-nei Eldon își amintește că Miss Meredith s-a dus în Devon, dar nu știe exact unde.

— Ia spuneți-mi, îi întrerupse Poirot. Această doamnă Eldon, e o femeie dezordonată?

Battle, îi privi intrigat.

— Întrebarea dv., e destul de bizară, d-le Poirot. Cum au ajuns la concluzia aceasta? Sora d-nei Eldon, mi-a furnizat toate precizările dorite.

Între altele, mi-a spus: „Doamna Eldon e atât de dezordonată! Dar cum ați bănuțit?

— Fiindcă, avea nevoie de o damă de companie? Întrebă d-na Oliver.

— Nu, nu, nu! Vă înșelați. Dar amănuntul acesta nu prezintă nici un interes. Din partea mea este însă o simplă curiozitate. Vă rog să continuați, domnule Battle.

— În ceea ce mă privește credeam că Miss Meredith, părăsind insula Wight, s-a dus la mătușa lui Miss Dawes. Șireata aceea m-a mințit pe toată linia.

— Minciuna, nu e chiar totdeauna un semn de vinovăție.

— Știu, domnule Poirot. Exista mincinoși înăscuți, care povestesc totdeauna faptele în lumina cea, mai favorabilă. Dar e destul de periculos să falsifici astfel adevărul.

— Ea nu și-a închipuit că o să-i suspectați trecutul, spuse doamna Oliver.

— Un motiv, în plus ca să nu suprimăm nimic. Acest deces a fost socotit o moarte naturală, deci Miss Meredith n-avea de ce se teme... Doar dacă nu era vinovată.

— Doar dacă nu era vinovată de moartea aceasta, aprobă Poirot.

Battle se întoarse spre el.

— Chiar dacă moartea aceasta n-a fost accidentală, nu înseamnă că Miss Meredith l-a ucis pe Shaitana.

Bineînțeleles însă că aceasta nu ne împiedică să urmărim pe vinovatul celeilalte crime.

— Dl. Shaitana pretindea că acest tur de forță e irealizabil, remarcă Poirot.

— Nu în privința doctorului Roberts. Rămâne de văzut dacă se aplică și pentru Miss Meredith. Chiar mâine plec în Devonhire.

— Da știți unde să vă duceți? Întrebă d-na Oliver. N-am îndrăznit să insist pe lângă Rhoda ca să-mi spună numele orașelului.

— Și chiar vă felicit. Sarcina mea va fi ușoară. Este sigur că a avut loc o anchetă și voi găsi procesul verbal în registrul colonelului. E o simplă chestie de rutină.

— Și maiorul Despard? Întrebă doamna Oliver.

— Așteptăm raportul colonelului Race. Bineînțeleles că am pus să fie urmărit maiorul. Fapt interesant: s-a dus s-o vadă pe Miss Meredith la Wellingbad. Dacă vă aduceți aminte a cunoscut-o atunci seara la Shaitana.

— E o fată drăguță, murmură Poirot. Battle izbucni în râs.

— Da și eu cred că de data asta i-a făcut o vizită Despard. Fie vorba între noi, maiorul e un bărbat prudent: s-a asigurat deja de asistența unui avocat. Asta înseamnă că se teme de neplăceri.

— Despard nu lasă nimic la întâmplare, spuse Poirot. E gata să înfrunte orice eventualitate.

— Deci nu e un tip gata să ucidă pe cineva cu premeditare?

— Doar dacă nu e silit de împrejurări. Însă e obișnuit cu hotărârile rapide...

Battle îi privi.

— Ia spuneți-ne domnule Poirot, ce mai așteptau ca să dau cărțile pe față?

Poirot surâse.

— Jocul meu e atât de mediocru! Vă închipuiți că vă ascund anumite fapte? Eroare. N-am aflat mare lucru. Am stat de vorbă cu doctorul Roberts, doamna Lorrimer, maiorul Despard (trebuie s-o văd și pe Miss Meredith) și cu ce m-am ales?

Cu asta: doctorul Roberts e un fin observator, doamna

Lorrimer, dimpotrivă, e oarbă la tot ce se petrece în jurul ei, clar posedă o remarcabilă putere de concentrare. Ea adoră florile. Cât despre Despard, observă numai obiectele care-l interesează: covoare, trofee de vânătoare.

Viziunea sa e limitată la ce concordă și se armonizează cu spiritul său.

— Și dv. Le numiți acestea fapte? Spuse Battle.

— Perfect... Poate în ochii dv. Sunt lipsite de importanță, dar totuși există.

— Și Miss Meredith?

— O rezerv pentru final, dar o voi întreba ce-a remarcat în salon.

— Curioasă metodă, observă Battle. Și credeți că acest interogatoriu pur psihologic, vă va furniza cheia misterului?

— Nu, ar însemna să-mi cereți prea mult. Totuși fie că ascund sau că încercă să ne ajute oamenii aceștia își trădează fără voie fondul caracterului lor.

— Poate s-aveți dreptate. Cât despre mine, n-ași putea întrebuința o atare metodă de lucru.

Surâzând încă, Poirot adaugă

— Recunosc mediocritatea cercetărilor mele, comparate cu rezultatele celor ale dv., ale d-nel Oliver și ale colonelului Race. Cărțile pe care le dau pe față, nu sunt într-adevăr prea strălucite.

Poirot făcu cu ochiul plin de maliție.

— Evident, domnule Poirot, atuul e o carte nu prea strălucită, dar ea poate lua pe oricare din cei trei ași. Vă voi încredința o misiune specială.

— Care?

— Vă veți duce s-o vedeți pe văduva profesorului Luxmore.

— De ce nu vă duceți dv. Însivă?

— Fiindcă, așa cum v-am spus, plec în Devonshire...

— De ce nu vă însărcinați totuși dv. Cu misiunea aceasta? Insistă Poirot.

— Ei bine, să vă mărturisesc adevăratul motiv.

— Fiindcă veți obține de la această femeie mai mult decât mine.

— Fiindcă sunt mai puțin brutal?
— Dacă voiți, făcu Battle râzând. Inspectorul Japp m-a prevenit că aveți un mod cu totul special de a gândi.
— Ca și răposatul Shaitana? Poirot răspunse rar:
— Cred chiar că i-a și spus câteva secrete.
— Ce vă face să credeți aceasta?
— O reflecție pe care a scăpat-o maiorul Despard.
— Deci s-a trădat? Mar mira, din partea lui.
— Dragul meu, într-o zi sau alta, tot sfârșești prin a te trăda, doar dacă te decizi să nu mai desclești niciodată dinții.
Ce poate fi mai primejdios decât vorba?
— Chiar pentru mincinoși? Întrebă doamna Despard.
— Da doamnă, fiindcă ghicești Imediat gradul de minciună de care sunt capabili.
— Mă înspăimântați, spuse d-na Oliver ridicându-se. Șeful poliției o întovărăși până la ușă și-l strânse călduros mâna.
— V-ați întrecut pe dv. Însăși, doamnă Oliver. Sunteți un detectiv mult mai bun decât deșelatul cela de lapon din romanele dv.
— Finlandez, rectifică doamna Oliver. Sunt și eu de părere că e idiot, dar le place cititorilor mei. La revedere.
— Plec și eu, anunță Poirot.
Battle scrisese o adresă pe o bucată de hârtie și o strecură în mâna micului belgian.
— Iată. Vă duceți la doamna ceea.
— Ce informație să vă aduc?
— Adevărul asupra morții profesorului Luxmore.
— Scumpul meu Battle! Oare se poate afla vreodată adevărul?
— În orice caz voi încerca să-l aflu, în privința omorului din Devonshire, declară șeful poliției pe un ton hotărât.

CAP. XX

MĂRTURISIRILE DOAMNEI LUXMORE

Camerista care veni să deschidă ușa doamnei Luxmore, din South Kensington, îl privi pe Poirot cu dușmănie. Nu Părea

deloc dispusă să-l lase să treacă pragul.

Fără să se tulbure, Poirot îi întinse cartea sa de vizită.

— Dă te rog aceasta, stăpânei d-tale. Ea mă va primi... Era una din celebrele sale cărți de vizită. Cuvintele „detectiv-particular”, figurau într-un colț.

Le tipărise în mod special, să poată pătrunde mai ușor la pretinsul sex slab.

Aproape toate femeile, fie că au sau nu conștiința curată, sunt curioase să vadă un detectiv particular și să cunoască scopul vizitei sale.

Lăsat fără rușine în prag, Poirot privi cu indignare soneria de alamă, care-și pierduse luciul.

— Ah! Dacă ași avea unsoare belgiană: și o cârpă! Mormăi Poirot indignat.

Servitoarea apăru într-un suflet și rugă pe domnul Poirot să binevoiască a intra.

Ea îl conduse la primul etaj, introducându-l într-o cameră cam întunecoasă, în care plutea un miros de flori veștejite și de scrum de țigară uitat în scrumiere.

Peste tot erau perne de mătase în culori exotice, dar de o curățenie îndoelnică.

Pereții erau vopsiți cu un verde smarald, iar plafonul era imitație de aramă.

Lângă cămin, se afla o femeie înaltă și frumoasă care întrebă rece.

— Domnule Hercule Poirot?

Detectivul se înclină, adoptând maniere care nu erau chiar ale sale. Exagera mult înfățișarea sa străină și gesturile sale semănau puțin, foarte puțin, cu cele ale lui Shaitana – Ce doriți de la mine domnule? Poirot se înclină din nou.

— Nu s-ar putea să iau loc? Sunt cam multe de spus. Nerăbdătoare, ea îi arată un scaun și se așează și ea pe capătul unei canapele.

— Foarte bine, vă ascult, domnule.

— Iată. Doamnă. Eu fac cercetări... Cercetări particulare, înțelegeți doamnă?

Din ce în ce o făcea tot mai curioasă.

— Da... Și?

— Fac o anchetă asupra morții profesorului Luxmore. Ea scoase un suspin. Consternarea ei era vizibilă.

— Dar de ce? Ce vă privește și pe dv.? Înainte de a continua, Poirot o studie îndelung.

— Un autor e pe cale să scrie o biografie a soțului dv, merituosul profesor Luxmore. Clientul meu, bine înțeles, vrea să cunoască toate faptele cu precizie. De pildă în privința morții profesorului...

Ea îl întrerupse:

— Soțul meu a murit de febră... pe Amazon. Poirot se rezemase comod de spătarul fotoliului, încet, foarte încet, clătină capul de la dreapta la stânga, cu monotonie.

— Doamnă, doamnă... Protestă el.

— Eu știu ce spun. Doar am fost de față.

— Da, e adevărat. Erați de față. Informațiile mele se confirmă.

— Ce informații? Exclamă ea. Privind-o fix, Poirot răspunse:

— Informațiile pe care le dețin de la răposatul dl. Shaitana.

Ea tresări ca și cum ar fi fost arsă cu un fier înroșit.

— Shaitana? Murmură ea.

— O adevărată fântână de înțelepciune. Un bărbat remarcabil. La curent cu multe secrete.

— Cred și eu, făcu ea înghițind în sec. Aplecându-se înainte. Poirot își permise să-i dea o mică lovitură pe genunchi.

— El știa sigur că soțul d-tale n-a murit de febră. Ea îl privi înspăimântată, cu ochii ieșiți din orbite. Poirot se instală comod în fotoliu, ca să constate efectul produs de vorbele sale.

Doamna Luxmore, încercând să se stăpânească pronunță fără convingere:

— Nu știu... Despre ce vorbiți.

— Doamnă, reluă Poirot, vă voi vorbi fără înconjur și cu cărțile pe față. Soțul dv. N-a murit de febră, ci împușcat.

— Oh!

Doamna Luxmore își acoperi fața cu mâinile, pradă unui acces de disperare.

Dar Poirot în sine sa, era sigur că doamna Luxmore savura

clipa aceasta de emoție.

— Nimic nu vă împiedică să-mi povestiți toată istoria, spuse Poirot convingător.

Luându-și mâinile de pe față, ea îi spuse:

— Nu s-a întâmplat așa cum credeți.

Poirot se înclină din nou, dându-i o mică lovitură pe genunchi.

— Vă înșelați doamnă. Eu știu că nu dv. L-ați ucis. Maiorul Despard a făcut-o... Dar pentru dv.

— Nu știu! Nu știu! Poate că da. Drama aceasta m-a zdruncinat profund. Mă urmărește un fel de fatalitate.

— Ah! Cât e de adevărat, doamnă! De câte ori n-am întâlnit femei urmărite de-aceiași soartă! Oriunde se duc răspândesc nenorocirea, și asta fără vina lor.

Doamna Luxmore suspină adânc.

— Înțelegeți... Văd. Totul se petrecu atât de natural.

— Călătoreați împreună în. Interiorul țării, nu-i așa?

— Da, soțul meu scria o lucrare asupra diverselor plante rare. Maiorul Despard ne-a fost prezentat ca un bărbat cunoscând regiunea și capabil să organizeze expediția. Soțul meu s-a împrietenit imediat cu el. Am plecat împreună.

Se făcu o pauză. Poirot murmură ca și cum ar vorbi cu el însuși:

— Da. Văd de aici scena: râul șerpuitor... Noaptea tropicală. Zumzetul insectelor, tânărul maior cu înfățișare marțială... Femeia frumoasă...

Doamna Luxmore suspină:

— Soțul meu era mult mai bătrân ca mine. M-a luat în căsătorie când eram un copil fără nici o experiență a vieții. Poirot clătină ușor din cap.

— Știu. Știu. Cât de nefericite sunt cazurile acestea!

— Amândoi ne-am ascuns sentimentele continuă doamna Luxmore. John Despard nu mi-a spus niciodată nimic. El e cinstea personificată.

— Dar o femeie simte totdeauna lucrurile acestea.

— Sunteți psiholog. Da, o femeie știe totdeauna... Dar nu i-am arătat niciodată că i-am citit în suflet. Ferm decise să nu

călcăm onoarea, am rămas unul față de celălalt. Maiorul Despard și Doamna Luxmore...

Ea tăcu, pierdută-n admirația acestei nobile atitudini.

— Da' onoarea... Onoarea... Repetă Poirot:

— Niciunul, nici celălalt, n-am fi pronunțat cu nici un preț, cuvântul fatal. Pe urmă...

— Continuați.

— Noaptea ceea sinistră... Spuse fremătând doamna Luxmore.

— Ei bine?

— Probabil s-au certat... John și Timothy. Am ieșit din cort..., am ieșit din cort.

— Da. Și pe urmă?

Doamna Luxmore deschise ochii ei întunecoși. Ea re-trăia scena în toate amănuntele.

— Am ieșit din cort, repetă ea. John și Timothy erau... Oh!

Nu-mi amintesc prea bine. Am vrut să-l liniștesc și i-am spus soțului meu: „Nu, nu; nu-i adevărats.

Timothy n-a voit să audă nimic și-l amenință pe John. John, ca să-și scape viața, a trebuit să tragă. Au... Doamna Luxmore scoase un răcnet, acoperindu-și fața cu mâinile. Era mort... Întepenit... cu Inima străpunasă de un glonte.

— O clipă tragică pentru dv., doamnă!

— Nu o voi uita niciodată. John, plin de noblețe, a spus că se predă autorităților. Dar eu m-am opus. Am vorbit toată noaptea. L-am Implorat în numele dragostei care mi-o purta. În sfârșit, pentru a evita un scandal, a adoptat punctul meu de vedere. Gândiți-vă la titlurile ziarelor: Doi bărbați și o femeie în junglă. O tragedie amoroasă.

I-am expus lui John toate aceste consecințe și a trebuit să cedeze. Hamalii noștri nu știau nimic.

Fiindcă Timothy suferise un atac de febră, le-am spus că a murit din cauza aceasta. L-am îngropat pe soțul meu, pe malurile Amazonului.

Doamna Luxmore era pradă unei emoții violente.

— Pe urmă eu și John, întorcându-ne în Europa ne am despărțit pentru totdeauna.

— Era indispensabil, doamnă?

— Da, da, Timothy mort, se pusese între noi, ca și în timpul vieții... E poate chiar mai mult.

Ne-am luat rămas bun pentru totdeauna. Câte odată, în lume, îl mai întâlnesc pe John Despard. Ne surâdem, schimbăm câteva fraze banale. Nimeni n-ar bănuî îngrozitoarea drama care s-a petrecut între noi, dar eu citesc în ochii lui... Și el într-ai mei... Că n-o vom uita niciodată.

Urmă o lungă pauză, pe care Poirot o respectă.

Doamna Luxmore luă o cutie de pudră și-și pudră obrazii. Farmecul se rupseser.

— Ce dramă! Exclamă Poirot, cu un ton aproape plictisit.

— Înțelegeți, domnule, că adevărul acesta nu poate fi dezvăluit.

— Ar fi penibil,

— Spuneți imposibil. Prietenul dv. Scriitorul acela ar consimți să târască o femeie în noroi?

— Sau să ducă la spânzurătoare un bărbat nevinovat?

— Sunt fericită că vedeți lucrurile din punctul acesta de vedere. Da. Maiorul Despard e nevinovat. O crimă pasională nu e numai decât o crimă. Și dacă John a tras, a făcut-o fiind în legitimă apărare.

Trebuie de păstrat versiunea morții de febră!

— Câteodată scriitorii sunt nemiloși, murmură Poirot.

— Prietenul dv. E misoghin? Nu-l lăsați s-o facă domnule Poirot. Dacă trebuie, voi lua toată vina asupra mea. Voi declara că eu l-am ucis pe Timothy.

Poirot se ridică.

— Doamnă, spuse el. Luându-i mâna, o atare jertfă e de prisos. Voi folosi toată influența mea pentru ca adevărul să rămână în urmă.

Un surâs slab luminează fața doamnei Luxmore. Ea ridică puțin mâna și fie că Poirot intenționa sau nu, trebui să io sărute.

— O femeie nefericită vă mulțumește, domnule Poirot, murmură ea.

Era un fel de invitație să plece. Poirot, se supuse și plecă. În stradă, aspiră cu nesaț aerul curat și proaspăt.

CAP. XXI

MAIORUL DESPARD

— Ce femeie! Murmură Hercule Poirot. Cât trebuie să fi suferit, sărmanul Despard! Ce călătorie îngrozitoare!

Deodată izbucni în râs. Și fiindcă mergea pe Brompton Road, se opri, scoase ceasul și socoti în gând:

— Păi sigur, că am tot timpul. Dar n-o să-i facă rău să mai aștepte, până reglez o mică socoteală.

Care-o fi melodia pe care o fredona întruna confratele meu de poliție englez... Acum 40 de ani?

„O bucațică de zahăr pentru păsărică.

Fredonând melodia uitată de mult, Hercule Poirot intră într-un luxos magazin de lenjerie feminină, îndreptându-se spre raionul ciorapilor.

Acolo, explică unei vânzătoare ce dorea.

— Ciorapi de mătase? Desigur, avem un întreg asortiment garantat de ciorapi de mătase pură.

El respinse însă marfa ce i se oferea și redeveni elocvent.

— Ciorapi de mătase? Cu vama care se plătește, devin foarte scumpi, îi replică vânzătoarea.

Ea aduce alte cutii.

— Foarte bine domnișoară, dar aș vrea o calitate mai fină.

— Avem de toate calitățile... Dar ciorapii extrafini, se vând pe cel puțin 35 de șilingi perechea. Și natural, că nu sunt mai rezistenți ca o pânză de păianjen.

— Asta e... exact ce-mi trebuie.

După o lungă absență, vânzătoarea se întoarce.

— În realitate costă 37 șilingi și 6 pence perechea, dar priviți vă rog, cât sunt de frumoși!

Ea scoase dintr-o anvelopă de celofan o pereche de ciorapi de-o finețe de pânză de păianjen.

— În sfârșit, iată, ce-mi trebuie.

— Nu-i așa că sunt frumoși. Domnule? Câte perechi?

— Stai puțin... Dă-mi 19 perechi.

Yânzătoarea era gata să cadă jos de surpriză, dar nu-i arată aceasta ciudatului client.

— Dacă luați două duzini, vă facem o reducere, îi spuse ea.

— Nu, vreau 19 perechi și de culori puțin diferite, vă rog.

Vânzătoarea le alese, le împachetă și-i dădu nota de plată. Pe când Poirot se îndepărta, ea îi spuse unei kolege:

— Ce noroc are ăsta? Cine-o fi? Probabil vreun crai bătrân. Bine trebuie să-l mai joace ea. Poftim: ciorapi de 37 șilingi și 6 pence!

Fără să afle disprețul pe care-l primise din partea vânzătoarelor de la casa Harvey Robinson, Poirot se îndreptă grăbit spre casă.

Abia ajuns, auzi soneria și după câteva clipe își făcu apariția maiorul Despard. Părea în culmea furiei.

Poirot surise.

— Am voit să cunosc versiunea exactă a morții profesorului Luxmore.

— Versiunea autentică? O crezi pe femeia aceea capabilă să spună vreun cuvânt adevărat? Întrebă Despard sufocat.

— E exact chestiunea pe care mi-am pus-o ascultând-o, spuse Poirot calm.

— Nu-i nici o mirare: femeia aceea e o exaltată. Poirot șovăi.

— În privința aceasta, cred că te înșeli. Are pur și simplu o imaginație fierbinte.

— La dracu cu imaginația. E o mincinoasă care sfârșește prin a-și crede propriile ei minciuni.

— Posibil...

— Ce femeie îngrozitoare! M-a făcut să mă treacă toate nădușelile în timpul călătoriei.

— Nu știu dacă vă pot crede.

— Ascultă, domnule Poirot. O să-ți spun adevărul.

— Cu alte cuvinte, vreți să-mi oferiți versiunea dv.?

— Da, adevărata versiune. Continuă pe un ton sec: îmi dau seama că acum nu mai are nici o valoare. Dar ți-o spun, fiindcă pentru moment nu văd nici o scăpare. Poți să mă crezi dacă vrei, dar nu-ți pot dovedi cu nimic spusele mele.

Făcu o mică pauză și continuă:

— Eu însumi am organizat expediția Luxmore. El era un bătrânel simpatic care alerga toată ziua după plante și flori.

Ea era... Dar cred că ai putut s-o judeci și dumneata. Călătoria a fost un veritabil coșmar.

Femeie aceasta nu mă interesa câtuși de puțin... Mai degrabă îmi era antipatică. Exaltată și sentimentală dincolo de limite, simpla ei prezență era de ajuns ca să mă scoată din sărite.

Câteva zile totul a mers de minune. Pe urmă toți am fost atinși de febră, și eu mai ușor, dar bătrânul profesor foarte grav.

Ascultă bine ce-ți spun: într-o noapte, pe când stăteam în fața cortului, l-am văzut pe Luxmore în îndepărtare, îndreptându-se cu pași șovăielnici către râu. Inconștient, nu-și dădea seama că era pe punctul de a cădea în apă. Ce să fac ca să-l salvez?

N-aveam timp să alerg, ca să-l scap. Ca de obicei, aveam pușca la îndemână. Am luat-o imediat. Sunt un țințaș excelent și am voit să-l fac să cadă, trimițându-i un glonte în picior. Exact în clipa în care apăsam pe trăgaci, femeia asta stupidă a ieșit nu știu de unde și s-a aruncat asupra mea urlând: „Nu trage! Pentru numele lui Dumnezeu, nu trage!

Mi-a dat peste mână și când a pornit glonte, a intrat în spatele profesorului, ucigându-l pe loc.

„Poți să-ți închipui ce clipe am trăit. Și femeia aceea care nu-și dădea seama ce făcuse! În loc să-și dea seama că era vinovată de moartea bătrânului, și-a închipuit că l-am ucis din dragoste pentru ea. Atunci izbucni între noi o scenă violentă... Ea insistă să declarăm că profesorul a murit în urma unui acces de paludism. Și în același timp o compătimeam în sinea mea, văzând-o că nu-și dă seama de evidență. Ea credea mereu că mor după ea și că mă tem să nu se afle adevărul. Atunci, m-am hotărât să n-o mai contrazic. În definitiv, ce importanță avea febră sau accident?

N-aș fi voit să-i atrag neplăceri, chiar dacă era nebună. A doua zi, am anunțat că profesorul murise de febră, și l-am înmormântat. Hamalii, erau bineînțeles la curent cu adevărul, dar îmi erau devotați și erau gata să jure că sunt nevinovat.

De-atunci, numai eu știu cât m-am luptat s-o țin pe femeia aceea la distanță.

După o nouă pauză, adăugă liniștit:

— Aceasta e versiunea mea, domnule Poirot. Detectivul

răspunse încet:

— Nu la incidentul acesta a făcut Shaitana aluzie atunci seara?

— Da, probabil că a tras-o de limbă pe doamna Luxmore. Nimic mai ușor de altfel. Cred că mărturisirile astea l-au distrat bine.

— Ar fi putut deveni periculoasă, dacă un om ca Shaitana s-ar fi servit de mărturisirile ei.

Despard dădu din umeri.

— Nu mă temeam de Shaitana. Vă rog și de data asta să mă credeți pe cuvânt. Desigur, aveam un motiv să scap de el. În orice caz, v-am povestit întreg adevărul. Sunteți liber să-l primiți.

Poirot îi întinse mâna:

— Vă cred, domnule Despard. Nu mă îndoiesc că faptele s-au petrecut exact cum mi le-ați descris.

Despard se luminează la față.

— Mulțumesc! Se mulțumi el să spună. Și strânse cu căldură mâna lui Poirot.

CAP. XXII

ANCHETA LA COMBEACRE.

Battle se găsea la postul de poliție din Combeacre. Inspector Harpey se exprima cu accentul leneș și plăcut din Devonshire.

— Iată cum s-au petrecut lucrurile, domnule. Totul părea să meargă de minune. Doctorul era satisfăcut, ca toată lumea. Și de ce nu?

— Vă rog să-mi povestiți tot ce e în legătură cu cele două flacoane de la început.

— Într-un flacon, era siropul de smochine pe care bătrâna doamnă îl bea regulat. Tn alta, era sodă caustică.

Mai rămăsese puțină, când într-o zi flaconul s-a spart din greșeală. Atunci d-na Benson însăși a spus: „Pune restul în flaconul acela vechi... Flaconul de sirop de de smochine. Servitoarele au auzit bine vorbele bătrânei doamne. Miss Meredith, bucătăreasa și camerista, cad toate de acord asupra acestei chestiuni.

_ Soda caustică e pusă într-o sticlă veche de sirop de smochine și așezată pe etajera de sus a sălii de baie, la un loc cu alte lucruri.

— Eticheta n-a fost schimbată?

— Nu. O regretabilă neglijență, comentă colonelul.

— Continuați.

— Într-o noapte. Răposata doamnă Benson se duce la baie. Ia flaconul cu sirop de smochine, își pune o porție bună într-un pahar de apă și o bea. Dându-și seama de greșeala comisă, trimite imediat după doctor. Acesta, fiind plecat la un pacient, nu veni imediat.

Intre timp i se dau toate îngrijirile posibile, dar ea muri.

— Ea credea că e un accident?

— Natural, ca toată lumea de altfel. Flacoanele e posibil să fi fost schimbate de cameristă, când a curățat baia, dar ea s-a jurat că nu.

Șeful poliției tăcu... se gândea. Explicație prea simplă: un flacon luat de pe etajera de sus și pus pe cea de jos: Cum să găsești vinovatul?

El a putut folosi mănuși, și ca atare ultimele amprente sunt ale doamnei Benson. Metodă simplă. Fără îndoială că e vorba de o crimă... O crimă perfectă.

Dar pentru ce? Chestiunea aceasta îl intriga în cel mai înalt grad. Pentru ce?

— Tânăra damă de companie, figura printre moștenitorii doamnei Benson.

Inspectorul Harper clătină negativ din cap.

— Nu. Ea nu intrase în slujbă decât de șase săptămâni. Se pare că postul era destul de dificil. Fetele tinere nu prea rămâneau mult timp.

Bătrâna doamnă trebuie să fi fost insuportabilă. Dacă lui Anne nu i-ar fi plăcut postul, l-ar fi putut părăsi ca și celelalte dinaintea ei. Inutil să ucidă... Doar dacă n-a existat o ură irațională și încăpățânată. El clătină din cap. Ipoteza aceasta nu i se părea deloc plauzibilă.

— Atunci cine a moștenit-o pe doamna Benson?

— Cred că niște nepoți. Dar fiecare a primit o sumă destul de

modestă. Se spune că bătrâna își plasase banii în rentă viajeră.

Deci, nimic suspect. Totuși, doamna Benson murise otrăvită. Și Miss Meredith nu-i spusese nimic Lui Battle de șederea ei la Combeacre.

Fără a fi deloc satisfăcut, Battle reluă ancheta de unde plecase.

Doctorul îi făcuse declarații hotărâte și vehemente. După el, era vorba de un accident. Miss... Nu-și mai amintea numele ei... O persoană drăguță, dealtfel, fusese foarte tulburată de moartea aceasta. Pastorul își amintea ultima damă de companie a doamnei Benson... O fată tânără, agreabilă și modestă, care venea totdeauna cu stăpâna ei la biserică. Doamna Benson, foarte credincioasă și ținând mult la principii, se arăta cam aspră cu cei tineri.

Battle mai interogă câteva persoane, dar fără să afle nimic interesant. Oamenii aceia, abia dacă-și aminteau de Miss Meredith. Ea nu stătuse decât câteva luni printre ei și nu lăsase cu personalitatea ei ștearsă, o impresie durabilă.

Cât despre doamna Benson, ea lăsase câteva amintiri. Un adevărat grenadier, făcând să tremure oamenii din serviciul ei și schimbând des servitorii. Într-un cuvânt, o femeie deloc simpatcă!

Totuși, Battle părăsi Devon cu ferma convingere că, pentru un motiv necunoscut, Anne Meredith își otrăvise în mod cert stăpâna.

CAP. XXIII

O PERECHE DE CIORAPI DE MĂTASE

În timp ce trenul îi ducea pe șeful poliției Battle în estul țării. Anne Meredith și Rhoda Dawes se aflau în salonul lui Hercule Poirot.

La început, Anne nu voia de loc să primească invitația sosită cu poșta de dimineață, dar Rhoda izbutise s-o convingă.

— Anne ești o fricoasă. De ce să te ascunzi ca struțul cu capul în nisip, ca să nu vezi primejdia?

S-a comis o crimă și tu figurezi pe lista suspectilor... Poate

ultima.

— Aceasta mi-ar agrava cazul, observă Anne prost dispusă. Totdeauna cel mai puțin suspect e bănuít de a fi comis crima.

— Fiindcă ești bănuítă, continuă prietena ei fără să fie descumpănită, la ce bun să pretinzi că afacerea aceasta nu te privește.

— N-am nimic de-aface cu ea, insistă Anne. Sunt la dispoziția polițiștilor, dar acest Hercule Poirot nu face parte din Scotland Yard.

— Ce-ar putea crede, dacă te vei retrage în turnul tău de fildeș? Probabil te-ar socoti vinovată.

— Nu sunt vinovată.

— Știu, scumpa mea. Tu nu poți face rău nici unei muște. Dar străinul acesta nu te cunoaște.

După părerea mea, cel mai înțelept ar fi să te duci să-l vezi. Altfel, va veni el însuși aici și va încerca să tragă de limbă servitorii.

— Noi n-avem servitori.

— Și ce te faci cu mama Astwell? Ea are o limbă de viperă. Haide Anne, hotărăște-te. Dacă vrei, merg și eu cu tine și ne distrăm un pic.

— Nu înțeleg de ce vrea să mă vadă, făcu Anne încăpățânată.

— Cu speranța să întreacă poliția oficială. Toți amatorii sunt la fel. Își închipuie că Scotland Yardul e o adunătură de proști.

— Crezi că acest Poirot e atât de competent?

— Fără îndoială, nu prea are aerul unui Sherlock Holmes. Dar se spune că odinioară a dat dovadă de multă pricepere. Acum, e cam ramolit. Trebuie să aibă cel puțin 60 de ani. Nu zău Anne, hai să mergem amândouă. Cel puțin o să ne dea amănunte înfiorătoare despre ceilalți.

— Bine, se hotărî Anne. Văd că afacerea aceasta, îți provoacă un interes deosebit.

— Poate, fiindcă nu sunt în cauză. Ești o proastă, Anne. Ar fi fost suficient să ridici ochii la momentul oportun și grație șantajului ai fi dus o existență de ducesă în restul vieții.

Iată în ce împrejurări se aflau Rhoda Dawes și Anne Meredith, în elegantul salon al lui Poirot, în aceeași după

amiază, pe punctul de a bea sirop din niște pahare de cristal vechi.

Nu le plăcea de loc siropul de mure, dar îl primiseră din, politete.

— Sunteți foarte amabilă că ați răspuns la invitația mea domnișoară, spuse Poirot.

— Aș fi înecatată să vă pot fi de vreun folos pe măsura posibilităților mele.

— Nu vă cer decât să faceți apel la memoria dv.

— La memoria mea?

— Da, am pus aceeași întrebare doamnei Lorrimer, doctorului Roberts și maiorului Despard.

Dar – vai!

— Niciunul nu mi-a dat răspunsul dorit. Anne continuă să-l privească întrebătoare.

— Vă rog, domnișoară, să binevoiți a vă aminti de seara aceea de la domnul Shaitana.

Pe fața lui Anne trecu o umbră. Nu va scăpa niciodată de coșmarul acela.

Poirot observă.

— Domnișoară, spuse el, știu că ceea ce vă cer, vă este foarte penibil. La vârsta dv., să fiți amestecată într-o tragedie atât de oribilă... Probabil că ssânțeți pentru prima oară martoră la o moarte neașteptată?

Rhoda mișcă nervoasă piciorul pe parchet.

— Ei și? Întrebă Anne.

— Vă rog să căutați să vă amintiți, ce-ați remarcat în camera aceea.

Anne îi privi bănuitoare.

— Nu vă înțeleg întrebarea.

— Ba da, uitați la ce mă refer: scaune, mese, podoabe, tapete, perdele, covoare.

Le-ați văzut? Mi le puteți descrie pe toate?

— Oh! E foarte greu. Nici nu-mi amintesc măcar de ce culoare era tapetul... Parcă era o culoare neutră.

Parchetul era acoperit cu covoare și se afla și un pian. (Anne clătină din cap). Altceva nu mai țin minte.

— Mai încercați, domnișoară. Nu vă amintiți de bibelouri sau de ornamente?

— Cred că am văzut un scrin cu bijuterii egiptene... Lângă fereastră.

— Oh! Da, în celălalt capăt al camerei, plecând de la masa unde se găsea micul pumnal.

Anne îi privi chiorâș.

— Nu știam că se găsea pe o masă.

„Nu-i proastă fetița, își spuse Poirot. Dar Hercule Poirot nu-i nici el prost. Dacă m-ar cunoaște mai bine, și-ar da seama că eu nu sunt omul care să întindă o cursă atât de grosolană”.

Apoi rosti tare:

— Vorbeați de un scrin cu bijuterii egiptene? Anne răspunse entuziasmată:

— Oh! Da. Câteva erau foarte frumoase. Coliere albastre și roșii... Inele, scarabei... Nici aceștia nu erau urâți.

— Shaitana era un colecționar celebru, murmură Poirot.

— Da. Camera era un adevărat muzeu: nu știai unde să-ți îndrepti mai întâi ochii.

— Astfel că nimic nu v-a reținut atenția? Anne schiță un surâs și replică:

— Nu, cu excepția unui vas de crizanteme a cărui apă era nevoie să fie schimbată.

— Ah! Servitorii totdeauna neglijează detaliile. Poirot, tăcu o clipă. Anne îi întrebă timidă:

— Mă tem că n-am remarcat obiectul la care țineți dv.

— Nu importă, domnișoară, o consolă Poirot cu un surâs binevoitor. Contrariul ar fi fost un pur hazard.

Ia spuneți-mi: v-a vizitat de curând maiorul Despard? El o văzu pe Anne roșind ușor.

— A promis c-o să mai vină pe la noi în curând. Rhoda exclamă cu voiciune:

— Il așteptăm mereu! Poirot făcu cu ochiul.

— Trebuie să se bucure ca a reușit să convingă două fete atât de încâncătoare, că e nevinovat!

„Oh! Dumnezeuule, se gândi Rhoda. Iată-l că ne face complimente în felul francezilor. Unde să mă bag ca să scap.

Ea se ridică de la locul ei pentru a contempla câteva stampe agățate pe pereți.

— Gravurile acestea sunt minunate, spuse ea.

— Da, nu sunt chiar așa de proaste, făcu Poirot politicos. Ezită și apoi se întoarse spre Anne:

— Domnișoară, rosti el ezitând, v-ași putea cere un mare serviciu? Oh! Liniștești-vă, nu are nimic a face cu crima. E vorba de o chestiune cu totul personală.

Anne păru ușor surprinsă și Poirot continuă cu o ezitare simulată

— Se apropie Crăciunul și trebuie să ofer un cadou nepoatelor mele. Sunt foarte încurcat, căci nu mă prea pricep.

— Și? Făcu Anne.

— Ciorapii de mătase... E un cadou care se poate oferi?

— De ce nu? Totdeauna e plăcut să primești ciorapi frumoși.

— Îmi luați o piatră de pe inimă. Acum, vreau să vă cer un mic serviciu. Mi-am procurat ciorapi de diferite culori... Cincisprezece sau șaisprezece perechi. N-ați voi să alegeți șase perechi care v-ar plăcea mai mult?

— Cu plăcere.

— Anne se ridică râzând.

Poirot o conduse într-o odaie a cărei dezordine contrasta ciudat cu ordinea obișnuită a detectivului. Dar ea nu-l cunoștea atât de bine pe Poirot, ca să-i sară în ochi aceasta. Pe o masă, se aflau ciorapi amestecați cu calendare și cutii de bomboane.

— De obicei darurile mele de Crăciun le trimit cu mult timp înainte, explică el. Iată, domnișoară, ciorapii de care v-am vorbit. Vă rog să alegeți șase perechi.

El se întoarse și închise calea lui Rhoda.

— Cât despre Miss Dawes, îi voi arăta un obiect care cred că i-ar produce emoție lui Miss Meredith.

— Despre ce e vorba? Întrebă Rhoda. Poirot coborî vocea.

— Un cuțit cu care douăsprezece persoane au înjunghiat un om. Compania Internațională de vagoane cu paturi, mi l-a dat ca amintire.

— Oribil! Strigă Anne.

Vorbind, Poirot o conduse pe Rhoda în altă cameră.

— Mi-a fost dat ca amintire fiindcă... După câteva minute se reîntoarseră. Anne le ieși înainte.

— Domnule Poirot, iată după părerea mea, cele mai frumoase șase perechi. Acestea sunt foarte potrivite pentru seară iar acestea pentru serile de vară când se lasă întunericul foarte târziu.

— Multe mulțumiri, domnișoară.

Le propuse încă un pahar de sirop, dar ele refuzară. Apoi le conduse politicos până la ușă.

După plecarea celor două fete. Poirot se întoarse în salon și se îndreptă drept spre masa cu ciorapi.

Poirot clătină gânditor din cap.

Cumpărase nouăsprezece perechi de ciorapi și nu mai erau decât șaptesprezece.

CAP. XXIV

TREI ASASINI ELIMINAȚI?

Întorcându-se la Londra șeful poliției Battle se duse la Poirot. Anne și Rhoda părăsiseră salonul detectivului, cu o oră înainte.

Fără nici o introducere, Battle îl raporta lui Poirot rezultatul anchetei sale din Devonshire.

— Suntem pe calea cea bună. Nu rămâne nici o îndoială, spuse el ca o concluzie. Iată la ce se referea Shaitana când vorbea de „mici accidente”. Ceea ce nu înțeleg însă, e mobilul...

— De ce naiba o fi ucis pe femeia aceea?

— În privința aceasta, prietene, cred că te pot lămuri.

— Vă ascult domnule Poirot.

— Am încercat tocmai o mică experiență. Am rugat-o pe Miss Meredith și pe prietena ei să mă viziteze. Procedând ca și cu ceilalți, am întrebat-o pe Miss Anne dacă-și amintea de obiectele aflate în salonul lui Shaitana, în seara crimei.

— Battle îl privi pe Poirot cu curiozitate.

— Ah! Tot mai țineți la amănuntele astea?

— Perfect. Ele au utilitatea lor. Miss Meredith s-a arătat foarte bănuitoare... Extrem de bănuitoare Fata aceasta nu se lasă păcălită. Atunci Hercule Poirot, ia făcut una din micile lui scamatorii, întinzându-i o cursă grosolană.

Ea a menționat un scrin cu bijuterii. „Obiectul acela nu se găsea în celălalt capăt al camerei în fața mesei unde se afla pumnalul”? Am întrebat-o eu. Dar Miss Anne n-a căzut în cursă. A înconjurat-o chiar cu multă iscusință. Dar satisfăcută de ea însăși, a părăsit-o vigilența.

O întrebasesem cu intenția s-o fac să mărturisească faptul că, cunoștea locul unde se afla pumnalul și că ea îl remarcase.

Cred că în sinea ei se felicita, căci a început să vorbească fără s-o silesc, de bijuteriile pe care le remarcase. Nu-și mai amintea de altceva, cu excepția... Unui vas cu crizanteme a cărui apă trebuia schimbată.

— Ei și? Făcu Battle.

— Amănuntul acesta merită reținut. Dacă n-am ști nimic despre fata aceasta, amănuntul acesta ne-ar arăta caracterul ei. Ea observă florile. Deci le iubește?

Nu prea, fiindcă ea nu pomeneste de un vas mare. Cu lalele mici, care ar fi trebuit să atragă imediat atenția unei femei care iubește florile. Nu. Dama de companie vorbește.

Tânăra fată însărcinată să schimbe apa din vasele cu flori, și, în plus, o tânără fată care-i plac bijuteriile. Atitudinea ei, nu e semnificativă?

— Încep să pricep unde vreți să ajungeți, domnule Poirot.

— Cum vă spuneam în altă zi, eu joc cu cărțile pe masă. Când mi-ați spus povestea ei și când doamna Oliver făcu o declarație senzațională, spiritul meu se concentrează asupra unui punct important. Crima n-a putut fi comisă din interes, dat fiind că Miss Meredith a trebuit să continue să-și câștige existența. Am studiat caracterul lui Miss Meredith, așa cum îmi apărea el în mod superficial. O fată tânără destul de timidă, săracă, dar elegant îmbrăcată, iubind lucrurile frumoase... Mai degrabă având temperamentul unei hoațe decât al unei asasine.

V-am întrebat atunci, dacă doamna Eldon era o femeie

ordonată. Mi-ați răspuns negativ. Atunci am construit o ipoteză: să admitem că găsim un punct slab în cuirasa lui Miss Anne Meredith... Că fură prin magazine.

Săracă și iubind luxul, fără îndoială că a furat mici obiecte de la stăpâna ei, o broșă poate, bani, un colier de perle. Doamna Eldon, dezordonată și nechibzuită, o fi crezut că le-a pierdut. Niciodată nu și-ar fi bănuir guvernanta cea drăguță.

Acum să ne închipuim o stăpână exact opusă celei dintâi. Ea n-ar întârzia să observe dispariția unei bijuterii și ar acuza-o pe Miss Meredith. Iată un motiv plauzibil de asasinat.

Cum vă spuneam, atunci seara, Miss Meredith, n-ar fi putut ucide decât de frică. Un singur lucru o putea salva: moartea stăpânului ei.

Deci va schimba locul flacoanelor... Doamna Benson va muri... Și, amănunt destul de nostim, va muri convinsă că ea însăși a comis eroarea și nu se va gândi O clipă s-o bănuiască pe mica ticăloasă, înspăimântată de actul ei.

— Posibil, spuse Battle, dar nu e decât o ipoteză.

— O ipoteză... Și chiar o probabilitate... Căci azi după amiază i-am întins o cursă foarte fină după nereușita primei încercări. Dacă prezumțiile mele se confirmă... Niciodată Anne Meredith n-a putut-rezista față de o frumoasă pereche de ciorapi. După ce i-am dat a înțelege că nu știam numărul exact al perechilor de ciorapi de pe masă, am lăsat-o singură în cameră. Rezultatul: în loc de 19 perechi de ciorapi, nu mai am decât șaptesprezece. Deci lipsesc două perechi, care actualmente se găsesc în poșeta lui Miss Meredith.

— Ah! Ce risc a înfruntat.

— Ba de loc. De ce-aș fi bănuir-o? De omor? Își închipuia că luând una sau două perechi de ciorapi, nu risca nimic. Nu sunt pe urmele unei hoațe. Pe de altă parte hoața, adică cleptomana, e totdeauna convinsă că o să scape cu obrazul curat.

— Asta-i și părerea mea, spuse Battle dând din cap. Femeile sunt proaste și ulciorul nu merge de multe ori la apă... Intre noi fie zis, cred că am pus mâna pe ea. Anne Meredith a fost prinsă cu mîța-n sac. Ea a schimbat flaconul de la locul lui.

Știm că a comis o crimă... Dar cum s-o probăm?

Crima nedescoperită nr. Doi. Roberts iese cu fața curată. Miss Meredith de asemeni. Și Shaitana? Anne Meredith l-a ucis?

După o scurtă tăcere reluă:

— Sunt cu totul zăpăcit. Anne Meredith nu e pe măsura unei atare lovituri. Să schimbi locul unui flacon, mai merge. Ea știa că nimeni n-o poate acuza. Oricine din casa: ar fi putut-o face. Stratagema risca însă, la fel de mult să dea greș. Doamna Benson ar fi putut observa înainte de a bea otrava și poate n-ar fi murit.

Pentru Shaitana, cazul se prezenta altfel. Crima aceasta îndrăzneată a fost comisă cu sânge rece.

— Sunt de acord cu dv., îi spuse Poirot. Aceste două crime nu seamănă de loc una cu alta.

— În al doilea caz, deci o putem șterge pe Anne Meredith. Să eliminăm deci pe Miss Meredith și pe doctorul Roberts. Dar Despard? Ancheta dv., la doamna Luxmore a dat vreun rezultat?

Poirot relatează vizita din după amiaza precedentă. Battle făcu o strâmbătură.

— Am avut de-a face cu acest fel de femei. Imposibil să scoți adevărul de la ele.

Poirot descrie apoi întrevederea sa cu Despard, și-i repetă lui Battle versiunea exploratorului.

— Îl credeți? Întrebă brusc Battle.

— Pe legea mea, da. Battle suspină.

— Și eu. Nu e omul care să ucidă pe un altul ca să-i ia femeia. Și pe urmă, la ce servește divorțul? Cheltuielile procesului l-ar fi ruinat? Nu, eu cred că nenorocitul de Shaitana s-a înșelat: asasinul nr. Trei nu era în realitate un asasin.

Battle îl întrebă pe Poirot din ochi.

— Rămâne?

— Doamna Lorrimer, spuse Poirot.

Soneria telefonului răsună și Poirot se ridică să răspundă. Pronunță câteva cuvinte și așteaptă.

Apoi puse la loc receptorul și se întoarse spre Battle.

— E doamna Lorrimer anunță el cu un aer grav. Mă roagă să trec pe la ea pentru o clipă.

Battle clătină încet din cap.

— Oare mă înșel? Am impresia că așteptați o comunicare în felul acesta.

— Da, vag, spuse Poirot.

— Atunci, nu pierdeți timpul. Poate veți reuși să descoperiți în sfârșit, adevărul.

CAP. XXV

MĂRTURISIRILE DOAMNEI LORRIMER

În ziua aceea apartamentul doamnei Lorrimer părea întunecos și trist. Ea însăși părea mai îmbătrânită de la ultima vizită a lui Poirot.

Îi primi totuși plină de amabilitate, cu stăpânirea ei de sine obișnuită.

— Vă mulțumesc că ați venit să mă vedeți, domnule Poirot. Știu că sunteți un om foarte ocupat.

— La ordinele dv. Doamnă, răspunse Poirot înclinându-se politicos.

Doamna Lorrimer apăsă pe butonul unei sonerii, aflat lângă cămin.

— Ni se va aduce imediat ceaiul. Nu știu dacă împărtășiți punctul meu de vedere, dar e nevoie de oricare preliminarii înainte de a aluneca pe panta mărturisirilor.

— Deci îmi veți face mărturisiri doamnă? Doamna Lorrimer nu răspunse, în aceeași clipă intră camerista ei.

Când aceasta plecă, primind ordinele stăpânei ei, d-na Lorrimer rosti sec:

— La ultima dv. Vizită, mi-ați spus că veți veni imediat ce vă voi chema. Fără îndoială, aveți intuiția că voi avea nevoie de dv. Fără întârziere.

Se aduse ceaiul și în timp ce-l servea, doamna Lorrimer vorbi de lucruri banale.

Profitând de o pauză, Poirot remarcă:

— Mi se pare că dv. Și Miss Meredith, ați luat zilele astea ceaiul împreună.

— Exact. Când ați văzuto?

— Chiar azi după amiază.

— A venit ea la Londra, sau ati fost dv. La Wailingford?

— Ea și prietena ei, au avut bunăvoința să-mi facă o vizită.

— Ah! Prietena ei... N-am întâlnit-o încă.

— Poirot rosti surâzând:

— Omorul acela pare să fi apropiat oamenii. Astfel dv. Și Miss Meredith ați luat ceaiul împreună, iar maiorul Despard cultivă prietenia lui Miss Meredith.

Numai doctorul Roberts poate, rămâne un singuratec.

— Am jucat cu el bridge, de curând. Părea la fel de bine dispus ca de obicei.

— E la fel de pasionat după bridge?

— Da... Continuă să anunțe în felul lui extravagant... Și săă scape cu obraz curat.

După o tăcere, ea reluă:

— L-ați văzut de curând pe dl. Battle?

— L-am văzut și pe el azi după amiază. Era la mine, în clipa în care mi-ați telefonat.

— Cum merge ancheta?

— Bravul Battle nu prea înaintează, dar o s-o scoată el la capăt, doamnă:

— Rămâne de văzut.

Pe buze îi apăru umbra unui surâs ironic.

— S-a interesat mult de mine zilele acestea, și mi-a răscolit trecutul până în frageda copilărie.

Mi-a întrebat prietenii și a vorbit cu servitorii, cu cei pe care-i am acum și cu cei pe care i-am avut.

Nu prea știu ce-a urmărit, dar și-a dat destul osteneala. Ar fi putut să se oprească la declarațiile mele. Îl cunoșteam foarte puțin pe Shaitana.

După cum v-am spus, îl întâlnisem la Luxor, fără ca relațiile noastre să se extindă. Șeful poliției nu va descoperi nimic altceva.

— Tot ce se poate.

— Ați făcut și dv. O anchetă, domnule Poirot?

— Asupra dv. Doamnă?

— Da asupra mea.

Poirot clătină încet din cap.

— N-ar fi servit la nimic.

— Ce vreți să spuneți cu aceasta;

— Voi fi foarte sincer doamnă. De la început mi-am dat seama că din cele 4 persoane care se aflau în seara aceea în salonul lui Shaitana, erați aceea care posedați cea mai multă inteligență, sânge rece și logică. Dacă ar trebui să pariez pe cel mai capabil din cei patru invitați, de a comite, crima și a scăpa nepedepsit de justiție, v-ași alege pe dv. Doamnă.

— E un compliment? Întrebă ea ridicând sprâncenele. Poirot continuă, fără să dea importanță acestei întreruperi.

— Pentru ca o crimă să rămână nepedepsită, câteodată e necesar să prevezi toate amănuntele și eventualitățile necesare. Trebuie să lovești la momentul ales și în locul voit, Doctorul Roberts ar da greș prin grabă și prea multă încredere în sine, maiorul Despard are probabil prea multe scrupule, ca să comită o crimă, cât despre Miss Meredith, ea și-ar pierde capul și s-ar trăda imediat.

Dv. Doamnă, n-ați cădea în niciuna din greșelile acestea. V-ați păstra ideile, aveți o mare prudență și pe deasupra nu păreți a fi acea femeie care să se sperie.

Doamna Lorrimer rămase o clipă tăcută, cu un surâs ciudat în colțul buzelor. Însfârșit, luă cuvântul: _ Atunci', aceasta e părerea dv. Despre mine domnule Poirot? În ochii dv., ași fi femeia predestinată să comit o crimă perfectă?

— În orice caz, cred că supozițiile mele, nu vă vor supăra.

— Ah! Exclamă Poirot privind-o cu atenție.

— Le găsesc chiar foarte interesante. Prin urmare ași fi singura persoană din cei patru, datată cu calitățile necesare pentru a-l uide pe Shaitana fără a fi descoperită?

— Nu m-ași putea pronunța chiar definitiv.

— Adevărat? Vorbiți vă rog mai limpede.

— Mai înainte am rostit o frază care s-ar rezuma astfel: pentru ca o crimă să rămână nedescoperită e necesar

câteodată să se prevadă toate detaliile.

Vă atrag în special atenția asupra cuvântului câteodată. Căci într-adevăr, există și altfel de crimă reușită. Cred că vi s-a întâmplat să-i spui cuiva pe neașteptate: „încearcă să atingi arborele acela cu o piatră”. Interpelatul se execută și – lucru curios – aproape totdeauna nimerește arborele.

Pe urmă, dacă vrea să încerce aceeași ispravă, nu mai reușește decât foarte greu, fiindcă începe să se gândească: „Tare... Nu așa tare... Puțin mai la dreapta... la stânga. Primul act a fost săvârșit aproape inconștient, corpul ascultând în chip instinctiv, ca la animale. Ei, bine doamnă, acest fel de reflexe există-n crimă: o crimă comisă sub impulsia momentului... O inspirație... Un gând de moment.

Asasinul lui Shaitana a acționat sub imperiul unei inexorabile necesități de moment.

Și aceasta doamnă, nu corespunde, deloc temperamentului dv. Dacă l-ați fi ucis pe Shaitana, ați fi premeditat crima.

Doamna Lorrimer agită slab mâna, ca și cum ar fi vrut să înlăture căldura ce venea dinspre cămin.

— Înțeleg raționamentul dv. Asasinatul nefiind premeditat, prin urmare n-ași putea fi vinovată nu-i așa, domnule Poirot?

Detectivul înclină din cap.

— Așa e, doamnă.

Ea se plecă înainte, imobilă.

— Și totuși, domnule Poirot, eu l-am ucis pe Shaitana.

CAP. XXVI

ADEVĂRUL

Domni o tăcere care se prelungi.

În cameră se lăsase încet, încet, întunericul.

Doamna Lorrimer și Hercule Poirot nu se priveau. Ochii lor erau îndreptați spre focul din cămin. S-ar fi spus că timpul se opriese în loc.

În sfârșit, Poirot suspinând se mișcă în fotoliu.

— Deci, dv. Sunteți doamnă! De ce l-ați omorât?

— Știți la fel de bine ca și mine, domnule Poirot.

— Fiindcă cunoștea un secret din trecutul dv.?

— Da.

— O altă crimă. Nu-i așa doamnă? Ea plecă capul. Poirot o întreabă.

— De ce-mi faceți aceste mărturisiri? Ce va îndemnat să mă chemați?

— Nu mi-ați prezis într-o zi că o voi face?

— Da, o nădărduiam. Știam că veți mărturisi adevărul în momentul ales de dv. Dacă n-ați fi vrut să vorbiți, ați fi putut păstra tăcerea, dar socoteam că într-o zi sau într-alta va trebui să vorbiți.

Doamna Lorrimer aprobă dând din cap.

Vocea ei se stinse brusc. Poirot o privi cu curiozitate.

— Ați, bănuir foarte bine că oboseala, singurătatea...

— Ah! Da, acum înțeleg...

— Singură... Absolut singură... Reluă doamna Lorrimer. Numai dacă ai trecut prin asta, poți înțelege ce înseamnă să trăiești singură cu remușcările.

— Vă rog să acceptați simpatia mea, doamnă.

— Mulțumesc, domnule Poirot, spuse femeia plecând capul.

Poirot continua pe un ton mai viu:

— Trebuie să înțeleg doamnă că vorbele pronunțate de dl. Shaitana împotriva dv., le-ați luat ca pe o amenințare directă la adresa dv.?

Ea făcu un gest afirmativ din cap.

— Mi-am dat imediat seama că făcea aluzie la mine. Aluzia sa la arma preferată a femeii, otrava, era îndreptată împotriva mea. Nu mă mai îndoiam că știa. În altă circumstanță, vorbind despre un proces foarte celebru, mă privise tot timpul. Simțea o voluptate diabolică. Nu mai exista nici o îndoială.

— Bănuiți care ar fi putut fi intențiile sale?

— Prezența dv. Și a șefului poliției, nu mi au lăsat nici o urmă de îndoială. Am dedus că Shaitana pentru a-și arăta abilitatea, voia să vă lase să bănuiți că el descoperise o crimă pe care n-o bănuia nimeni.

— În ce moment v-ați hotărât să acționați, doamnă?

— Asupra acestui punct e greu să dau preciziuni.

Remarcasem pumnalul înainte de a ne așeza la masă Când ne-am reîntors în salon, am luat arma și am strecurat-o în năneacă. În prealabil, m-am asigurat că nimeni n-a observat gestul meu.

— Ați dat dovadă de o mare îndemânare, doamnă.

— Știam exact ce aveam de făcut. Nu aveam decât să-mi pun planul în aplicare. Desigur riscam mult, dar socoteam că făcea să risc.

— 'Înțeleg, atunci au intrat în joc sângele rece și perspicacitatea dv.

— Partida de bridge începu, continuă d-na Lorrimer cu voce liniștită. Însfârșit, mi s-a oferit prilejul. Era un joc la care eu făceam pe „mortul”. M-am plimbat prin cameră până la cămin. Shaitana ațipise. I-am privit pe ceilalți jucători. Toți erau foarte absorbiți de joc. M-am aplecat și l-am străpuns cu pumnalul.

O clipă vocea femeii tremură, dar imediat ea își recăpătă stăpânirea de sine.

— I-am vorbit, cu scopul de a-mi creia un eventual alibi. Am făcut câteva remarci asupra jocului. Am lăsat să se creadă că mi-a răspuns și m-am dus la locul meu zicându-i: „Sunt de-aceeași părere. Nici eu nu pot să sufăr radiatoarele.

— N-a scos nici un strigăt?

Nu! Doar un geamăt înfundat, care de la distanță, ar fi putut părea un răspuns.

— Și pe urmă?

— Pe urmă m-am întors la masa de bridge.

— V-ați așezat și ați continuat jocul?

— Da.

— Și ați fost atât de interesată de joc, încât după două zile mi-ați putut anunța toate anunțurile și levatele?

— Da, răspunse simplu doamna Lorrimer.

— Uimitor! Exclamă Hercule Poirot.

Se răsturnă în fotoliu, clătinând de câteva ori din cap.

— Mai rămâne un punct întunecos, doamnă.

— Care?

— O femeie chibzuită ca dv., vă hotărâți deodată să.

Comiteți un act pentru care înfrunțați un risc enorm.

Vă încercați norocul cu o reușită complicată și două săptămâni mai târziu, dv. Înși-vă vă denunțați.

Sincer vorbind doamnă, în toată afacerea aceasta rămâne un fond misterios.

Pe buzele doamnei Lorrimer apăru umbra unui surâs ciudat.

— Nu vă înșelați, domnule Poirot. Există un amănunt pe care nu-l cunoașteți: Miss Meredith v-a spus că m-a întâlnit acum câteva zile?

— Dacă nu mă înșel, aceasta s-a întâmplat prin apropiere de locuința d-nei Lorrimer.

— Așa e, dar voiam să văd dacă cunoașteți numele străzi... Am întâlnit-o pe Miss Meredith în Harley Street, înțeleg.

— Natural. Consultasem un specialist care mi-a confirmat ceea ce bănuiam numai pe jumătate.

Surâsul d-nei Lorrimer își pierdu toată tristețea, pe figura ei se răspândise acum o imensă bunățate.

— Nu voi mai juca mult timp bridge, domnule Poirot. Doctorul mi-a ascuns puțin adevărul. Dacă m-aș îngriji foarte bine, mi-a spus el, aș mai putea trăi încă ani de zile. Dar eu nu sunt o femeie care să urmeze un regim plicticos. Atunci am început să văd cazul meu într-o lumină nouă. O lună, două... Nu mai mult.

Și pe când ieșeam de la specialist, am găsit-o pe Miss Meredith pe trotuarul din față. Am invitat-o să ia ceaiul cu mine.

După o scurtă pauză, ea continuă:

— În definitiv, eu n-am un suflet rău. În timp ce luam ceaiul, m-am gândit: prin actul meu de atunci seara, nu numai că i-am luat viața lui Shaitana (ireparabilul fusese comis), dar într-un fel tulburasem și viața altor trei oameni: doctorul Roberts, maiorul Despard și Anne Meredith, care nu-mi făcuseră nici un rău și care sufereau o mulțime de neplăceri din cauza mea. Cel puțin, puteam îndrepta starea aceasta de lucruri. Nu m-a mișcat prea mult soarta doctorului Roberts și a maiorului Despard. Ei sunt bărbați și se pot apăra singuri, dar mi-a fost milă de Anne Meredith...

După o clipă de șovăire, ea continuă încet:

— Anne Meredith e o fată tânără, cu întreaga viață înaintea ei. Afacerea aceasta i-ar putea strica întreg viitorul...

„Gândul acesta m-a turburat”.

Atunci domnule Poirot, am înțeles că venise momentul să fac mărturisiri. Nu mai putem păstra secretul. Iată de ce v-am telefonat.

Se scurseră câteva minute.

Privind-o fix pe doamna Lorrimer, într-un târziu Poirot luă cuvântul:

— Doamnă Lorrimer sunteți... Foarte sigură (îmi veți spune tot adevărul nu-i așa?), că asasinarea lui Shaitana n-a fost premeditată? N-ați pregătit cumva crima înainte de a veni la dîneu?

Doamna Lorrimer îl privi o clipă și clătină violent din cap.

— Nu!

— Susțineți că n-ați pregătit crima de mai înainte?

— Vă jur că nu!

— Atunci, atunci... Mințiți. Trebuie să mințiți.

Vocea doamnei Lorrimer deveni tăioasă:

— Domnule Poirot, nu vă permit.

Micul detectiv se ridică deodată din fotoliu. Traversă dintr-o săritură camera și deschise lumina.

Apoi se așează din nou în fotoliu, puse mâinile pe genunchi și privi pe gazda sa pătrunzător.

— Rămâne de văzut, doamnă, dacă Hercule Poirot poate să se înșele.

— Nimeni nu e infailibil, replică sec doamna Lorrimer.

— Eu însă sunt, afirmă Poirot. Nu mă înșel niciodată. De data aceasta s-ar părea că evidența m-a doborât.

În cazul acesta însă, e fantastic că Hercule Poirot știe mai bine de cât dv. Care vă acuzați, felul cum s-a comis crima aceasta.

— Fantastic și absurd, rosti cu răceală, doamna Lorrimer

— Nu mai rămâne decât că sunt nebun, nebun de legat.

Totuși, pentru numele lui Dumnezeu, nu sunt nebun. Am dreptate. Trebuie să am dreptate. Sunt dispus să admit că l-ați

ucis pe Shaitana, dar în felul descris. E imposibil să acționezi altfel decât ți-e firea.

Făcu o pauză. Doamna Lorrimer își mușcă buzele. Deschise gura, dar Poirot i-o luă înainte:

— Asasinatul comis asupra lui Shaitana a fost premeditat, sau nu sunteți dv. Vinovată.

Doamna Lorrimer răspunse pe un ton fără replică:

— Încep să cred că sunteți nebun, domnule Poirot. Din moment ce mărturisesc crima, de ce v-ași ascunde felul cum am procedat? Nu văd cu ce scop ași putea-o face.

Poirot se ridică din nou și făcu câțiva pași prin salon. Când se așează din nou în fotoliu, nu ma era același. Îi spuse doamnei Lorrimer plin de curtoazie:

— Acum, văd că nu dv. L-ați ucis pe Shaitana. Înțeleg totul. Harley Street și mica Anne Meredith descurajată pe trotuar. Văd și o altă femeie... În trecut, o femeie care a trăit singură... Lamentabil de singură. Oh, înțeleg toate acestea, dar rămâne totuși o enigmă: de ce sunteți atât de sigură că Anne Meredith e ucigașa?

— Într-adevăr, domnule Poirot, depășiți...

— E inutil să mai protestați, să continuați să mă mințiți, doamnă, căci vă spun că cunosc adevărul.

Înțeleg foarte bine emoția dv. De atunci, din Tlarley Street. N-ați fi procedat la fel pentru dl. Roberts și nici pentru maiorul Despard, dar v-a fost milă de mica Anne Meredith, fiindcă a comis un act identic cu cel comis de dv. Odinioară.

Îmi închipui că nici nu știți ce mobil a împins-o. Dar când v-a întrebat șeful poliției, știați la ce să vă așteptați. Vedeți și dv. Că știu totul. La ce bun să mai continuați cu minciuna?

Poirot așteaptă în zadar un răspuns. Cu un aer satisfăcut continuă:

— Purtarea dv., doamnă, merită toate laudele. Asumați toate riscurile, mărturisind o crimă pentru a scăpa un sărman copil.

— Uitați că eu însumi nu sunt o femeie fără pată. Cu mulți ani în urmă, domnule Poirot, mi-am ucis bărbatul.

Pentru o clipă domni tăcerea.

— În definitiv sunteți logică și posedați simțul justiției.

Sunteți gata să ispășiți o greșeală, a trecutului. O crimă e o crimă, oricare ar fi victima. Dv. Doamnă sunteți curajoasă și aveți o minte luminată. Dar vă pun din nou întrebarea: Cum puteți afirma că Anne Meredith l-a ucis pe Shaitana?

Un suspin adânc scăpă de pe buzele doamnei Lorrimer. Poirot îl învinsese ultimele ei rezistențe. Ea răspunse cu simplitatea unui copil:

— Fiindcă am văzut-o eu!

CAP. XXVII

MARTORUL OCULAR.

Poirot nu se mai putu stăpâni. Azvârli capul pe spate și râsul său vesel, franțuzesc, umplu salonul.

— Iertare, doamnă, spuse el, ștergându-și ochii, nu m-am mai putut stăpâni. Iată-ne discutând, argumentând, întrebând, făcând apel la psihologie – și când colo, există un martor ocular a crimei. Vă rog să-mi expuneți faptele.

— Era către sfârșitul serii, Anne Meredith era „mortul” la bridge. Ea se ridică: privi cărțile partenerilor săi și se plimbă prin cameră.

Partida nu era deloc interesantă și știam dinainte care va fi rezultatul: deși n-am socotit necesar să mă concentrez. M-am uitat spre cămin: Anne Meredith era aplecată către Shaitana. Deodată se ridică și ceeace mă miră, mâna ei atinse pieptul bărbatului. Atunci am văzut pe figura ei o expresie de groază.

Natural, neștiind ce era, m-am mulțumit să mă întreb ce s-o fi întâmplat. Mai târziu, am înțeles.

— Dar ea nu știa, c-o văzusem.

— Sărmanul copil, spuse doamna Lorrimer. Atât de ...tânără. Având întreaga viață înaintea ei: Tăcerea mea nu vă poate mira, domnule Poirot.

— Nu, nu câtuși de puțin.

— Mai ales fiindcă știți că și eu... Ea se cutremură. Nu eu o puteam trăda. Era treaba poliției.

— Sunt de aceeași părere. Dar azi v-ați depășit intențiile.

— N-am fost niciodată o femeie prea sensibilă, dar acesta vine cu vârsta. Credeți-mă, domnule Poirot, că nu mă

înduioșez prea ușor.

— Mila e rareori o bună călăuză. Miss Meredith e tânără, delicată, are o înfățișare timidă și sperioasă. Oh! Desigur, e capabilă să inspire compătimire. Dar eu nu împărtășesc felul dv. De a vedea.

Vreți să vă spun doamnă, de ce l-a ucis Miss Anne Meredith pe Shaitana? Deoarece el știa ca ea suprimase pe o bătrâna la care fusese guvernantă și care o prinsese în flagrant delict de furt.

Doamna Lorrimer păru uimită.

— E posibil, d-le Poirot?

— Nu mai rămâne nici o îndoială. Cu aerele ei prefăcute, micuța Meredith e foarte periculoasă.

De când siguranța ei e amenințată, ea nu mai cunoaște nici un scrupul... Și lovește mișelește.

Miss Anne, nu s-ar opri la aceste două crime.

Dacă scapă cu obraz curat, capătă și mai mare încredere în sine...

— E oribil ceea ce spuneți, domnule Poirot, oribil. Micul detectiv belgian, se ridică.

— Doamnă, vă rog să-mi dați voie să mă retrag, și reflectați bine la tot ce v-am spus.

Ușor schimbată în convingerile ei, doamna Lorrimer încercă să-și recapete tonul ei obișnuit.

— Dacă voi crede de cuvântă, domnule Poirot, voi nega convorbirea pe care am avut-o. Amintiți-vă că nu aveți nici un martor. Rămâne între noi deci, tot ce v-am spus.

Poirot răspunse grav:

— Nu se va face nimic doamnă, fără consimțământul dv Fiți pe pace. Am metodele mele personale. Acum știu la ce să mă aștept.

Apoi își duse mâna la buze.

— Doamnă vă rog să-mi dați voie să vă exprim toată admirația mea. Cred că nu mai există femeie ca dv. Nouăzeci și nouă la sută, în cazul dv. N-ar fi putut rezista tentației de a...

— De a?

— De a-mi spune pentru ce motiv v-ați ucis soțul... Și de ce n-ați tăcut.

Doamna. Lorrimer adoptă o atitudine rigidă.

— Domnule Poirot, motivul acela mă privește numai pe mine.

— Admirabil! Exclamă Poirot sărutându-i din nou mâna și părăsi camera.

Afară se lăsase frig. Poirot căuta din ochi un taxi.

Nevăzând niciunul, se hotărî să pornească în direcția King's Road. Reflectă, dând din când în când din cap. Odată, clătină din cap negativ.

Se întoarse și văzu pe cineva ureând scările casei doamnei Lorrimer. Silueta, semăna cu aceea a lui Anne Meredith. Se întrebă o clipă, dacă s-o oprească sau nu, pe urmă, își continuă drumul.

Ajuns acasă, află că Battle plecase fără să-i lase nici un mesaj.

Se îndreptă spre telefon și chemă pe șeful poliției.

— Allo! Răspunse Battle. Aveți vreo noutate?

Cred și eu. Prietene. Trebuie s-o arestezi imediat pe Anne Meredith.

— Bine. Mă duc... Dar de ce atâta grabă?

— Fiindcă domnișoara aceasta poate deveni periculoasă.

După un timp, Battle spuse:

— Înțeleg ce vreți să spuneți. Dar nu e cazul. Oricum, e inutil, să precipităm lucrurile.

I-am trimis deja o înștiințare oficială, anunțându-i vizita mea pentru mâine. Va fi poate excelent s-o tulburăm puțin.

— Se poate să vă însoțesc?

— O. Voi fi onorat, domnule Poirot. Poirot, închise telefonul. Avea o figură gânditoare și preocupată. Rămase mult timp în fața focului, cu fruntea încrețită.

În sfârșit, alungându-și temerile și îndoielile, se duse la culcare.

— Vom vedea aceasta mâine, spuse el. Dar nu bănuia ce-i rezerva ziua următoare.

CAP. XXVIII
SINUCIDEREA.

Soneria telefonului răsună chiar în clipa în care Poiroti se pregătea să-și bea cafeaua cu lapte.

El ridică receptorul și auzi vocea lui Battle:

— Domnul Poirot, la aparat?

— Da, eu sunt. Ce s-a întâmplat?

După vocea șefului poliției, înțelese că se întâmplase ceva grav. Își aminti de vagile sale presimțiri din ajun.

— Spune repede, prietene.

— E vorba de doamna Lorrimer.

— Lorrimer... Ei bine?

— Ce dracu, i-ați povestit ieri... Sau ce v-a mărturisit? Nu - miați spus nimic, lăsându-mă să cred că trebuie să ne ocupăm mai degrabă de Anne Meredith.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă Poirot calm.

— O sinucidere.

— S-a sinucis doamna Lorrimer?

— Exact. Se pare că de o bucată de vreme era foarte deprimată. Doctorul său îi prescrisese un somnifer și ieri seara a luat o doză prea mare.

Poirot suspină adânc.

— Nu cumva e vorba... de un accident?

— Cătuși de puțin. Ea și-a pus planul în aplicare și a scris celor trei

— Care trei?

— Roberts, Despard și Miss Meredith. I-a anunțat că a ales calea cea mai bună ca să scape de neplăcerile pricinuite O scrisoare dintre cele mai calme și mai pozitive, oglindea admirabil felul de-a fi a acestei femei bizare.

Poirot nu răspunse imediat.

Deci acestea erau ultimele dorințe ale doamnei Lorrimer. Ea vroia, cu orice preț, s-o scape pe Anne Meredith.

O moarte rapidă și fără suferințe, în locul unui final dureros. Ultimul său act era un act de altruism. Ea o salva pe tânăra fată, de care o unea o legătură secretă de simpatie, își pregătise cu grijă sinuciderea și o anunțase celor trei interesați

Ce femeie! Admirația lui Poirot crescuse. Această promptă hotărâre și această voință de neclintit, o oglindea perfect.

El și-a închipuit că a convins-o, dar ea preferase să procedeze așa cum socotise că e mai bine.

Gândurile lui Poirot, fură întrerupte de vocea lui Battle.

— Ce naiba i-ați spus ieri? Fără îndoială că ați demascat-o și iată rezultatul. Și totuși mi-ați dat a înțelege, că gândurile dv., se îndreptau spre Anne Meredith.

Poirot tăcu o clipă. D-na Lorrimer moartă, îl silea să-i îndeplinească dorințele, mai bine decât dacă ar fi fost în viață.

Declară, încet, cu neplăcere:

— Am greșit...

— Ah! V-ați înșelat! Exclamă Battle. Probabil și-a închipuit că vă pregătiți s-o arestați. Păcat că ați lăsat-o să ne alunece astfel printre degete.

— Nu avem nici un fel de probă împotriva ei, replică Poirot.

— Nu, și poate e mai bine așa. Dar nu cumva ați pregătit dv. Lovitura aceasta de teatru, domnule Poirot?

Poirot protestă indignat. Apoi întrebă:

— Povestiți-mi exact cum s-a întâmplat.

— Roberts și-a cercetat scrisorile, puțin înainte de ora opt. Fără să piardă o clipă, a sărit în mașină, însărcinându-și servitoarea să ne înștiințeze, ceea ce ea a făcut imediat. Când ajunse, i se spusese că doamna Lorrimer nu se sculase încă.

Atunci se repezi în camera ei de culcare, dar era prea târziu. În zadar, îi făcu respirație artificială.

Medicul nostru legist, care sosi după puțin timp, nu putut decât să constate evidența.

— Despre ce fel de somnifer e vorba?

— Cred că de veronal. Pe noptieră s-a găsit un tub cu pastile.

— Și ceilalți doi? Au luat legătura cu dumneata?

— Despard e plecat și nu și-a citit încă scrisorile.

— Și Miss Meredith?

— Tocmai i-am telefonat.

— A citit scrisoarea cu câteva minute înainte de a vorbi cu ea. Acolo poșta vine ceva mai târziu.

— Cum a reacționat?

— Foarte natural. O vie ușurare, puțin deghizată. Era tulburată și mișcată...

— Unde sunteți acum? Întrebă Poirot.

— În Chene Lane, la doamna Lorrimer.

— Bine. Vin și eu acolo imediat.

În holul vilei, Poirot îl întâlnește pe doctorul Roberts pe punctul de a pleca. În dimineața aceea, doctorul Roberts părea că-și pierduse buna sa dispoziție obișnuită. Era palid și tulburat.

— Ce lamentabilă întâmplare, domnule Poirot!

Nu pot să-mi ascund ușurarea și totuși e lovitură grea. Nici o clipă n-am bănuțat-o pe doamna Lorrimer. Nu pot să-nii revin.

— Nici eu.

— Femeia aceasta liniștită și distinsă, atât de stăpână pe ea însăși! N-o văd comițând o crimă. De ce l-o fi omorât? N-o vom ști niciodată. Mărturisesc că aș fi fost curios s-o știu.

— Moartea ei aduce o mare ușurare!

— Fără îndoială. Ar însemna să fiu un ipocrit ca să susțin contrariul. Nu e de loc plăcut să știi că te bănuiește poliția. Cât despre femeia aceasta nefericită, ea a ales cea mai bună soluție.

— Remușcărilor au hotărât-o, spuse Roberts părăsind vila.

Poirot dădu gânditor din cap. Doctorul se înșela: nu remușcărilor o duseseră pe doamna Lorrimer la sinucidere.

Și suind scara, Poirot se opri ca să adreseze câteva cuvinte de consolare bătrânei servitoare care plângea în tăcere.

Ce nenorocire, domnule! Ce nenorocire! O iubeam atât de mult cu toții! Și când te gândești că ieri își bea ceaiul liniștită cu dv.! Azi, iat-o, că nu mai este! Niciodată nu voi uita ce s-a petrecut în dimineața asta. Domnul a sunat de patru ori, înainte de a veni să-i deschid. „Unde-i stăpâna d-tale? A strigat el. Eram așa de zăpăcită, că n-am putut să-i răspund. Înțelegeți nu intram niciodată înainte de a suna ea.

Atunci doctorul a întrebat: „Unde e camera ei? Și s-a urcat pe scară pe urmele mele.

Sosit la ușa doamnei, o deschise fără să bată și aruncă o privire asupra patului: „Prea târziu! A exclamat. Ea murise, domnule.

Mă trimise să caut spirt, apă caldă și făcu imposibilul ca s-o însuflețească. Pe urmă sosi poliția. De ce poliția? Mă întreb. Dacă doamna a luat o doză prea puternică de veronal, e din greșeală.

Fără să-i răspundă, Poirot o întrebă:

— Ieri seară, stăpâna d-tale era ca de obicei? Părea plictisită, îngrijorată?

— Nu, n-am observat domnule. Părea obosită și suferindă. De câțva timp, sănătatea ei lăsa de dorit.

— O știu.

Tonul de simpatie a lui Poirot o încuraja pe brava femeie să continue.

— Niciodată nu se plângea, domnule, dar eu și bucătăreasa eram foarte îngrijorate de ea.

Pierduse rezistența de odinioară și vizita tinerei fete care a venit după dv., trebuie s-o fi obosit.

Cu piciorul pe prima treaptă, Poirot se întoarce:

— Tânăra fată? A venit o tânăra fată ieri seara?

— Dva, domnule. Îndată după ce ați plecat dv. Se numea Miss Meredith.

— A stat mult?

— Aproape o oră, domnule.

— Și după aceea?

— Stăpâna noastră s-a dus să se culce. I s-a adus dineul în pat. Se plângea că e foarte obosită.

— Nu știi cumva dacă stăpâna d-tale a scris scrisori aseară?

— După ce s-a așezat în pat? Nu cred, domnule.

— Dar nu ești sigură?

— Pe masa din hol se găseau niște plicuri lipite, gata de pus la cutie. Le-am pus aseară, înainte de a închide ușa pentru noapte. Dar parcă le văzusem din timpul zilei.

— Câte erau?

— Două sau trei. Nu sunt sigură. Cred că trei.

— Dumneata, sau bucătăreasa, sau cine le-a pus la cutie... N-ați observat cui erau adresate?

Nu-mi luați în nume de rău întrebarea aceasta, dar e de cea mai mare importanță.

— Eu însumi le-am pus la cutie, domnule. Am văzut pe cea de deasupra... Era pentru Purtum și Mason. Celelalte, nu știu. Femeia vorbea cu o voce sinceră.

— Ești sigură că nu erau mai mult de trei scrisori? Poirot dădu din cap cu gravitate, urcând câteva trepte, apoi spuse:

— Știi că stăpâna d-tale lua un somnifer?

— Da, domnule. Urma rețeta doctorului Lang.

— Unde se afla somniferul?

— Într-un mic dulăpior din camera doamnei.

Fără să pună altă întrebare, Poirot urcă scara. La primul etaj, îl întâmpină Battle. Șeful poliției părea plictisit și descurajat.

— Mă bucur că vă văd, domnule Poirot. Vă prezint pe doctorul Davidson.

Doctorul legist îi strânse mâna. Era un bărbat înalt, cu înfățișare melancolică.

— Ne urmărește ghinionul, spuse el. Să fi venit cu o oră mai devreme, am fi putut-o salva.

— Hm! Făcu Battle. N-o spun în chip oficial, dar nu sunt supărat pe ea. Era o persoană de familie bună. Nu știu de ce l-a ucis pe Shaitana, dar fără îndoială că avea motive serioase, s-o facă.

— Orice ar fi, făcut Poirot, mă îndoiesc să fi trăit până la proces, căci era foarte bolnavă.

Doctorul legist aprobă din cap.

— E adevărat ceea ce spuneți. Poate e mai bine așa. El coborî scara, urmat de Battle.

— O clipă, doctore.

Poirot, cu mâna pe clanță întrebă:

— Pot intra?

— Da, spuse Battle. Am terminat constatările. Poirot intră și închise cu grijă ușa în urma lui. Se îndreptă spre pat și privi figura calmă a moartei.

Foarte mișcat, se întrebă dacă sărmana femeie părăsise lumea aceasta de bună voie pentru a scăpa o fată tână de moarte șj rușine, sau dacă există o altă explicație mai sinistă.

Anumite fapte...

Se aplecă brusc și examina o pată întunecată pe brațul

moartei.

Apoi se ridică cu o stranie lumină, felină în ochi: prietenii săi ar fi știut ce înseamnă aceasta.

El părăsi grăbit camera și coborî scara. Battle și unul din subordonații săi erau la telefon.

Omul puse la loc receptorul spunând:

— Nu s-a întors, domnule.

— E vorba de Despard, îi explică Battle lui Poirot. Am încercat să vorbesc cu el. Are o scrisoare purtând ștampila poștei din Chelsea.

Poirot puse o întrebare neașteptată.

— Înainte de a veni aici azi dimineață, doctorul Roberts a luat micul dejun?

Battle căscă ochii mirat.

— Nu, mi-aduc aminte că a spus că a venit aici nemâncat.

— Atunci, acum trebuie să fi ajuns acasă. Îi putem telefona.

Poirot formă numărul pe cadran.

— De ce aceasta?

— Doctorul Roberts? Întrebă el. Da, aici Poirot. Vă rog o întrebare, cunoașteți scrisul doamnei Lorrimer?

— Scrisul doamnei Lorrimer? Cred că azi l-am văzut pentru prima oară.

— Vă mulțumesc. Poirot depuse receptorul. Battle îl privi fix.

— Ce idee genială ați avut, domnule Poirot?

Poirot îl luă la braț.

— Ascultă bine, prietene. Ieri seara, la câteva minute după plecarea mea, Anne Meredith a venit aici. Am văzut o eu însumi urcând treptele, dar atunci nu eram sigur că e ea.

După ce a plecat, doamna Lorrimer s-a dus imediat la culcare, și după cum spune servitoarea, n-a scris nici un fel de scrisori. Pentru motive pe care le veți înțelege când vă voi povesti întrevvederea noastră, nu cred că doamna Lorrimer a scris aceste scrisori înainte de vizita mea.

Deci, când le-a scris?

— Poate după ce s-au culcat servitoarele, sugeră Battle. S-o fi sculat și le-o fi dus ea însăși la cutie.

— Posibil, dar se pune altă eventualitate: poate n-a scris ea

scrisorile acelea.

Battle scoase un ușor fluierat.

— Dumnezeu! Vrei să spui că...

Se auzi sunând telefonul. Sergentul duse receptorul la ureche, ascultă și se întoarce spre Battle.

— Sergentul O'Connor vă vorbește din apartamentul maiorului Despard, domnule. Se crede că Despard s-a dus la Wallingford-on-Thames.

Poirot îl luă de braț pe Battle.

— Repede, prietene. Trebuie să ne ducem și noi la Wallingford. Vă mărturisesc că sunt neliniștit.

N-am ajuns la sfârșitul surprizelor. Vă repet, prietene, că fata aceea e periculoasă.

CAP. XXIX

ACCIDENTUL

— Anne, spuse Rhoda.

— Mm?

— Te rog, Anne, și nu-mi răspunzi ca și cum ai fi pe cale să dezlegi o problemă de cuvinte încrucișate. Vreau să mă ascuți.

— Nici nu fac altceva.

Anne se ridică, punând de-o parte ziarul.

— Așa mai merge. Ia spune, Anne – Rhoda șovăi – domnul acela pe care-l așteptăm...

— Șeful poliției Battle?

— Da, Anne. Aș vrea să-i vorbești de șederea ta la doamna Benson.

— Aiurezi. De ce să-i vorbesc?

— Fiindcă ai aerul că. Vrei să faci un mister din asta. După mine, ar fi mai bine să-l pui la curent.

— Acum, e prea târziu.

— Ar fi trebuit, să-i vorbești de la început.

— Îți repet: acum e prea târziu.

— Bine, făcu Rhoda deloc convinsă. Anne replică enervată:

— În orice caz, nu văd necesitatea. Asta n-are nimic de-aface cu afacerea actuală.

— Sigur că nu.

— În plus, n-am stat acolo decât două luni... Și două luni nu contează.

— De acord. O să mă găsești stupidă, dar sunt puțin neliniștită. Te asigur, că ai face bine să vorbești. Gândește-te ce s-ar întâmpla dacă Battle ar afla că l-ai mințit.

— Nu văd, cum ar afla. Nimeni nu știe, afară de tine.

— Nu... Nu.

Observând ușoara ezitare a Rhodei, Anne o întrebă:

— Cum asta? Cine. Mai știe?

— Păi... Toți locuitorii din Combeacre. Anne. Ridică din umeri.

— M-aș mira ca Battle să afle ceva pe calea aceasta.

— Teme-te de coincidențe.

— Rhoda, nu te mai recunosc. Ce-i cu tine?

— Iartă-mă draga mea. Știi ca și mine, ce neplăceri am avea din partea poliției, dacă s-ar descoperi că îi ascunzi o parte din adevăr.

— Nu are de unde să afle. Cine să le spună? Numai tu ai putea.

Anne suspină, stingherită:

— Oh! Dragă, treaba ta cum o să te descurci, în gânduri.

Tulburată, își privi prietena, dar Anne părea cufundată

— Din fericire, sosirea maiorului Despard, ne va distra puțin, spuse Rhoda.

— Cum?

— E admirabil Anne, și dacă ți-e nu-ți place, trecemi-l mie.

— Oh! Ești absurdă, Rhoda. El nu face deloc caz de mine.

— Atunci, cum îți explici toate vizitele lui? Ba da, e mort după tine. Tu ești exact frumusețea delicată și fragilă, care are nevoie să fie protejată.

— Se arată la fel de drăguț cu tine, ca și cu mine.

— E o simplă politețe din partea lui. Dar dacă tu îi respingi omagiile, eu voi juca față de el rolul prietenei capabile. Și poate o să-l cuceresc. Cine știe? Trase concluzia Rhoda.

— Ți-l dau cu plăcere, spuse Anne râzând.

— Mă înnebunesc după obrazul lui bronzat.

— Nu fii vulgară, Rhoda.

— Ție nu-ți place?

— Ba da.

— Și noi mai facem și fasoane! Cred că te place mai mult pe tine.

„Apropo, la ce oră sosește copoiul nostru?” întrebă Rhoda.

— Pe la prânz și e abia zece și jumătate. Ce-ar fi să ne ducem la râu?

— Dar Despard n-a promis că vine pe la 11?

— De ce să-l așteptăm aici? Să-i lăsăm răspuns la d-na Astwell unde ne poate găsi.

— Trebuie să te faci doriță, cum spunea mama, observă Rhoda râzând. Hai să plecăm.

Cele două prietene, traversară grădina. Zece minute mai târziu, maiorul Despard sosi la Wendon Cottage.

Sosi cu puțin înainte de ora fixată și fu puțin cam mirat să afle că cele două fete plecaseră.

Traversă grădina, ieși în câmp și apucă pe drumul de, care Doamna Astwell, în loc să-și vadă de treburi, zăbovi câteva minute ca să-l privească pe maior.

— E mort după una din ele, se gândi ea. Trebuie să umble după Miss Anne, dar n-aș putea să pun mâna-n foc. Cât despre el, ce e drept n-o arăta de loc. E la fel de galant cu amândouă. Nu m-aș mira ca amândouă să fie îndrăgostite de el. În cazul ăsta, s-a zis cu prietenia.

Cu perspectiva acestei idile, d-na Astwell intră în casă să spele vasele, când sună iar la ușă.

— S-o ia dracu de sonerie! Blestemă servitoarea. Pe legea mea, c-o fac înadins. O fi un pachet, ori o telegramă?

Ea se duse la ușă.

Pe prag, se aflau doi domni: un bărbat micuț cu înfățișare de străin și un voinic englez sută-n sută. D-na Astwell își aminti că pe acesta din urmă îl mai văzuse.

— Miss Meredith e acasă? Întrebă englezul. D-na Astwell dădu din cap.

— Chiar acum a plecat.

— Ah! În ce parte? N-am întâlnit-o pe drum. Doamna

Astwell, studiind uimitoarea mustață a celui alt vizitator, dădu cele mai multe explicații.

— S-a dus la...

Battle o întrerupse

— Și prietena ei, Miss Dawes

— S-au dus împreună.

Ah! Mulțumesc, făcu Battle, ia spune, pe unde putem ajunge la râu?

— O luați la stânga, pe drumul de care. Ele au spus, plecând că o s-o ia pe drumul ăsta. Au plecat abia de un sfert de oră.

Le veți ajunge imediat.

„Mă întreb, își spuse ea închizând ușa, cine or mai fi și ăștia. Mutrele lor nu mi-s de loc cunoscute.

— Doamna Astwell se întoarce la vasele ei, în timp ce Battle și Poirot se îndreptau spre stânga, apucând pe o cărare care-i duse la drumul de care.

Poirot iuți pasul. Battle îl privi cu curiozitate.

— De ce graba asta, domnule Poirot? Păreți foarte grăbit?

— E adevărat, prietene, sunt foarte neliniștit.

— Nimic suspect. Poirot dădu din cap.

— Nu, dar parcă poți să știi...

— Cred că aveți un gând ascuns, replică Battle. Azi dimineață, a trebuit să plecăm fără să pierdem o clipă și – ca să vă fac plăcere – Turner a mânat cu toată viteza. De ce vă temeți?

Poirot nu răspunse.

— Vă temeți de ceva? Insistă Battle.

— De ce se poate teme în astfel de ocazie.

— Aveți dreptate, spuse Battle. Mă întreb chiar...

— Ce prietene?

— Mă întreb dacă Miss Meredith știe că ia dezvăluit secretul, doamnei Oliver.

— Să ne grăbim, prietene, să ne grăbim, insistă Poirot. Pe râu nu se vedea nici un fel de barcă, dar Poirot se opri deodată-n loc.

Battle îl imită și spuse:

— Ia te uită, maiorul Despard!

Cu 200 de metri înaintea lor, maiorul mergea și el pe malul râului.

Ceva mai departe, cele două fete se aflau într-o barcă cu fundul plat. Rhoda pescuia cu undița, iar Anne, lungită în barcă, râdea privindu-și prietena.

Niciuna din ele nu privea spre mal.

Și atunci... Surveni accidentul. Anne întinse mâna, Rhoda se clătină, căzu peste margine și se agăță disperată de mâneca prietenei ei. Barca se răsturnă și cele două fete se zbăteau în apă.

— Ai văzut! Poirot alergând. Mica Meredith a împins-o pe cealaltă, azvârlind-o în apă. Dumnezeule! A comis a patra crimă!

Cei doi alergară cât putură de repede, dar cineva îi întrecu. Se văzu că niciuna din cele două fete nu și se știa să înoate. Despard sări în apă și se îndrepta înotând spre ele.

— Dumnezeule, cât e de interesant! Strigă Poirot apucându-l pe Battle de braț. Spre care din ele se va îndrepta mai întâi?

Cele două fete erau la distanță de 20 de metri una de alta. Fără cea mai mică ezitare, maiorul înotă spre Rhoda.

La rândul său, Battle se aruncă în apă. Despard se urcă cu Rhoda pe mal. O așează pe iarbă, se aruncă din nou în apă și înotă spre locul unde dispăruse Anne.

— Atenție la ierburi! Strigă Battle.

Cei doi bărbați ajunseră în același timp, la locul unde dispăruse Anne.

Reușiră s-o găsească și o traseră la mal, Poirot îi dădu primele îngrijiri lui Rhoda, care respiră greu.

Despard și Battle o așează pe Anne Meredith pe iarbă.

Începu să-i miște brațele metodic, Poirot fiind gata să-l înlocuiască.

Despard îngenunche lângă Rhoda.

— Vă simțiți mai bine? Întrebă el neliniștit.

— M-ați salvat... M-ați salvat... Murmură ea. El îi luă mâna și ea izbucni în plâns.

— Rhoda!

Despard avu deodată viziunea unui peisaj african cu Rhoda

veselă și setoasă de aventuri lângă el.

CAP. XXX

CRIMA

— Susțineți, spuse Rhoda neîncrezătoare, ca Anne a vrut să mă arunce în apă? Am avut impresia vagă. Totuși știa că nu știu să înot.

Dar... A făcut-o înadins?

— Absolut, făcu Poirot.

Se îndreptau cu mașina spre Londra.

— Dar... de ce?

Poirot nu răspunse imediat. Credea că știe unul din motivele care o împinseseră pe Anne la crimă, și-l privea pe omul care era lângă Rhoda.

Șeful poliției Battle tuși.

— Miss Dawes fiți pregătită pentru lucruri penibile. Doamna Benson, în serviciul căreia a fost prietena dv., n-a murit accidental, așa cum părea... Cel puțin, și avem motive întemeiate s-o credem.

— Ce vrea să însemne asta?

— Credem, spuse Poirot, că Anne Meredith a schimbat locul celor două flacoane.

— Oh! Nu, e prea îngrozitor. Niciodată n-aș putea-o admite. De ce-ar fi făcut Anne aceasta?

— Avea motivele ei, explică Battle. Pe de altă parte, sunteți singura persoană care ne puteți furniza amănunte asupra acestui accident.

Știe c-ați povestit faptul doamnei Oliver?

— Nu. M-am temut să nu se supere.

— Sigur. Nu e rău. Dar ea își închipuia că primejdia, venea din partea dv. Și iată de ce s-a hotărât să vă suprime.

— Să mă suprime? Pe mine? Oh! E oribil. Nu poate fi adevărat.

— Battle! Acum ea nu mai e pe lume. S-o lăsăm în pace. În orice caz, să știți, Miss Dawes că nu vă era o bună prietenă... Iată cel puțin un fapt indiscutabil.

Mașina se opri în fața unei uși.

— Să intrăm, la dl. Poirot, spuse șeful poliției și să discutăm puțin.

În salonul lui Poirot, fură primiți de d-na Oliver care stătea de vorbă cu doctorul Roberts. Ei băuseră câte un pahar de sherry.

Doamna Oliver purta o rochie de catifea cu un nod mare pe piept.

— Poftim, poftim, exclamă doamna Oliver, ca și cum ar fi fost salonul ei și nu al lui Poirot. După ce mi-ați telefonat, l-am anunțat eu însumi pe dl. Roberts și am venit aici împreună. Suntem curioși să aflăm amănuntele.

— Bineînțeles. Dar pentru moment, nu știu ce se petrece.

— Ei bine, anunță Poirot, aflați că l-am descoperit pe asasinul lui Shaitana.

— Asta mi-a spus și d-na Oliver. Micuța Anne Meredith? N-aș fi crezut-o niciodată.

— Asta n-o împiedică să aibă trei morți pe conștiință... Și nu e vina ei, dacă nu l-a putut avea și pe al patrulea, replică Battle.

— De necrezut, murmură Roberts.

— Cel care pare mai nevinovat, e asasinul observă d-na Oliver. Viața reală seamănă foarte mult cu romanele.

— Ce zi zbuciumată, exclamă Roberts. Mai întâi scrisoarea doamnei Lorrimer. Un fals, nu-i așa?

— Exact. Un fals în trei exemplare.

— V-a trimis și dv. Unul?

— Desigur. Imitația era foarte bună... Evident, n-ar fi putut înșela un expert... Dar cine s-ar fi gândit să cheme un grafolog? Totul făcea ca sinuciderea d-nei Lorrimer să pară reală.

După o scurtă pauză, Roberts adăugă:

— Vă rog să-mi iertați curiozitatea, d-le Poirot, dar ce v-a făcut să vă îndoiiți de sinuciderea doamnei Lorrimer?

— O mică. Convorbire pe care am avut-o cu camerista, defunctei.

— V-a vorbit de vizita lui Anne Meredith, cu o seară înainte?

— Da, printre altele. Dar deja îmi formasem părerea despre

identitatea celui care l-a ucis pe Shaitana. Nu era doamna Lorrimer. Un ștergător de geamuri cu o scară sosi odată cu data. A sprijinit scara de zid și s-a pus pe lucru. Prima fereastră pe care-o începu, fu aceea a d-nei Lorrimer.

Când observă ce se întâmplă, se duse la alt geam dar fusese martor la ceva. Omul acela, mi-a povestit ce a văzut. Poirot traversează camera, deschise ușa și chemă:

— Stephens! Vino 'ncoa!

Apăru un grăsun, întorcând stânjenit în mână o șapcă pe care scria Asociația ștergătorilor de geamuri din Chelsea. Poirot îl întreabă:

— Recunoașteți pe cineva de-aici?

Omul se uită timid la fiecare și arată cu capul spre Roberts:

— Pe dumnealui

— Ia spune-ne când l-ai văzut și ce făcea?

— Era azi dimineață. La opt m-am apucat de treabă la o casă din Cheyne Lane. Am început cu geamurile de sus. În pat, era culcată o cucoană care părea bolnavă. Ea se mișcă și l-am luat pe domnul de colo drept doctor. El a ridicat mâneca cocoanei și a înțepat cu ceva în mână... În locul ăsta, adăugă el făcând un gest cu mâna.

Cucoana a căzut pe pernă și am socotit că e mai bine să m-apuc de alt geam.

Cred că am făcut bine, nu-i așa?

— Foarte bine, îl aprobă Poirot. Apoi cu voce calmă: ei, ce spuneți doctore Roberts?

— Un simplu stimulent, bâlbâi Roberts. O ultimă încercare de a o readuce la viață. E monstruos...

— Un simplu stimulent? N-metil-ciclohexil-metil-malonil-urea, pronunță Poirot, cunoscut sub numele de evipon și întrebuințat în operații ca anestezic.

În injecțiile intravenoase cu acest produs în doze puternice, produce insensibilitate instantanee. E periculos de administrat după veronal. Am observat pe braț, locul unde a fost făcută înțepătura. Am șoptit un cuvânt doctorului legist și otrava a fost descoperită de eminentul șef de laborator, Sir Charles Imphey.

— Iată ce-o să-ți închidă gura, îi spuse Battle lui Roberts. Orice probă e inutilă în afacerea Shaitana. Totuși, dacă e nevoie, pentru a furniza o altă acuzare cu privire la moartea lui Charles Craddock... Și poate și a soției sale. La auzul acestor cuvinte, Roberts căzu zdrobit într-un fotoliu.

— M-ați prins, spuse el. Domnul acela de la Shaitana, m-a denunțat atunci seara, înainte de venirea dv. Și eu care credeam că l-am redus la tăcere.

— Onoarea nu-i revine lui Shaitana, ci d-lui Poirot, care e de față, spuse șeful poliției.

Apoi deschise ușa și intră doi oameni de-ai săi. Pe când una se închidea în urma vinovatului, doamna, Oliver spuse veselă.

— Totdeauna am spus că el e.

CAP. XXXI

CĂRȚILE PE MASA

Poirot triumfa. Toți se întoarseră spre el, așteptând.

— Sunt un flecar incorigibil, spuse Poirot surâzând. Știți cu toții că trebuie să țin acum mica mea conferință instructivă.

După părerea mea, această afacere e una din cele mai interesante, din toate cele cu care m-am ocupat până acum.

De la început, nu posedam nici un fel de indiciu. Din cele patru persoane, numai una comisese crima. Dar care era vinovatul? Nu exista nici un fel de hârtie sau un document compromițător... Numai patru personaje în carne și oase... Și... Carnețelele de bridge.

După cum vă amintiți; chiar de la început am avut un interes special pentru aceste carnețele. Ele mi-au furnizat unele amănunte asupra caracterului fiecărui jucător. Ba și mai mult, ne-au furnizat o indicație prețioasă: în a treia manșă, am remarcat imediat cifra 1 500, scrisă deasupra liniei. Cifra aceasta nu putea fi decât anunțul unui mare șiern. Ori dacă o persoană se hotăra să comită aceasta crimă în circumstanțe atât de extraordinare (adică în cursul unei partide de bridge), ea se expunea la două riscuri serioase; mai întâi victima putea să strige, și pe urma chiar dacă n-o făcea, unul din ceilalți trei

jucători, ar fi ridicat ochii din întâmplare, în momentul psihologic și să devină astfel martor ocular.

Cu privire la primul risc nu se putea face nimic, era o simplă chestie de noroc, dar al doilea putea fi înlăturat. În cursul unei partide pasionante, atenția celor trei jucători se concentrează în întregime asupra jocului, pe când dacă partida nu e interesantă jucătorii distrați, se uită în jurul lor.

Anunțul unui mare șiem, e totdeauna pasionant. Deseori, ca și în cazul de față de altfel, el este contrat. Fiecare din jucători se silește să joace cât mai bine... Cel care a contrat ca să reușească, adversarul ca să-l pună la amendă. Asasinul ar fi putut deci comite crima, în timpul levatei de care e vorba, ca atare, am urmărit cum s-au făcut anunțurile.

Și în curând am descoperit că în partida de care e vorba „mortul” a fost doctorul Roberts. Ținând seama de acest detaliu, am examinat, problema... Din punct de vedere psihologic. Printre cei patru suspecti, doamna Lorrimer mi s-a părut cea mai capabilă să elaboreze un plan și să-l execute fără greș. Dar n-o vedeam acționând sub impulsia momentului.

Pe de altă parte, atitudinea ei din seara aceea, mă uimi., Ea dădea a înțelege că intenționase ea însăși să comită crima și că în orice caz, știa cine e vinovatul. Miss Meredith, maiorul Despard și doctorul Roberts, erau toți „posibilități psihologice” cu toate că așa cum am spus-o, fiecare din el ar fi comis crima în felul său deosebit.

Atunci, am făcut a doua experiență. Am întrebat pe fiecare din jucători, ce-și amintea din ce văzuse în cameră. Interogatoriul acesta, mi-a procurat indicii prețioase. Din capul locului, personajul care părea cel mai indicat să remarcă pumnalul, era doctorul Roberts. Nimic nu scăpa acestui om, care era un observator înăscut. Totuși, el uitase levatele la bridge. Nu mă așteptam la detalii, dar șovăiala sa, m-a făcut să văd că în cursul serii el avusese gândurile aiurea. Deci, doctorul Roberts se impunea din nou.

Îmi place să constat, că doamna Lorrimer, a dat dovadă de o memorie minunată, și avea o atare putere de concentrare,

încât cineva ar fi putut fi ucis sub nasul ei, fără ca ea să observe.

Indicațiile pe care mi le-a furnizat ea, au fost nespuse de prețioase. Marele șiem a fost anunțat de doctorul Robert (cu intenție, după părerea sa) și anunțurile lui nechibzuite, au permis doamnei Lorrimer să-l câștige.

A treia experiență. Grele și lungi eforturi ne-au permis, șefului de poliție Battle și mie, să descoperim crimele precedente și să stabilim o similitudine de metodă la cei patru suspecți. Onoarea acestei anchete, îi revine d-lui Battle, doamnei Oliver și colonelului Race. În cursul unei discuții cu prietenul meu Battle, colonelul își mărturisi dezamăgirea constatării că nu există nici un fel de similitudine între cele trei crime precedente și aceea comisă' asupra lui Shaitana.

În realitate, se înșelă. Două crime atribuite doctorului Roberts, după un serios examen și având în vedere punctul psihologic și cel material, s-au arătat aproape identice. Aș putea să le calific chiar crime publice.

. O lamă de ras, infectată cu intenție în cabinetul de toaletă a victimei, în momentul în care doctorul se spăla pe mâini.

Omorul comis asupra d-nei Craddock sub aspectul unei inoculări anti-tifice... Crimă săvârșită pe față, în vederea tuturor, s-ar putea spune. Aceeași reacție din partea vinovatului demască el blufază cu îndrăzneală, ca și la bridge. Alege momentul cel mai potrivit și dă lovitura.

Dar când mă convinsesem de vinovăția d-nului Roberts, doamna Lorrimer m-a chemat la ea. Ea se acuză în chip atât de convingător de crimă, încât terminai prin a o crede., Din fericire, micile mele celule cenușii, se pun pe lucru. Declarația doamnei Lorrimer nu poate fi adevărată: Nu această femeie a comis crima.

Dar ceea ce-mi mărturisi pe urmă, mă zăpăci complet: ea susținu că a văzut-o pe Anne Meredith, omorându-l pe Shaitana.

A doua zi dimineață, pe când stăteam lângă patul moartei, am înțeles, că dacă raționamentul meu era just, doamna Lorrimer spusese totuși adevărul.

Anne Meredith, s-a dus spre cămin și a constatat că Shaitana era mort. Ea se aplecă asupra lui și poate că a întins mâna spre piatra prețioasă care împodobește stiletul.

Miss Meredith deschise gura să cheme ajutor, dar se răsgândi. Ea își aminti de cuvintele lui Shaitana însăși, Anne Meredith, avea un motiv să-i dorească moartea.

Toată lumea va crede că ea l-a ucis. Tremurând de frica de neliniște, ea se duce la locul ei, la masă.

Deci doamna Lorrimer nu mințise, crezând că a văzut-o comițând crima... Dar și eu am dreptate fiindcă în realitate, doamna Lorrimer s-a înșelat.

Dacă ulterior, Roberts s-ar fi arătat la fel de strălucitor la joc, ar fi fost greu să-l descopăr. Dar el își pierduse stăpânirea de sine anunțând mai mult decât putea juca. De-acum înainte, îl părăsește norocul și nu face altceva decât să piardă.

Fără îndoială, îi stingherea prezența lui Battle. El a presimțit situația actuală, cercetările poliției și poate descoperirea crimelor sale precedente.

Atunci i-a venit ideea să se servească de doamna Lorrimer. Ochiul său de doctor, a ghicit că pe biata femeie o rodea boala. Ce ar putea fi mai natural pentru ea, decât să aleagă un mijloc rapid de a sfârși cu viața, după ce ar fi făcut mărturisiri complete?

Reușind să-și procure un model din scrisul ei, fabrică trei scrisori și a doua zi dis de dimineată năvălește devreme în casa ei, cu o scrisoare pe care pretinde că a primit-o chiar atunci, de la ea.

Așteptând sosirea lui Battle, are timp suficient ca să-și pregătească înscenarea. Povestește nereușita întrebării respirației artificiale, totul pare plauzibil și perfect normal.

Depart de el de a arunca bănuelile asupra lui Anne Meredith. El nu știa de viizta fetei, din ajun, la doamna Lorrimer. Roberts nu se gândi decât să facă să se admită sinuciderea doamnei Lorrimer.

E foarte neliniștit când îi telefonez, ca să-l întreb dacă cunoaște scrisul doamnei Lorrimer.

Dacă falsul se descopere, Roberts trebuia să pretindă, ca să

scape cu obraz curat, că nu cunoștea scrisul acestei doamne.

De la Walbngford am telefonat doamnei Oliver. Aceasta și-a jucat rolul de minune și-i risipește bănuielile.

— Dar – tocmai când se felicita că le aranjase pe toate atât de bine – lovitura se abate asupra lui din senin.

Apare Herculei Poirot. Și jucătorul nu va mai face levate de acum înainte. A aruncat cărțile pe masă. Partida sa terminat.

Tăcerea fu întreruptă de Rhoda printr-un suspin.

— Ce noroc neașteptat că a fost de față spălătorul de geamuri.

— Noroc? Nu e chiar noroc, domnișoară. Nu trebuie atribuit totul norocului, ci micilor celule cenușii ale Lui Hercule Poirot. Ia te uită, cât pe ce să uit.

El se îndreptă spre ușă.

— Intră, intră prietene. V-ați jucat rolul admirabil! Se întoarse întovărașit de spălătorul de geamuri care, acum, își ținea peruca blondă în mână și părea total transformat.

— Dați-mi voie să vă prezint pe prietenul meu, dl. Gerald Hemmingway, un tânăr actor de mare viitor.

Da. N-a fost nici un martor la crima doctorului Roberts? Da. N-a fost nici un martor la crima doctorului Roberts?

— Ba da, eu, rosti Poirot. Cu ochii minții, vezi mai bine decât cu cei ai trupului.

Nu rămâne decât să te Instalezi bine în fotoliu și să închizi ochii...

Maiorul Despard, exclamă vesel:

— Să-l ucidem, Rhoda. Să vedem dacă fatoma a descoperit cine l-a omorât.

SFÂRȘIT